

Bylos T?227/01–T?229/01, T?265/01, T?266/01 ir T?270/01

Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava ir kt.

prieš

Europos Bendrij? Komisij?

„Valstyb?s pagalba – Valstyb?s nar?s regionin?s ar vietos valdžios institucijos suteiktos mokes?i? lengvatos – 45 % investicij? sumos mokes?i? kreditas – Sprendimai, kuriais valstyb?s pagalbos schemas pripažintos nesuderinamomis su bendr?ja rinka ir nurodyta susigr?žinti suteikt? pagalb? – Profesin? asociacija – Priimtinumas – Kvalifikavimas kaip naujos pagalbos arba esamos pagalbos – Teis?t? l?kes?i? apsaugos principas – Teisinio saugumo principas – Proporciningumo principas“

Sprendimo santrauka

1. *Procesas – ?stojimas ? byl? – Priimtinumas – Nagrin?jimas iš naujo po to, kai buvo priimta nutartis, kuria pripažintas priimtinumas*

(Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antra pastraipa)

2. *Procesas – ?stojimas ? byl? – Suinteresuotieji asmenys – Atstovaujanti asociacija, kurios tikslas apsaugoti savo narius – Priimtinumas bylose, kuriose nagrin?jami esminiai klausimai, galintys tur?ti ?takos šiems nariams*

(Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antra pastraipa ir 53 straipsnio pirma pastraipa)

3. *Procesas – Prašymas ?stoti ? byl? – Formos reikalavimai*

(Pirmosios instancijos teismo proced?ros reglamento 116 straipsnio 4 dalies antra pastraipa)

4. *Ieškinys d?l panaikinimo – Fiziniai ar juridiniai asmenys – Tiesiogiai ir konkre?iai su jais susij? aktai – Komisijos sprendimas, kuriuo konstatuotas pagalbos schemas nesuderinamumas su bendr?ja rinka – Savo narius ginan?ios ir jiems atstovaujan?ios profesin?s asociacijos ieškinys*

(EB 230 straipsnio ketvirta pastraipa)

5. *Valstybi? teikiama pagalba – S?voka – Viešosios valdžios institucij? tam tikroms ?mon?ms taikomas atleidimas nuo mokes?i? – ?traukimas*

(EB 87 straipsnio 1 dalis)

6. *Valstybi? teikiama pagalba – Skund? nagrin?jimas – Komisijos pareigos – Motyvavimas*

(EB 87 straipsnio 2 dalis ir 253 straipsnis)

7. *Valstybi? teikiama pagalba – Poveikis valstybi? nari? tarpusavio prekybai – Konkurencijos pažeidimas – Vertinimo kriterijai – Bendras pagalbos schemas tyrimas*

(EB 87 straipsnis)

8. Valstybių teikiama pagalba – Poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai – Konkurencijos pažeidimas – Nereikšminga pagalba – Laikina pagalba – Poveikio nebuvimas

(EB 87 straipsnio 1 dalis)

9. Valstybių teikiama pagalba – Sąvoka – Priemonės selektyvus pobūdis – Nacionalinės teisės aktai, kuriais nustatomas mokesčių kreditas

(EB 87 straipsnio 1 dalis)

10. Valstybių teikiama pagalba – Sąvoka – Regioninių ar vietos valdžios institucijų teikiama pagalba – Neįtraukimas

(EB 87 straipsnio 1 dalis)

11. Valstybių teikiama pagalba – Sąvoka – Specifinė fiskalinė priemonė – Priemonės selektyvus pobūdis – Pateisinimas, pagrįstas mokesčių sistemos pobūdžiu ar struktūra – Neįtraukimas

(EB 87 straipsnio 1 dalis)

12. Valstybių teikiama pagalba – Draudimas – Nukrypti leidžiančios nuostatos – Pagalba, kuri galima laikyti suderinama su bendrąja rinka – Komisijos diskrecija

(EB 87 straipsnio 3 dalis)

13. Valstybių teikiama pagalba – Esama ir nauja pagalba – Kvalifikavimas kaip esamos pagalbos – Kriterijai – Priemonė, kuria iš esmės pakeičiama esama pagalbos schema – Neįtraukimas

(EB 87 ir 88 straipsniai; Tarybos reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto ii papunktis)

14. Valstybių teikiama pagalba – Esama ir nauja pagalba – Kvalifikavimas kaip esamos pagalbos – Kriterijai – Bendrosios rinkos vystymasis

(EB 87 ir 88 straipsniai; Tarybos reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto v papunktis)

15. Valstybių teikiama pagalba – Administracinė procedūra – Suinteresuotųjų asmenų teisė pateikti pastabas

(EB 88 straipsnis; Tarybos reglamento Nr. 659/1999 6 straipsnio 1 dalis)

16. Procesas – Įstojimas į bylą – Prašymas įstoti į bylą, kuriuo palaikomi vienos iš šalių reikalavimai

(Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio ketvirta pastraipa; Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 116 straipsnio 3 dalis)

17. Valstybių teikiama pagalba – Komisijos tyrimas – Prieš įsigaliojant Reglamentui Nr. 659/1999 atlikta tyrimo procedūra – Konkreti terminų nebuvimas – Riba – Teisinio saugumo reikalavimų laikymasis – Pareiga formalių tyrimo procedūrų, pradėtų gavus skundą, užbaigti per protingą terminą

(EB 88 straipsnis; Tarybos reglamentas Nr. 659/1999)

18. Valstybių teikiama pagalba – Neteisėtose pagalbos susigrąžinimas – Pagalba, suteikta pažeidžiant EB 88 straipsnio procedūros taisyklės – Pagalbos gavėjai galimi teisėti lokesniai – Apsauga – Sąlygos ir ribos

(EB 88 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa)

19. Valstybių teikiama pagalba – Ketinimas suteikti pagalbą – Komisijos tyrimas – Pirminio tyrimo stadija ir ginčo stadija – Protingo termino laikymasis

(EB 88 straipsnio 2 ir 3 dalys)

20. Valstybių teikiama pagalba – Neteisėtose pagalbos susigrąžinimas – Proporcingumo principo pažeidimas – Nebuvimas

(EB 88 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa)

1. Dėl to, kad Pirmosios instancijos teismas ankstesne nutartimi asmeniui leido įstoti į bylą palaikyti kurios nors šalies reikalavimus, nėra draudžiama iš naujo nagrinėti jo prašymo įstoti į bylą priimtinumą.

(žr. 81 punktą)

2. Plačiau atstovaujančių asociacijų, kurių tikslas yra jų narių apsauga bylose, kuriose iškelti esminiai klausimai, galintys šiems turėti įtakos, teisės įstoti į bylą aiškinimu siekiama leisti geriau įvertinti bylą aplinkybes, išvengiant daugybės atskirų įstojimų į bylą, kurie pakenktų veiksmingai bei tinkamai proceso eigai.

Profesinių konfederacinių tarpsektorinių organizacija, kurios tikslas, be kita ko, yra atstovauti ir ginti žmonių, o kai kurios iš jų yra pagal minėtą mokesčių schemas skirtos pagalbos faktinės gavėjos, interesus ir kuri, be to, dalyvavo administraciniame procedūroje, po kurios buvo priimti nagrinėjami sprendimai, yra suinteresuota įstoti į bylą nagrinėjant ieškinį dėl panaikinimo, pareikštą dėl Komisijos sprendimų, kuriais atleidimo nuo mokesčių schemas pripažintos neteisėtomis ir nesuderinamomis su bendrąja rinka bei nurodyta susigrąžinti suteiktą pagalbą.

(žr. 83–90 punktus)

3. Prašymas įstoti į bylą, kuriame pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 116 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą turi būti teisinių pagrindų santrauka bei įstojusios į bylą šalies pateikti argumentai, kaip ir ieškinys, turi būti pakankamai aiškus ir tikslus, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Pirmosios instancijos teismas – priimti sprendimą dėl ieškinio, prireikus – be jokios kitos informacijos.

Siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir tinkamą teisingumo vykdymą, reikia, kaip ir ieškinyje, kad svarbiausios faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis prašymas įstoti į bylą pagrįstas, būtų nurodytos, bent jau trumpai, bet nuosekliai ir suprantamai pačiame jo tekste. Šiuo atžvilgiu, nors ieškinio motyvai specifiniais klausimais gali būti paremti ir papildyti pateikiant nuorodą prie jo pridėtų dokumentų ištraukas, bendroji nuoroda į kitus dokumentus, netgi ieškinio priedus, negali kompensuoti pagrindinių teisinės argumentacijos elementų, kurie turi būti nurodyti ieškinyje, nebuvimo. Be to, Pirmosios instancijos teismas neprivalo ieškinio prieduose ieškoti ir nustatyti pagrindų bei argumentų, kuriuos jis galėtų laikyti pagrindžiančiais prašymą įstoti į bylą, nes priedai atlieka tik rodomąją ir pagalbinę funkciją.

Šis reikalavimas neatitinka prašymas įstoti į bylą, kuriame pateikta bendroji nuoroda į šią bylą,

? kuri? prašoma ?stoti, sujungtose bylose pareikštus ieškinius, jeigu pa?iame prašyme ?stoti ? byl? – bent glaustai ar tik iš esm?s – nepateiktos jokios svarbiausios faktin?s ir teisin?s aplinkyb?s, kuriomis jis pagr?stas.

(žr. 94–97, 100–101 punktus)

4. Tokia asociacija, ?galiota ginti kolektyvinius ?moni? interesus, iš esm?s gali pareikšti ieškin? d?l galutinio Komisijos sprendimo d?l valstyb?s pagalbos panaikinimo, tik jeigu šios ?mon?s ar kai kurios iš j? turi teis? pareikšti individual? ieškin? arba jei ji gali ?rodyti, kad pati yra suinteresuota tai padaryti.

Fizinis ar juridinis asmuo gali tvirtinti, jog aktas yra konkre?iai su juo susij?s tik tokiu atveju, jeigu gin?ijamas aktas turi jam ?takos d?l tam tikr? jam b?ding? savybi? arba d?l tam tikros faktin?s situacijos, kuri j? išskiria iš vis? kit? asmen?, ir tod?l j? individualizuoja taip pat kaip ir sprendimo adresat?. Šiuo atžvilgiu, nors negali b?ti laikoma, kad Komisijos sprendimas, kuriame pripažintas šios pagalbos nesuderinamumas su bendr?ja rinka, yra konkre?iai susij?s su potencialiais pagalbos gav?jais vien d?l šio j? statuso, kitokioje situacijoje yra ?mon?, su kuria aptariamas sprendimas susij?s ne tik kaip su ?mone, galin?ia gauti pagalb? pagal gin?ijam? schem?, bet ir kaip su pagal ši? schem? suteiktos individualios pagalbos, kuri? Komisija nurod? susigr?žinti, tikrąja gav?ja. Be to, jeigu sprendimu valstyb? nar? ?pareigojama imtis b?tin? priemoni? nagrin?jamai pagalbai iš gav?j? susigr?žinti, manytina, kad jis tiesiogiai susij?s su ?mon?mis, kurioms pagalba buvo suteikta.

Tod?l asociacija, ?galiota ginti ?moni? interesus, turi teis? pareikšti ieškinius d?l Komisijos sprendim?, kuriais pagalbos schemas pripažintos neteis?tomis ir nesuderinamomis su bendr?ja rinka bei nurodyta jas panaikinti ir susigr?žinti suteikt? pagalb?, jeigu ?rodyta, – nors ir vykstant žodinei proceso daliai – kad jos yra pagal min?tas scemas suteiktos individualios pagalbos faktin?s gav?jos ir kad pa?ios turi teis? pareikšti ieškin?.

(žr. 107–118 punktus)

5. Pagalbos s?voka pagal EB 87 straipsnio 1 dal? apima ne tik pozityvi?sias išmokas, pavyzdžiui, subsidijas, bet ir priemones, ?vairiais b?dais mažinan?ias ?mon?s biudžetui paprastai tenkan?ias išlaidas, kurios, nors ir n?ra subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, turi panaš? pob?d? ir tok? pat? poveik?.

Priemon?, kuria valstyb?s nar?s viešosios valdžios institucijos tam tikras ?mones atleidžia nuo mokes?i?, nors toks atleidimas ir n?ra susij?s su valstyb?s ištekl? perdavimu, ta?iau d?l jo šios ?mon?s atsiduria palankesn?je pad?tyje nei kiti apmokestinamieji asmenys, yra valstyb?s pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

Taip yra mokes?i? kredit? investijoms skatinti atveju, d?l kuri? ?moni? gav?j? mokes?iai sumaž?ja procentine išraiška, atitinkan?ia reikalavimus atitinkan?i? investicij? sum?, ir taip joms leidžiant nesumok?ti visos galutin?s mok?tino mokes?io sumos jos atsiduria palankesn?je pad?tyje nei kiti apmokestinamieji asmenys. Tai, kad mokes?i? kreditai susij? su investicij? skatinimu siekiant laiku gauti pajam?, šiuo atžvilgiu nesvarbu, nes priemone siekiamas tikslas negali suteikti pagrindo jos nelaikyti valstyb?s pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

(žr. 124–126, 130, 184 punktus)

6. EB 253 straipsnyje reikalaujamas motyvavimas turi b?ti pritaikytas prie atitinkamo teis?s akto pob?džio ir aiškiai bei nedviprasmiškai atspind?ti t? teis?s akt? pri?musios institucijos argumentus, kad suinteresuotosios šalys gal?t? susipažinti su priimt? priemon? pagrindžian?iais motyvais, o

kompetentingas teismas galėtų vykdyti jos teisėtumo kontrolę. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes – visų pirma į teisės akto turinį, nurodant motyvų pobūdį ir adresatą ar kitą asmenį, su kuriais teisės aktas tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, suinteresuotumą gauti paaiškinimus.

Komisijos sprendimas, kuriuo pagalbos schema suteikiant mokesčių kreditą pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka, yra pakankamai motyvuotas, kiek tai susiję su minėtos pagalbos poveikiu prekybai ir konkurencijai, jeigu pripažinta, kad dėl nagrinėjamos valstybės narės atviros išorei ekonomikos ir kuriai būdingas polinkis eksportuoti ši pagalba, viena vertus, sustiprina žmonių gavėjų padėtį, palyginti su kitomis Bendrijos prekyboje konkuruojančiomis žmonių, ir todėl daro įtaką šiai prekybai, o kita vertus, padidėjus grynajam pelnui (pelnui sumokėjus mokesčius), pagerėjo žmonių gavėjų rentabilumas ir todėl jos tapo pajėgios konkuruoti su žmonių, kurioms nebuvo suteiktas minėtas mokesčių kreditas.

(žr. 136–138 punktus)

7. Jei valstybės arba iš jos valstybinių išteklių suteikta finansinė pagalba sustiprina žmonių padėtį, palyginti su kitomis Bendrijos vidaus prekyboje konkuruojančiomis žmonių, turi būti laikoma, kad joms pagalba daro įtaką, nors žmonių pagalbos gavėja pati neeksportuoja. Komisija privalo ne nustatyti, kad ši priemonė turėjo realios įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ar kad ji realiai iškraipė konkurenciją, o tik išsiaiškinti, ar tokia pagalba gali daryti poveikį tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją.

Pagalbos schemos atveju Komisija gali ištirti tik bendrus nagrinėjamos schemos požymius ir neprivalo nagrinėti kiekvieno konkretaus atvejo, patikslinus, jog kai apie schemą nepranešta, nebūtina, kad šiuo atžvilgiu Komisijos sprendimų motyvuose būtų pateiktas aktualus schemos poveikio konkurencijai ir poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai vertinimas.

(žr. 142–143 punktus)

8. Tai, kad mokesčių lengvatos yra laikinos, kad jų poveikis nedidelis ir nelemiamas, arba tai, kad jos nėra vienintelė aplinkybė, kuri reikia atsižvelgti, nekeičia jų kvalifikavimo kaip valstybės pagalbos EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, nes pagal teismo praktiką nereikalaujama, kad konkurencijos iškreipymas ar tokio iškreipymo grėsmė ir įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai būtų reikšmingi arba esminiai.

(žr. 148 punktą)

9. Pagalbos priemonės specifika, t. y. selektyvus pobūdis, yra vienas iš valstybės pagalbos savybės požymių EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Tam turi būti patikrinta, ar nagrinėjama priemonė suteikiama naudos tam tikroms žmonių, ar tam tikriems veiklos sektoriams.

Mokesčių schemos, kuriomis suteikiama nauda taikant mokesčių kreditus, kuriuos gali gauti tik žmonės, kurių investicijos viršija tam tikrą ribą ir todėl tik turinio didelius finansinius išteklius, išskyrus visas kitas žmones, netgi jeigu jos investuoja, ir kurios, be to, administracijai suteikia diskreciją, be kita ko, leidžiančių koreguoti sumą ar nagrinėjamą mokesčių lengvatą suteikimo sąlygas atsižvelgiant į jai vertinti pateiktą investicijų projektų savybes, yra selektyvaus pobūdžio lengvata, „palaikanti tam tikras žmones“ EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

(žr. 158–162, 166–168 punktus)

10. Tai, kad valstybės narės vidaus subjektas yra savarankiškas mokesčių srityje ir tai pripažįsta bei saugo valstybės narės Konstitucija, vis dėlto neatleidžia šio subjekto nuo pareigos

laikytis Sutarties nuostatų valstybės pagalbos srityje. EB 87 straipsnio 1 dalyje nurodyta pagalba, suteikta „valstybės ar iš valstybės ištekliais bet kokia forma“, apima bet kokią iš viešųjų išteklių suteiktą finansinę pagalbą. Iš to matyti, kad valstybių narių vidaus subjektai (decentralizuotai, federaciniams, regioniniams ar kt.), neatsižvelgiant į jų teisinį statusą ir pavadinimą, priimtose priemonėse, kaip ir federaliniams ar centriniams institucijoms priimtose priemonėse, patenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jeigu yra tenkinamos šioje nuostatoje įtvirtintos sąlygos.

(žr. 178 punktą)

11. Vertinant, ar valstybės priimta priemonė yra valstybės pagalba, tam tikromis aplinkybomis jos selektyvūs pobūdžiai gali būti pateisinamas „mokesčių sistemos pobūdžiu ar struktūra“. Tokiu atveju priemonei EB 87 straipsnio 1 dalis netaikoma. Taigi specifinei fiskalinei priemonei, kuri yra pateisinama vidine mokesčių sistemos logika, – pavyzdžiui, progresyvinis mokestis, kurį pateisina jo perskirstymo tikslas, – EB 87 straipsnio 1 dalis netaikoma.

To, kad fiskalinės priemonės grindžiamos objektyviais kriterijais ir yra horizontalios, nepakanka jų selektyvumui paneigti, ir tai neleidžia manyti, kad jos yra atitinkamos mokesčių sistemos vidine logika pateisinamos priemonės, jeigu taikomos tik žmonėms, kurių investicijos viršija tam tikrą ribą ir todėl tik turintiems didelius finansinius išteklius, išskyrus visas kitas žmones, net jeigu jos investuoja. Taip pat nagrinėjamosiomis priemonėmis siekiamas tikslas neleidžia išvengti jos pripažinimo valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, nes, priešingu atveju, viešosios valdžios institucijoms pakaktų remtis siekiamu tikslu teisėtumu priimant pagalbos priemonę tam, kad ši galėtų būti laikoma bendra priemone, kuriai netaikoma EB 87 straipsnio 1 dalis. Tačiau šioje nuostatoje neišskiriama valstybės intervencija pagal priežastis ar tikslus, o ji apibrėžiama atsižvelgiant į intervencijos poveikį.

(žr. 179–180, 184–185 punktus)

12. EB 87 straipsnio 3 dalies taikymo srityje Komisija naudoja didelę diskreciją. Bendrijos teismo vykdoma kontrolė turi apsiriboti procedūrinių taisyklių ir motyvavimo pareigos laikymosi, esminio faktų tikslumo, akivaizdžios vertinimo klaidos bei piktnaudžiavimo galiojimais nebuvimo patikrinimu. Bendrijos teismas neturi keisti Komisijos atlikto ekonominio vertinimo savuoju.

Pagalbos schemų srityje Komisija gali tik bendrai ištirti nagrinjamos schemos požymius ir neprivalo nagrinėti kiekvieno atskiro taikymo atvejo.

(žr. 198–199 punktus)

13. Sutartyje nustatytos skirtingos procedūros atsižvelgiant į tai, ar pagalba yra esama, ar nauja. Pagal EB 88 straipsnio 3 dalį apie naują pagalbą turi būti pranešta Komisijai ir ji negali būti gyvendinama tol, kol nepriimamas galutinis sprendimas, o pagal EB 88 straipsnio 1 dalį esama pagalba teisėtai gali būti gyvendinama tol, kol Komisija nenustato, kad ji nesuderinama. Taigi tam tikrais atvejais dėl esamos pagalbos nesuderinamumo priimtas sprendimas gali turėti pasekmių tik ateityje.

Pagal Reglamento Nr. 659/1999, susijusio su EB 88 straipsnio taikymu, 1 straipsnio b punkto i papunktis esama pagalba visų pirma yra „visa pagalba, kuri <...> iki Sutarties įsigaliojimo buvo teikiama atitinkamose valstybėse narėse, t. y. individuali pagalba ir pagalbos sistemos, gyvendintos iki Sutarties įsigaliojimo ir toliau taikomos“.

Atitinkamoje valstybėje narėje įsigaliojus Sutarties įvesta mokesčių kreditų schema, kurios taikymo sąlygos, taigi ir gavėjų ratas, apskaitavimo pagrindas bei procentinė išraiška, taip pat trukmė buvo pakeisti, o tai yra iki šio įsigaliojimo anksčiau buvusios schemos esminis pakeitimas,

nelaikytina esama pagalba pagal minėtas nuostatas.

(žr. 228–234 punktus)

14. Reglamento Nr. 659/1999, susijusio su EB 88 straipsnio taikymu, 1 straipsnio b punkto v papunktyje nurodyta „bendrosios rinkos vystymosi“ sąvoka gali būti suprantama kaip ekonominio ir teisinio konteksto pasikeitimas atitinkamame sektoriuje dėl nagrinėjamos priemonės. Toks pasikeitimas konkrečiai gali būti rinkos, kuri iš pradžių buvo uždara konkurencijai, liberalizavimo pasekmė.

Tačiau ši sąvoka netaikoma tuomet, kai Komisija pakeičia savo vertinimą vien siekdama griežčiau taikyti Sutarties taisykles valstybės pagalbos srityje.

Todėl net jei būtų parodyta, kad Komisijos požiūris į vertinant minėtą priemonę taikytus selektyvaus pobūdžio kriterijus pagal EB 87 straipsnio 1 dalį pasikeitė po to, kai buvo priimta nagrinėjama priemonė, tai neįrodo „bendrosios rinkos vystymosi“ Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto v papunkčio prasme.

(žr. 245, 247, 250 punktus)

15. Iš Reglamento Nr. 659/1999, susijusio su EB 88 straipsnio taikymu, 6 straipsnio 1 dalies matyti, kad per formalią tyrimo procedūrą suinteresuotosios šalys gali pateikti pastabas Komisijai. Šioje nuostatoje patikslinta, jog šios pastabos turi būti pateiktos per apibrėžtą terminą, kuris deramai pateisintais atvejais gali būti pratęstas, tačiau joje nenumatyta, kad suinteresuotoji šalis Komisijai gali pateikti naujas pastabas savo iniciatyva ir pasibaigus šiam tikslui nustatytam terminui.

Matyti, kad tai, jog Komisija neatsižvelgė į suinteresuotosios šalies papildomas pastabas dėl to, kad jas gavo pasibaigus terminui, ir kad minėta šalis nepateikė jokio prašymo pratęsti nustatytą terminą pagal Reglamento Nr. 659/1999 6 straipsnio 1 dalį, nesant suteiktų konkrečių garantijų, jog bus atsižvelgta į papildomas pastabas, net jeigu jos pateiktos pavėluotai, nepateikus prašymo pratęsti terminą, nėra teisėtą įtakos apsaugos ar gero administravimo principų pažeidimas.

Teisėtai teisėtą įtakos apsaugos principu užtikrinama kiekvienam asmeniui, jei Bendrijos administracija paskatina atsirasti pagrįstus įtakosius, ir niekas negali remtis šio principo pažeidimu, jei nebuvo administracijos jam suteiktų konkrečių garantijų.

Be to, per administracines procedūras Bendrijos teisinėje sistemoje, be kitų suteiktų garantijų, numatytas ir gero administravimo principas, kuriam priskiriama kompetentingos institucijos pareiga atidžiai ir nešališkai išnagrinėti visas konkrečiu atveju svarbias aplinkybes. Reglamento Nr. 659/1999 6 straipsnio 1 dalis valstybės pagalbos kontrolės procedūroje atspindi minėtus principus. Vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai suinteresuotieji asmenys negali reikalauti patys dalyvauti diskusijose su Komisija taip, kaip tai gali daryti pagalbą suteikusi valstybė narė, ir negali naudotis tokiomis plačiomis teisėmis kaip pati teisė gynybą. Pagal bendruosius teisės principus, pavyzdžiui, gero administravimo principą, Bendrijos teismui neleidžiama išplėsti Sutartimi ir antrinės teisės aktais suinteresuotiesiems asmenims suteikiamą procesinį teisį per valstybės pagalbos kontrolės procedūras.

(žr. 259–272 punktus)

16. Nors pagal Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio ketvirtą pastraipą, taikomą Pirmosios instancijos teismui vadovaujantis minėto statuto 53 straipsniu, ir Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 116 straipsnio 3 dalį leidžiama, kad stojas būtų asmuo pateiktų kitokius

nei jo palaikoma šalis argumentus, tai ?manoma tik su s?lyga, kad jie nekei?ia bylos dalyko ir kad ?stojimu siekiama palaikyti šalies pateiktus reikalavimus.

?stojusios ? byl? šalies pateiktas kaltinimas yra priimtinas, nors jis ir kitoks nei ieškovo, ta?iau susij?s su bylos dalyku, kaip j? apibr?ž? ieškovas, ir tod?l jo nekei?ia.

(žr. 292–294 punktus)

17. Nors iki Reglamento Nr. 659/1999, susijusio su EB 88 straipsnio taikymu, ?sigaliojimo Komisijai nebuvo nustatyti jokie konkret?s pagalbos priemoni? tyrimo terminai, siekdama laikytis esminio teisinio saugumo reikalavimo ji negali neapibr?žtam terminui atid?lioti savo ?galiojim? ?gyvendinimo.

Iš tikr?j? Komisija, tur?dama išimtin? kompetencij? vertinti valstyb?s pagalbos suderinamum? su bendr?ja rinka, laikydamasi tinkamo Sutarties pagrindini? taisykli? valstyb?s pagalbos srityje taikymo principo, privalo atlikti kruopšt? ir nešališk? skundo, kuriame teigiama, kad pagalba yra nesuderinama su bendr?ja rinka, tyrim?. Iš to matyti, kad Komisija negali neapibr?žtam terminui atid?ti išankstinio valstyb?s priemoni?, sudaran?i? skundo pagrind?, tyrimo. Pagr?sta skundo tyrimo trukm? turi b?ti vertinama atsižvelgiant ? konkre?ias kiekvienos bylos aplinkybes ir vis? pirma ? jos kontekst?, skirtingus proced?ros etapus, kuri? Komisija privalo laikytis, ir ? bylos sud?tingum?.

Laikotarpis, atitinkantis 38 m?nesius, nuo tada, kai Komisija sužinojo apie nagrin?jamas pagalbos schemas iki formalios tyrimo proced?ros, nustatytos EB 88 straipsnio 2 dalyje, pradžios, atsižvelgiant ? kontekst?, kuriam esant taikytos min?tos schemas, atitinka proting? laikotarp?, kuris apima formali? tyrimo proced?r?, ir n?ra teisinio saugumo pricipo ir tod?l gero administravimo principo pažeidimas, nes, viena vertus, d?l aptariam? priemoni? Komisija tur?jo išsamiai išnagrin?ti atitinkamus nacionalin?s teis?s aktus ir, kita vertus, proced?ra užsit?s? bent jau iš dalies d?l nacionalini? valdžios institucij? veiksm?, kurios, be kita ko, praš? prat?sti atsakymams ? Komisijos prašymus pateikti informacij? nustatyt? termin?.

(žr. 296–309 punktus)

18. Teis?tais l?kes?iais pagalbos teis?tumo atžvilgiu galima remtis tik jei ši pagalba buvo suteikta laikantis EB 88 straipsnyje numatytos proced?ros. Iš tikr?j? paprastai r?pestingas ?kio subjektas ir regiono valdžios institucija turi ?sitikinti, jog šios proced?ros buvo laikytasi. Kadangi EB 88 straipsnyje nedaromas skirtumas tarp pagalbos schem? ir individualios pagalbos, šie principai taikytini ir pagalbos schemoms.

Vis d?lto neatmestina galimyb?, kad neteis?tos pagalbos, nes apie j? nebuvo pranešta, gav?jai gali remtis išimtin?mis aplinkyb?mis, kurios teis?tai gal?jo pagr?sti j? l?kes?ius, jog ši pagalba yra teis?ta, prieštaraudami jos gr?žinimui.

(žr. 310–314 punktus)

19. Kontrol?s valstyb?s pagalbos srityje proced?ros trukm?s pagr?stumas, nesvarbu, ar kalbama apie išankstinio tyrimo etap?, ar apie formali? tyrimo proced?r?, yra vertinamas atsižvelgiant ? kiekvienos bylos aplinkybes, be kita ko, ? jos kontekst?, skirtingus Komisijos atliktus proced?ros etapus, šali? elges? per proced?r?, bylos sud?tingum? bei svarb? suinteresuotoms šalims.

Atsižvelgiant ? kontekst?, nagrin?jam? priemoni? sud?tingum?, bylos svarb? ir ? tai, kad nacionalin?s valdžios institucijos savo elgesiu bent jau iš dalies prisid?jo prie to, kad tyrimo

procedūra užtruktų ilgiau, visa penkerių metų ir vieno mėnesio trukmės tyrimo procedūros, kurių sudarą 38 mėnesiai išankstinio tyrimo etapas ir 23 mėnesiai preliminarus tyrimo procedūra, trukmė nėra nepagrįsta. Ši procedūros trukmė nėra išimtinė aplinkybė, galinti pagrįsti teisėtus lokesčius dėl pagalbos teisėtumo.

(žr. 336–342, 347 punktus)

20. Neteisėtai suteiktos pagalbos panaikinimas jį susigrąžinant yra logiška jos pripažinimo neteisėta pasekmė. Todėl neteisėtai suteiktos valstybės pagalbos susigrąžinimas siekiant atkurti pirminę padėtį iš esmės nelaikytinas neproporcinga priemone atsižvelgiant į Sutarties nuostatą tikslus valstybės pagalbos srityje.

Grąžinimo atveju gavėjas praranda rinkoje gautą naudą, palyginti su savo konkurentais, ir atkuriamą iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis. Paprastai iš šios grąžinimo funkcijos, išskyrus išimtinės aplinkybes, taip pat išplaukia, kad Komisija nepažeidžia savo diskrecijos, nurodydama valstybei narei susigrąžinti kaip neteisėtą pagalbą skirtas sumas, nes ji tik atkuria pirminę padėtį.

Žinoma, pagal proporcingumo principą reikalaujama, kad Bendrijos institucijų veiksmai neviršytų to, kas tinkama ir būtina nustatytiems tikslams pasiekti, todėl, kai galima rinktis iš kelių tinkamų priemonių, reikia taikyti mažiausiai suvaržančią.

Vis dėlto neteisėtos pagalbos susigrąžinimas, kai juo siekiama atkurti pirminę padėtį, iš esmės neturi būti laikomas neproporcinga priemone Sutarties nuostatą valstybės pagalbos srityje tiksliai atžvilgiu. Tokia priemonė, net jeigu ji įgyvendinama praėjus daug laiko po nagrinėjamos pagalbos suteikimo, nėra Bendrijos teisėje nenumatyta sankcija.

(žr. 372–375 punktus)

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (penktoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. rugsėjo 9 d.(*)

„Valstybės pagalba – Valstybės narės regioninės ar vietos valdžios institucijos suteiktos mokesčių lengvatos – 45 % investicijų sumos mokesčių kreditas – Sprendimai, kuriais valstybės pagalbos schemos pripažintos nesuderinamomis su bendrąja rinka ir nurodyta susigrąžinti suteiktą pagalbą – Profesinė asociacija – Priimtinumas – Kvalifikavimas kaip naujos pagalbos arba esamos pagalbos – Teisėtai lokesčių apsaugos principas – Teisinio saugumo principas – Proporcingumo principas“

Bylose T-227/01–T-229/01, T-265/01, T-266/01 ir T-270/01

Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava (Ispanija),

Comunidad autónoma del País Vasco – Gobierno Vasco (Ispanija),

iš pradži? atstovaujamos advokat? R. Falc3n Tella, v?liau – advokat? M. Morales Isasi ir I. S3enz?Cortabarr3a Fern3ndez,

ieškov?s byloje T?227/01,

palaikomos

C3mara Oficial de Comercio e Industria de 3lava (Ispanija), atstovaujamos advokat? I. S3enz?Cortabarr3a Fern3ndez ir M. Morales Isasi,

ir

Confederaci3n Empresarial Vasca (Confebask), ?steigtos Bilbao (Ispanija), iš pradži? atstovaujamos advokat? M. Araujo Boyd ir R. Sanz, v?liau – advokat? M. Araujo Boyd, L. Ortiz Blanco ir V. Sopeña Blanco,

?stojusi? ? byl? šali?,

Territorio Hist3rico de Vizcaya – Diputaci3n Foral de Vizcaya (Ispanija),

Comunidad aut3noma del Pa3s Vasco ? Gobierno Vasco,

iš pradži? atstovaujamos advokato R. Falc3n Tella, v?liau – advokat? M. Morales Isasi ir I. S3enz?Cortabarr3a Fern3ndez,

ieškov?s byloje T?228/01,

palaikomos

C3mara Oficial de Comercio, Industria y Navegaci3n de Vizcaya (Ispanija), atstovaujamos advokat? I. S3enz?Cortabarr3a Fern3ndez ir M. Morales Isasi,

ir

Confederaci3n Empresarial Vasca (Confebask), ?steigtos Bilbao, iš pradži? atstovaujamos advokat? M. Araujo Boyd ir R. Sanz, v?liau – advokat? M. Araujo Boyd, L. Ortiz Blanco ir V. Sopeña Blanco,

?stojusi? ? byl? šali?,

Territorio Hist3rico de Guip3zcoa – Diputaci3n Foral de Guip3zcoa (Ispanija),

Comunidad aut3noma del Pa3s Vasco ? Gobierno Vasco,

iš pradži? atstovaujamos advokato R. Falc3n Tella, v?liau – advokat? M. Morales Isasi ir I. S3enz?Cortabarr3a Fern3ndez,

ieškov?s byloje T?229/01,

palaikomos

C3mara Oficial de Comercio, Industria y Navegaci3n de Guip3zcoa (Ispanija), atstovaujamos advokat? I. S3enz?Cortabarr3a Fern3ndez ir M. Morales Isasi,

ir

Confederación Empresarial Vasca (Confebask), ?steigtos Bilbao, iš pradži? atstovaujamos advokat? M. Araujo Boyd ir R. Sanz, v?liau –advokat? M. Araujo Boyd, L. Ortiz Blanco ir V. Sopeña Blanco,

?stojusi? ? byl? šali?,

Confederación Empresarial Vasca (Confebask), ?steigta Bilbao, atstovaujama advokat? M. Araujo Boyd, L. Ortiz Blanco ir V. Sopeña Blanco,

ieškov? bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01,

prieš

Europos Bendrij? Komisij?, iš pradži? atstovaujam? J. Buendía Sierra, v?liau – F. Castillo de la Torre ir C. Urraca Caviedes,

atsakov?,

palaikom?

Comunidad autónoma de La Rioja (Ispanija), iš pradži? atstovaujamos advokato A. Bretón Rodríguez, v?liau – advokat? J. Priado Gámez ir I. Serrano Blanco,

?stojusios ? byl? šalies,

d?l prašymo panaikinti 2001 m. liepos 11 d. Komisijos sprendim? 2002/820/EB d?l Ispanijos valstyb?s pagalbos schemos Alavos provincijos ?mon?ms suteikiant 45 % investicij? sumos mokes?i? kredit? (OL L 296, 2002, p. 1) bylose T?227/01 ir T?265/01, d?l prašymo panaikinti 2001 m. liepos 11 d. Komisijos sprendim? 2003/27/EB d?l Ispanijos valstyb?s pagalbos schemos Biskajos provincijos ?mon?ms suteikiant 45 % investicij? sumos mokes?i? kredit? (OL L 17, 2003, p. 1) bylose T?228/01 ir T?266/01 ir d?l prašymo panaikinti 2001 m. liepos 11 d. Komisijos sprendim? 2002/894/EB d?l Ispanijos valstyb?s pagalbos schemos Gipuskoa provincijos ?mon?ms suteikiant 45 % investicij? sumos mokes?i? kredit? (OL L 314, 2002, p. 26) bylose T?229/01 ir T?270/01,

EUROPOS BENDRIJ? PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (penktoji išpl?stin? kolegija),

kur? sudaro pirmininkas M. Vilaras, teis?jai E. Martins Ribeiro, F. Dehousse (praneš?jas), D. Šváby ir K. Jürimäe,

pos?džio sekretorius J. Palacio González, vyriausiasis administratorius,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal? ir ?vykus 2008 m. sausio 16 d. pos?džiui,

priima š?

Sprendim?

Teisinis pagrindas

I – Bendrijos teis?s aktai

1. EB 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1. Išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinė ištekliai bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras ūmones arba tam tikrą prekių gamybą, iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro ūtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

<...>

3. Bendrajai rinkai neprieštaraujančia gali būti laikoma:

a) pagalba, skirta regionui, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominei plėtrai skatinti;

<...>

c) pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rėšiai arba tam tikrą ekonomikos sričiai plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui;

<...>“.

2. EB 88 straipsnyje nustatyta:

„1. Komisija kartu su valstybėmis narėmis nuolat kontroliuoja visas tose valstybėse esamas pagalbos sistemas. Valstybės narės ji siūlo atitinkamas priemones, reikalingas bendrajai rinkai palaipsniui plėtoti arba jai veikti.

2. Jei, paprašiusi suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas, Komisija nustato, jog tam tikra valstybės ar iš jos ištekliai teikiama pagalba yra pagal 87 straipsnį nesuderinama su bendrąja rinka arba kad tokia pagalba netinkamai naudojama, ji priima sprendimą, reikalaujantį, kad atitinkama valstybė narė per Komisijos nustatytą laiką tokią pagalbą panaikintų ar pakeistų.

<...>

3. Apie visus ketinimus suteikti ar pakeisti pagalbą Komisija turi būti laiku informuojama, kad ji galėtų pateikti savo pastabas. Jei Komisija mano, kad tokie ketinimai pagal 87 straipsnį yra nesuderinami su bendrąja rinka, ji nedelsdama pradeda šio straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą. Atitinkama valstybė narė savo pasiūlytą priemonę neįgyvendina tol, kol nepriimamas galutinis sprendimas.“

3. 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias [EB 88] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 1 straipsnis nustato:

„Šiame reglamente:

<...>

b) „esama pagalba“ – tai:

i) visa pagalba, kuri <...> iki Sutarties įsigaliojimo buvo teikiama atitinkamose valstybėse narėse, t. y. individuali pagalba ir pagalbos sistemos, įgyvendintos iki Sutarties įsigaliojimo ir toliau taikomos;

ii) patvirtinta pagalba, t. y. Komisijos arba Tarybos patvirtintos pagalbos sistemos ir individuali pagalba;

<...>

v) pagalba, kuri yra esama pagalba, nes galima nustatyti, ar jos patvirtinimo metu tai nebuvo pagalba, o tokia ji tapo vėliau dėl bendrosios rinkos vystymosi, ir nebuvo atitinkamos valstybės narės pakeista. Jeigu pagal Bendrijos teisės aktus liberalizavus veiklą tam tikros priemonės tampa pagalba, po nustatytos liberalizavimo datos esama pagalba jos nebelaikomos;

c) „nauja pagalba“ – tai visa pagalba, t. y. pagalbos sistemos ir individuali pagalba, kuri nėra egzistuojanti pagalba, įskaitant egzistuojančios pagalbos pakeitimus;

<...>

f) „neteisėta pagalba“ – tai nauja pagalba, įgyvendinta prieštaraujant (EB 88) straipsnio 3 daliai;

<...>“

4. Pagal Reglamento Nr. 659/1999 2 straipsnio 1 dalį ir 3 straipsnį „suinteresuotoji valstybė narė <...> iš anksto praneša Komisijai apie bet kuriuos planus skirti naują pagalbą“ ir ji negyvendina tol, kol „Komisija nepriima tokios pagalbos patvirtinimo sprendimo, arba kol nelaikoma, kad Komisija tokį sprendimą priėmė“.

5. Dėl priemonių, apie kurias nepranešta, Reglamento Nr. 659/1999 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „jeigu Komisija turi iš bet kurio šaltinio gautą informaciją apie įtariamą neteisėtą pagalbą, tokia informacija ji iš karto patikrina“. Šio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog toks patikrinimas užbaigiamas prireikus priimančiam sprendimą pradėti formalaus tyrimo procesą. Šio reglamento 13 straipsnio 2 dalyje tvirtinta, kad esant neteisėtai pagalbai Komisija neprivalo laikytis terminų, taikomų pagalbos, apie kurią pranešta, išankstiniam tyrimui ir formalaus tyrimo procesui.

6. Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurias būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo <...>. Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui.“

7. Komisijos pranešime dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms (OL C 384, 1998, p. 3, 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 277, toliau – 1998 m. pranešimas dėl fiskalinės pagalbos įmonių), be kita ko, yra nuostata, susijusi su valstybės pagalbos ir bendrųjų priemonių atribojimu. Šio pranešimo 13 ir 14 punktuose numatyta:

„13. Visiems valstybėje narėje veikiantiems fizinio subjekto subjektams prieinamos mokesčių priemonės yra iš esmės bendrosios priemonės. <...>. Jei šios priemonės vienodai taikomos visoms įmonėms ir visų prekių gamybai, jos nėra laikomos valstybės pagalba:

– išimtinai techninio pobūdžio mokesčių priemonės <...>,

– bendrąjį ekonominę politiką tikslų siekiančios priemonės, mažinant mokesčių našumą, susijusi su tam tikromis gamybos sąnaudomis <...>

14. Tai, kad kai kurioms žmonėms arba kai kuriems sektoriams šios mokesčių priemonės yra naudingesnės, dar nereiškia, kad jiems būtų bus pritaikytos valstybės pagalbos reglamentuojančios konkurencijos taisyklės. Pavyzdžiui, visų žmonių darbuotojų apmokestinimui sumažinti skirtos priemonės santykinai didesnį poveikį daro darbui imlioms pramonės šakoms, bet nebūtina laikomos valstybės pagalba <...>.

8. Nacionalinė regioninės pagalbos teikimo gairės (OL C 74, 1998, p. 9) su pakeitimais (OL C 258, 2000, p. 5, toliau – 1998 m. gairės) I priedo 1 išnašoje pagalba, susijusi su investicijomis, apibrėžta taip:

„Mokestine pagalba gali būti laikoma pagalba, susijusi su investicijomis, jei ji remiasi regiono investuotąja suma. Be to, bet kuri mokestinė pagalba gali būti susijusi su investicijomis, jei yra nustatoma riba, išreikšta investuotos sumos procentiniu santykiu <...>.“

II – Nacionalinės teisės aktai

9. Ispanijos Baskų krašte galiojanti mokesčių sistema grindžiama ekonominiu susitarimu, nustatytu pagal 1981 m. gegužės 13 d. Ley Nr. 12/1981 (Ispanijos įstatymas Nr. 12/1981), vėliau iš dalies pakeistą 1997 m. rugpjūčio 4 d. Ley Nr. 38/1997 (Ispanijos įstatymas Nr. 38/1997).

10. Pagal šį įstatymą *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* (Ispanija) tam tikromis sąlygomis gali nustatyti į atitinkamose teritorijose taikomą mokesčių schemą. Šioje srityje minėtos teritorijos nustatė tam tikras mokesčių lengvatas ir būtų šiuose ieškiniuose nagrinjamus 45 % mokesčių kreditas.

A – Territorio Histórico de Álava mokesčių teisės aktuose nustatytas mokesčių kreditas

11. 1994 m. gruodžio 20 d. *Norma Foral* Nr. 22/1994 dėl *Territorio Histórico de Álava* 1995 m. biudžeto įgyvendinimo šeštojoje papildomoje nuostatoje (toliau – *Álava Norma Foral* Nr. 22/1994 šeštoji papildoma nuostata) numatyta:

„Nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1995 m. gruodžio 31 d. vykdytoms investicijoms naujų ilgalaikų turtų, viršijančių 2,5 milijardo (Ispanijos pesetų), *Diputación Foral de Álava* sprendimu suteikiamas 45 % *Diputación Foral de Álava* nustatytos investicijų sumos mokesčių kreditas, taikytinas galutinei mokėtino mokesčio sumai.

Išskaitymas, kuris nebuvo pritaikytas dėl to, kad viršijo galutinio mokėtino mokesčio sumą, gali būti taikomas devynerius metus nuo *Diputación Foral de Álava* sprendimo priėmimo.

Šiuo *Diputación Foral de Álava* sprendimu nustatomi kiekvienu konkrečiu atveju taikytini terminai ir apribojimai.

Pagal šią nuostatą suteiktos lengvatos yra nesuderinamos su jokiais kitomis mokesčių lengvatomis, susijusiomis su tomis pačiomis investicijomis.

Diputación Foral de Álava taip pat nustato investavimo procesą, kuris gali apimti investicijas, padarytas rengiant investicijų projektą, trukmą.“

12. Šios nuostatos galiojimas 1996 metams buvo pratęstas 1995 m. gruodžio 20 d. *Norma Foral* Nr. 33/1995 penktąją papildoma nuostata, iš dalies pakeista 1996 m. liepos 5 d. *Norma Foral* Nr.

24/1996 vienintelis nukrypti leidžiančios nuostatos 2.11 punktu, panaikinusiu *Álava Norma Foral* Nr. 22/1994 šeštosios papildomos nuostatos antroje pastraipoje buvusi nuoroda devynerius metus. Priemonės galiojimas 1997 metams buvo pratęstas 1996 m. gruodžio 18 d. *Norma Foral* Nr. 31/1996 septintąja papildoma nuostata.

13. Iš dalies pakeistas 45 % investicijų sumos mokesčio kreditas liko galioti 1998 ir 1999 metais, atitinkamai pagal 1997 m. gruodžio 19 d. *Norma Foral* Nr. 33/1997 vienuoliktąją papildomą nuostatą ir pagal 1998 m. gruodžio 17 d. *Norma Foral* Nr. 36/1998 septintąją papildomą nuostatą. Šiose nuostatose konkrečiai numatyta:

„<...> nuo (1998–1999 m.) sausio 1 d. padarytoms investicijoms naujo ilgalaikio turtas, viršijantis 2 500 milijonų (Ispanijos pesetų), suteikiamas 45 % investicijų sumos mokesčio kreditas. Šis mokesčio kreditas taikomas galutinei mokėtino mokesčio sumai.

<...>

Investicijų procesas gali apimti investicijas, padarytas investicijų projekto rengimo etape, kurios būtų tiesiogiai susijusios su minėtu procesu.

Apie šioje bendroje nuostatoje numatyto mokesčio kredito taikymą mokesčio mokėtojas turi pranešti *Diputación Foral de Álava* pagal *Diputado Foral de Hacienda, Finanzas y Presupuesto* šiam tikslui nustatytą tvarką.“

14. Po 1999 m. šio mokesčio kredito galiojimas daugiau nebuvo pratęstas.

B – Territorio Histórico de Vizcaya ir Territorio Histórico de Guipúzcoa teisės aktuose nustatyti mokesčio kreditai

15. 1996 m. gruodžio 26 d. *Vizcaya Norma Foral* Nr. 7/1996 ketvirtojoje papildomoje nuostatoje, kurios galiojimas pratęstas 1998 m. balandžio 2 d. *Norma Foral* Nr. 4/1998 antrąja papildoma nuostata, ir 1997 m. gruodžio 22 d. *Guipúzcoa Norma Foral* Nr. 7/1997 analogiškai dešimtojoje papildomoje nuostatoje numatyta:

„Nuo 1997 m. sausio 1 d. vykdytoms investicijoms naujo ilgalaikio turtas, viršijantis 2 500 milijonų (Ispanijos pesetų) *Diputación Foral de (Vizcaya/Guipúzcoa)* sprendimu suteikiamas 45 % pastarosios nustatytos investicijų sumos mokesčio kreditas, taikytinas galutinei mokėtino mokesčio sumai.

Išskaitymas, kuris nebuvo pritaikytas dėl to, kad viršijo galutinio mokėtino mokesčio sumą, gali būti atliktas po pasibaigusio finansinio metų per penkerius metus, skaičiuojant nuo metų, kuriais priimtas sprendimas suteikti kreditą.

Data, nuo kurios pradedamas skaičiuoti nagrinėjamo išskaitymo taikymo terminas, atsižvelgiant į senaties terminą gali būti perkelta į pirmuosius finansinius metus, per kuriuos buvo pasiekta teigiamas rezultatas.

Pirmoje dalyje minėtame sprendime nustatomi kiekvienam konkrečiam atveju taikytini terminai ir apribojimai.

Pagal šią nuostatą suteiktos lengvatos yra nesuderinamos su jokiais kitomis mokesčio lengvatomis, susijusiomis su tomis pačiomis investicijomis.

Diputación Foral de (Vizcaya/Guipúzcoa) taip pat nustato investavimo trukmę, kuri gali apimti investicijas, padarytas rengiant investicijų projektą, kurioms suteikta mokesčių lengvata.“

16. Šios nuostatos panaikintos 2000 m. liepos 19 d. *Norma Foral* Nr. 7/2000 dėl *Territorio Histórico de Vizcaya* ir 2000 m. kovo 13 d. *Norma Foral* Nr. 3/2000 dėl *Territorio Histórico de Guipúzcoa*.

Faktinės bylos aplinkybės

17. Per procedūras, kurias pradėtos gauti 1996 m. birželio mėn. ir 1997 m. spalio mėn. pateiktus skundus dėl *Territorio Histórico de Álava* taikyto 45 % mokesčių kredito *Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa)* bei *Ramondín SA* ir *Ramondín Cápsulas SA (Ramondín)*, Komisija sužinojo apie šio mokesčių kredito numatantį nuostatą buvimą. Komisija tai nurodo 2001 m. liepos 11 d. Sprendimo 2002/820/EB dėl Ispanijos valstybės pagalbos schemos Alavos provincijos žmonėms suteikiant 45 % investicijų sumos mokesčių kredito (OL L 296, 2002, p. 1), 2001 m. liepos 11 d. Sprendimo 2003/27/EB dėl Ispanijos valstybės pagalbos schemos Biskajos provincijos žmonėms suteikiant 45 % investicijų sumos mokesčių kredito (OL L 17, 2003, p. 1) ir 2001 m. liepos 11 d. Sprendimo 2002/894/EB dėl Ispanijos valstybės pagalbos schemos Gipuskoa provincijos žmonėms suteikiant 45 % investicijų sumos mokesčių kredito (OL L 314, 2002, p. 26) (toliau – bendrai vadinami ginčijamais sprendimais) pirmose konstatuojamosiose dalyse. Taip pat Komisija gavo neoficialios informacijos, kad panašios priemonės egzistavo *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* (Sprendimų 2003/27 ir 2002/894 pirmos konstatuojamosios dalys).

18. 1997 m. kovo 17 d. Komisija susitiko su *La Rioja* (Ispanija) vyriausybės atstovais ir *La Rioja* socialiniais partneriais.

19. 1999 m. kovo 15 d. Ispanijos Karalystės nuolatinei atstovybei atsiųstais laiškais Komisija paprašė informacijos dėl *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* priimtų priemonių.

20. 1999 m. balandžio 13 d. ir gegužės 17 d. Nuolatinės atstovybės laiškais Ispanijos valdžios institucijos paprašė pratęsti atsakymui pateikti nustatytą terminą. 1999 m. gegužės 25 d. laišku Komisijos tarnybos atsakė antrą kartą pratęsti terminą.

21. 1999 m. birželio 2 d. Nuolatinės atstovybės laiške Ispanijos valdžios institucijos pateikė informaciją, susijusią su nagrinjamu mokesčių kreditu.

22. 1999 m. rugpjūčio 17 d. laiškais Komisija Ispanijos Karalystę informavo apie savo sprendimų pradėti formalią tyrimo procedūrą dėl nagrinjamus mokesčių kreditus numatantį trijų schemų. Dėl šių sprendimų pradėti formalią tyrimo procedūrą (Komisijos sprendimai dėl *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* teisės aktuose nustatytą mokesčių kredito (OL C 351, 1999, p. 29) ir dėl *Territorio Histórico de Álava* teisės aktuose nustatyto mokesčių kredito (OL C 71, 2000, p. 8) buvo pareikšti ieškiniai dėl panaikinimo, kuriuos Pirmosios instancijos teismas atmetė (2002 m. spalio 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją*, T-269/99, T-271/99 ir T-272/99, Rink. p. II-4217).

23. Sprendime pradėti formalią tyrimo procedūrą dėl *Territorio Histórico de Álava* teisės aktuose nustatyto mokesčių kredito Komisija Ispanijos Karalystės visą pirma paprašė pateikti informaciją apie galimą pagalbą mokesčiams suteikiant nuo 1986 m. iki 1994 m. galiojusius mokesčių kreditus, apie sprendimus suteikti pagalbą nuo 1995 m. iki 1997 m. ir apie suinteresuotųjų asmenų pranešimus, parengtus pagal oficialią formą per laikotarpį nuo 1998 iki 1999 metų. Taip pat

Komisija papraš? nurodyti bent jau investavimo išlaid?, kurioms taikyta pagalba, pob?d?, kiekvienam gav?jui suteikto mokes?i? kredito sum?, kiekvienam gav?jui suteikt? ir likusi? suteikti pagalb?, sunkumus patirian?ios ?mon?s gav?jos, kuriai taikomos Gair?s d?l valstyb?s pagalbos sunkumus patirian?ioms ?mon?ms sanuoti ir restrukt?rizuoti, pob?d?, pateikti informacij?, jei gaunama kita pagalba (suma, reikalavimus atitinkan?ios išlaidos, taikomos galimos pagalbos schemos ir t. t.), taip pat tiksliai ir išsamiai apibr?žti žodžius „investicijos“ ir „investicijos rengimosi etape“.

24. 1999 m. lapkri?io 9 d. Nuolatin?s atstovyb?s laiškas, kurie užregistruoti 1999 m. lapkri?io 12 d., Ispanijos valdžios institucijos pateik? savo pastabas, j? teigimu, kadangi valstyb?s pagalba nebuvo teikiama, tod?l, j? nuomone, nebuvo reikalo pateikti informacijos apie sprendimus skirti mokes?i? kreditus, kurios Komisija papraš? sprendimuose prad?ti formali? tyrimo proced?r?.

25. Paskelbus sprendimus prad?ti formali? tyrimo proced?r? *Europos S?jungos oficialiajame leidinyje* (žr. šio sprendimo 22 punkt?), 2000 m. sausio m?n. Komisija gavo tre?i?j? šali? pastabas d?l *Territorio Histórica de Vizcaya* ir *Territorio Histórica de Guipúzcoa* priimt? priemoni?, o 2000 m. kovo m?n. ir balandžio m?n. – d?l *Territorio Histórica de Álava*.

26. 2000 m. kovo 1 d. laiškas d?l *Territorio Histórica de Vizcaya* ir *Territorio Histórica de Guipúzcoa* ir 2000 m. geguž?s 18 d. laišku d?l *Territorio Histórica de Álava* Komisija šias pastabas perdav? Ispanijos Karalystei ir suteik? galimyb? pateikti d?l j? savo nuomon?. Nors Ispanijos valdžios institucijos pateik? prašym? 20 dien? prat?sti termin? atsakymui pateikti, ta?iau jos pastab? nepateik?.

Gin?ijami sprendimai

27. Gin?ijamais sprendimais *Territorio Histórica de Vizcaya*, *Territorio Histórica de Guipúzcoa* ir *Territorio Histórica de Álava* nustatytus 45 % investicij? mokes?i? kreditus Komisija pripažino su bendr?ja rinka nesuderinama valstyb?s pagalba.

28. Vis? pirma gin?ijamuose sprendimuose Komisija mano, kad nagrin?jami mokes?i? kreditai yra valstyb?s pagalba. Ji nurodo, jog iš tikr?j? šie kreditai gav?jams suteikia privalum?, kuris ?žvelgiamas lengvatose, taikomose ?prastai iš j? biudžeto mokamiems mokes?iams, ir d?l to atitinkamas viešosios teis?s reglamentuojamas subjektas netenka mokestini? pajam?. Šis privalumas daro poveik? konkurencijai ir valstybi? nari? tarpusavio prekybai. Nagrin?jami mokes?i? kreditai yra selektyvaus pob?džio, nes d?l j? tam tikros ?mon?s, kuri? investicijos viršija 2,5 milijardo Ispanijos peset? (ESP), atsiduria palankesn?je pad?tyje. Be to, šis specifinis pob?dis atsiranda ir d?l mokes?i? administratoriaus diskrecijos taikant nagrin?jamas schemas bei d?l jos diskrecijos nustatant investicij? sum? ir investicij? proces?, nes n?ra tiksli? ši? s?vok? apibr?žim?. Komisija priduria, kad mokes?i? kreditais siekiama ekonomin?s politikos tikslo, kuris nesusij?s su nagrin?jama mokes?i? sistema, ir jie nepateisinami Ispanijos mokes?i? sistemos pob?džiu bei strukt?ra.

29. Antra, Komisija pripaž?sta, kad mokes?i? kreditai yra neteis?ta pagalba. Ji mano, kad *de minimis* taisykl? netaikytina ir tai n?ra esama pagalba. Taip pat ji atmeta argument?, susijus? su teis?t? l?kes?i? apsaugos ir teisinio saugumo princip? pažeidimu, nes kalbama apie nauj? pagalb?, apie kuri? nebuvo pranešta, ir, Komisijos nuomone, ji nepateik? joki? konkre?i? garantij?, leidžian?i? pagr?stai tik?tis, kad nagrin?jama pagalba teis?ta ir suderinama.

30. Tre?ia, Komisija mano, kad nagrin?jamos pagalbos schemos nesuderinamos su bendr?ja rinka. Iš tikr?j?, jos nuomone, atrodo, kad mokes?i? kreditai bent jau iš dalies gali atitikti 1998 m. gair?se nustatytas s?lygas (žr. šio sprendimo 8 punkt?), nes, pirma, jie apskai?iuojami remiantis išlaidomis investicijoms ir, antra, skiriami taikant 45 % investicij? rib?. Vis d?lto jiems negali b?ti

taikoma viena iš EB 87 straipsnio 3 dalyje numatytų regionams taikomų leidžiančių nukrypti nuostatų. Iš tikrųjų *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* negali būti taikoma EB 87 straipsnio 3 dalies a punkte numatyta leidžianti nukrypti nuostata, nes bendrasis vidaus produktas vienam gyventojui pernelyg didelis. Ginėjamos pagalbos negalima patvirtinti ir remiantis EB 87 straipsnio 3 dalies c punktu, nes mokesčių kreditų dydis viršija regioninės pagalbos žemėlapiuose numatytas didžiausias leidžiamas ribas. Be to, ginėjamos nuostatos gali būti susijusios su investicijomis veiklai pakeisti bei su „investicijų procesu“ susijusiomis išlaidomis ar „investicijomis rengimosi etape“. Taigi, kadangi nėra tikslaus šio terminų apibrėžimo, neatmestina, kad nagrinėjamos pagalbos dalykas apima išlaidas, kurios negali būti laikomos išlaidomis investicijoms pagal šioje srityje taikytinas Bendrijos taisykles.

31. Be to, kalbant apie pagalbą investicijoms skirtoms išlaidoms, kurios neatitinka Bendrijos teisėje numatyto apibrėžimo, jos gali būti laikomos iš esmės uždrausta pagalba veiklai. Šiuo atžvilgiu Komisija mano, kad EB 87 straipsnio 3 dalies a ir c punktuose numatytų išimčių taikymui keliamos sąlygos šiuo atveju nevykdytos. Be to, Komisija pažymi, kad nesant sektorinių apribojimų 45 % mokesčių kreditai gali pažeisti sektorines taisykles. Galiausiai Komisija teigia, kad nagrinėjamai pagalbai negali būti taikomos ir kitos EB 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytos išimtys ir kad ji nesuderinama su bendrąja rinka.

32. Todėl ginėjamo sprendimo 1 straipsnyje Komisija nurodo, kad ginėjamos *Normas Forales* yra su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba, kuri Ispanijos Karalystė neteisėtai suteikė Alavos, Biskajos ir Gipuskoa provincijose.

33. Ginėjamo sprendimo 2 straipsnyje numatyta, kad Ispanijos Karalystė privalo panaikinti 1 straipsnyje numatytą pagalbą schemų tiek, kiek ji dar galioja.

34. Ginėjamo sprendimo 3 straipsnyje numatytas pagalbą susigrąžinimas:

„1. Ispanijos (Karalystė) imasi visų reikiamų priemonių 1 straipsnyje nurodytai pagalbai, kuri jau neteisėtai suteikta, iš jos gavėjų susigrąžinti.

Ispanijos (Karalystė) turi sustabdyti dar nesuteiktos pagalbos teikimą.

2. Susigrąžinti reikia nedelsiant pagal nacionalinėje teisėje numatytas procedūras, jei jos leidžia iš karto ir veiksmingai vykdyti šį sprendimą. Šis susigrąžintiną pagalbą įskaitomos palėkanos, kurios skaičiuojamos nuo tos dienos, kai gavėjui buvo suteikta neteisėta pagalba, iki jos grąžinimo dienos. Palėkanos apskaičiuojamos pagal orientacinę palėkanų normą, kuri yra taikoma regioninės pagalbos subsidijos ekvivalentui apskaičiuoti.“

35. Ginėjamo sprendimo 4 straipsnyje nurodyta, kad per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Ispanijos Karalystė informuoja Komisiją apie priemones, kurių ji įmėsi šiam sprendimui įgyvendinti. Sprendimo 2002/820 5 straipsnyje nustatyta, kad šis sprendimas netaikomas *Demesa* ir *Ramondín* suteiktai pagalbai. Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 5 straipsnyje bei Sprendimo 2002/820 6 straipsnyje nurodyta, kad ginėjami sprendimai skirti Ispanijos Karalystei.

36. Nagrinėdamas Komisijos pareikštą ieškinį Teisingumo Teismas konstatavo, kad Ispanijos Karalystė nevykdė įsipareigojimų, nes nevykdė ginėjamo sprendimo (2006 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš Ispaniją*, C-485/03–C-490/03, Rink. p. I-11887).

Procesas

37. 2001 m. rugsėjo 25 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktais trimis pareiškimais *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* ir *Comunidad autónoma del País Vasco – Gobierno Vasco*

pareišk? ieškinius bylose T?227/01–T?229/01.

38. 2001 m. spalio 22 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktais pareiškimais *Confederación Empresarial Vasca (Confebask)* pareišk? ieškinius bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01.

39. 2001 m. gruodžio 21 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktais dokumentais *Comunidad autónoma de La Rioja* papraš? ?stoti ? bylas T?227/01–T?229/01 palaikyti Komisijos reikalavimus.

40. 2002 m. sausio 4 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktais dokumentais *Círculo de Empresarios Vascos, Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava bei Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* pateik? prašymus ?stoti ? byl? T?227/01 palaikyti ieškovi? reikalavimus; *Círculo de Empresarios Vascos, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya* bei *Territorio Histórico de Álava ir Territorio Histórico de Guipúzcoa* pateik? prašymus ?stoti ? byl? T?228/01 palaikyti ieškovi? reikalavimus; *Círculo de Empresarios Vascos, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa* bei *Territorio Histórico de Álava ir Territorio Histórico de Vizcaya* pateik? prašymus ?stoti ? byl? T?229/01 palaikyti ieškovi? reikalavimus.

41. 2002 m. sausio 11 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktais dokumentais *Confebask* pateik? prašymus ?stoti ? bylas T?227/01–T?229/01 palaikyti ieškovi? reikalavimus.

42. 2002 m. sausio 16 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktais dokumentais *Comunidad autónoma de La Rioja* pateik? prašymus ?stoti ? bylas T?265/01–T?270/01 palaikyti Komisijos reikalavimus.

43. 2002 m. rugs?jo 10 d. Nutartimis Pirmosios instancijos teismo tre?iosios išpl?stin?s kolegijos pirmininkas sustabd? byl? T?227/01–T?229/01, T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 nagrin?jim?, kol Teisingumo Teismas išnagrin?s apeliacinius skundus d?l 2002 m. kovo 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendim? *Diputación Foral de Álava ir kt. prieš Komisij? (T?127/99, T?129/99 ir T?148/99, Rink. p. II?1275, toliau – sprendimas Demesa)* ir *Diputación Foral de Álava ir kt. prieš Komisij? (T?92/00 ir T?103/00, Rink. p. II?1385, toliau – sprendimas Ramondín)*. Šiuose dviejuose sprendimuose Pirmosios instancijos teismas nagrin?jo ieškinius, pareikštus d?l dviej? Komisijos sprendim?, kuriuose *Territorio Histórico de Álava* suteiktos mokes?i? lengvatos *Demesa* ir *Ramondín* pripažintos su bendr?ja rinka nesuderinama valstyb?s pagalba (1999 m. vasario 24 d. Komisijos sprendimas 1999/718/EB d?l Ispanijos suteiktos valstyb?s pagalbos *Demesa* (OL L 292, p. 1) ir 1999 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimas 2000/795/EB d?l Ispanijos suteiktos valstyb?s pagalbos *Ramondín SA* ir *Ramondín Cápsulas SA* (OL L 318, 2000, p. 36).

44. Pakeitus Pirmosios instancijos teismo kolegij? sud?t?, teis?jas praneš?jas buvo paskirtas ? penkt?j? kolegij?, tod?l šios bylos buvo paskirtos penktajai išpl?stinei kolegijai.

45. 2004 m. lapkri?io 11 d. Teisingumo Teismo sprendimais *Demesa ir Territorio Histórico de Álava prieš Komisij?* (C?183/02 P ir C?187/02 P, Rink. p. I?10609) ir *Ramondín ir kt. prieš Komisij?* (C?186/02 P ir C?188/02 P, Rink. p. I?10653) atmesti apeliaciniai skundai d?l šio sprendimo 43 punkte min?t? sprendim? *Demesa* ir *Ramondín*.

46. 2005 m. sausio 10 d. Pirmosios instancijos teismas (penktoji išpl?stin? kolegija), taikydamas proceso organizavimo priemones, šalims pateik? klausimus d?l pasekmi?, kurias šio sprendimo 45 punkte min?ti sprendimai *Demesa ir Territorio Histórico de Álava prieš Komisij?* ir *Ramondín ir kt. prieš Komisij?* gali tur?ti šiems ieškiniams.

47. 2005 m. vasario 3 d. laiške, pateikusios nuomonę dėl šio sprendimo, ieškovas patvirtino savo ieškinį.
48. Vis dėlto *Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa bei Comunidad autónoma del País Vasco* atsisakę pareikšimuose nurodytą dviejų pirmųjų pagrindų byloje T-227/01–T-229/01.
49. 2005 m. rugsėjo 9 d. Nutartimis Pirmosios instancijos teismo (penktosios išplėstinės kolegijos) pirmininkas leido *Confebask* įstoti į bylas T-227/01–T-229/01 palaikyti ieškovių reikalavimus. Įstojusi į bylą šalis pateikė savo paaiškinimus, ieškovas šiuo atžvilgiu nepateikė konkrečių pastabų, o Komisija pateikė savo pastabas per nustatytus terminus.
50. 2006 m. sausio 9 d. ir 10 d. Nutartimis Pirmosios instancijos teismo penktosios išplėstinės kolegijos pirmininkas leido *Comunidad autónoma de La Rioja* įstoti atitinkamai į bylas T-265/01, T-266/01 ir T-270/01 bei į bylas T-227/01–T-229/01 palaikyti Komisijos reikalavimus. Įstojusi į bylą šalis pateikė savo paaiškinimus. Ieškovų byloje T-265/01, T-266/01 ir T-270/01 pateikė savo pastabas. Ieškovas byloje T-227/01–T-229/01 nurodė, kad neturi pastabų. Komisija pastabų nepateikė.
51. 2006 m. sausio 10 d. Nutartimis Pirmosios instancijos teismo penktosios išplėstinės kolegijos pirmininkas leido *Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya* ir *Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa* įstoti atitinkamai į bylas T-227/01, T-228/01 ir T-229/01, bet atmetė *Círculo de Empresarios Vascos bei Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* prašymus įstoti į bylą. Ieškovas šiuo atžvilgiu nepateikė konkrečių pastabų, o Komisija savo pastabas pateikė per nustatytus terminus.
52. 2006 m. balandžio 27 d. šalių buvo paprašyta pateikti savo pastabas dėl bylų T-227/01–T-229/01, T-265/01, T-266/01 ir T-270/01 sujungimo, kad būtų bendrai vykdoma žodinio proceso dalis ir galbūt priimtas galutinis sprendimas. 2006 m. liepos 13 d. Pirmosios instancijos teismo penktosios išplėstinės kolegijos pirmininko nutartimi šios bylos buvo sujungtos pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 50 straipsnį.
53. 2007 m. vasario 14 d. taikydamas proceso organizavimo priemones Pirmosios instancijos teismas paprašė ieškoves byloje T-227/01–T-229/01, T-265/01, T-266/01 ir T-270/01 pateikti tam tikrą informaciją apie nagrinjamus subjektus, kuriems taikomos mokesčių schemos.
54. 2007 m. vasario 26 d. laišku *Confebask* paprašė peržiūrėti proceso organizavimo priemonę. 2007 m. kovo 6 d. laišku ieškovas byloje T-227/01–T-229/01 atsakė, kad joms kyla abejonių dėl tokios priemonės būtinybės.
55. 2007 m. balandžio 2 d. Pirmosios instancijos teismas patvirtino 2007 m. vasario 14 d. proceso organizavimo priemonę ir paprašė ieškoves byloje T-227/01–T-229/01, T-265/01, T-266/01 ir T-270/01 jam pateikti prašytą informaciją.
56. 2007 m. liepos 31 d. Pirmosios instancijos teismas, taikydamas proceso organizavimo priemones, pateikė šalims klausimus, kuriuos jos atsakė 2007 m. spalio mėnesį.
57. Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas nusprendė pradėti žodinio proceso dalį. Per 2008 m. sausio 16 d. posėdį buvo išklaustytos šalies žodinio proceso pastabos ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.
58. Per posėdį Pirmosios instancijos teismas šalims nurodė iki 2008 m. sausio 28 d. pateikti tam

tikrą informaciją apie nagrinjamą priemonę gavėjus. Tai buvo rašyta į teismo posėdžio protokolą.

59. Pasibaigus posėdžiui, penktosios išplėstinės kolegijos pirmininkas nusprendė pratęsti žodinį proceso dalį.

60. 2008 m. sausio 24 d. laišku dėl *Territorio Histórico de Vizcaya* ir 2008 m. sausio 28 d. laišku dėl *Territorio Histórico de Álava* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* ieškovų pateiktus dokumentus su informacija, kurios Pirmosios instancijos teismas prašė per posėdį. *Confebask* atsakė 2008 m. sausio 28 d. laišku. Pirmosios instancijos teismui pratęsus nustatytą terminą, Komisija pateikė savo pastabas dėl šio dokumento.

61. Penktosios išplėstinės kolegijos pirmininkas baigė žodinį proceso dalį 2008 m. kovo 12 dieną. Šalys apie tai buvo informuotos 2008 m. kovo 14 d. laišku.

62. Išklausęs šiuo klausimu šalis, Pirmosios instancijos teismas, mano, kad reikia sujungti bylas T-227/01–T-229/01, T-265/01, T-266/01 ir T-270/01, kad būtų bendrai priimamas galutinis sprendimas pagal Procedūros reglamento 50 straipsnį.

63. Per posėdį ieškovų bylose T-227/01–T-229/01 Pirmosios instancijos teismo dar kartą paprašė, kad Komisijai būtų nurodyta pateikti tam tikrus dokumentus. Tačiau Pirmosios instancijos teismas mano, kad bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos.

Šalių reikalavimai

I – Bylose T-227/01–T-229/01

64. *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* bei *Comunidad autónoma del País Vasco*, ieškovų, Pirmosios instancijos teismo prašo:

- visų pirma panaikinti ginčijamus sprendimus,
- nepatenkinus pirmojo reikalavimo, panaikinti ginčijamą sprendimą 3 straipsnį,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

65. *Confebask*, palaikyti ieškovių reikalavimus į bylas T-227/01–T-229/01 stojusi šalis, Pirmosios instancijos teismo prašo:

- panaikinti ginčijamus sprendimus,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

66. *Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava*, *Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya* ir *Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa*, palaikyti ieškovių reikalavimus į bylas T-227/01, T-228/01 ir T-229/01 stojusios šalys, Pirmosios instancijos teismo prašo:

- visų pirma panaikinti atitinkamai kiekvienoje iš šių bylų priimtus sprendimus, arba, nepatenkinus pirmojo reikalavimo, panaikinti šį sprendimą 3 straipsnį,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

67. Komisija ir palaikyti jos reikalavimus į bylą stojusi *Comunidad autónoma de la Rioja*

Pirmosios instancijos teismo prašo:

- atmesti *Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya ir Territorio Histórico de Guipúzcoa* ieškinius kaip nepagrįstus,
- pripažinti *Comunidad autónoma del País Vasco* pareikštus ieškinius nepriimtinais arba, nepatenkinus šio reikalavimo, atmesti juos kaip nepagrįstus,
- priteisti iš ieškovų bylinėjimosi išlaidas.

II – Bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01

68. *Confebask*, ieškovų, Pirmosios instancijos teismo prašo:

- visų pirma panaikinti ginėjimus sprendimus,
- nepatenkinus šio reikalavimo, panaikinti ginėjimų sprendimų 3 ir 4 straipsnius,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

69. Komisija ir palaikyti jos reikalavimus stojusi ? bylų *Comunidad autónoma de la Rioja* Pirmosios instancijos teismo prašo:

- pripažinti ieškinius nepriimtinais,
- nepatenkinus šio reikalavimo, atmesti ieškinius kaip nepagrįstus,
- priteisti iš ieškovų s bylinėjimosi išlaidas.

D?I teis?s

I – D?I ieškinių priimtinum

70. Visų pirma reikia išnagrinėti, ar priimtini ieškiniai bylose T?227/01–T?229/01, o vėliau, ar priimtini *Confebask* pareikšti ieškiniai bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01.

A – D?I ieškinių priimtinum bylose T?227/01–T?229/01

71. Pirma, reikia išnagrinėti ieškinių d?I panaikinimo priimtinumą ir, antra, *Confebask* stojimo ? bylas T?227/01–T?229/01 priimtinumą.

1. Ieškinių d?I panaikinimo bylose T?227/01–T?229/01 priimtumas

a) Šalių argumentai

72. Komisija, kuri palaiko *Comunidad autónoma de la Rioja*, nors oficialiai nepateik? prieštaravimo d?I priimtumo pagal Procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį, mano, kad *Comunidad autónoma del País Vasco* neturi teis?s pareikšti ieškinio d?I panaikinimo bylose T?227/01–T?229/01. Aplinkyb?, jog ji vykdo „galiojimus mokesčių koordinavimo ir derinimo srityje tarp *Territorios Históricas*“, neleidžia daryti išvados, kad ginėjami sprendimai yra tiesiogiai ir konkrečiai jai skirti. Iš tikrųjų nagrinėjamas pagalbos schemas išimtinais priėm? *Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya ir Territorio Histórico de Guipúzcoa*. Šiuo atžvilgiu ji nurodo šio sprendimo 43 punkte min?to Sprendimo *Demesa* 54 ir 55 punktus.

73. Tačiau Komisija pripaž?sta, kad min?ti ieškiniai priimtini tiek, kiek jie pareikšti kartu su *Territorio Histórico de Álava*

, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa*, kurios, Komisijos nuomone, turi teisę pareikšti ieškinį.

74. Ieškovų byloje T-227/01–T-229/01 prašo jį ieškinius pripažinti priimtinais.

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

75. Reikia konstatuoti, kad ieškovų, t. y. *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* bei *Comunidad autónoma del País Vasco* nėra ginčijamų sprendimų adresatai.

76. Pastebima, kad *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* pateiktą ieškinį priimtinais neginčijamas. Be to, ginčijami sprendimai joms kliudo savo nuožium naudotis pagal Ispanijos teisę tiesiogiai suteikta kompetencija (šiuo klausimu žr. 1998 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Wlaams Gewest prieš Komisiją*, T-214/95, Rink. p. II-717, 29 ir 30 punktus; šio sprendimo 43 punkte minėto Sprendimo *Demasa* 50 punktų ir 2002 m. spalio 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. prieš Komisiją*, T-346/99–T-348/99, Rink. p. II-4259, 37 punktų). Taigi ieškiniai priimtini, kiek jie susiję su *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa*.

77. Kadangi byloje T-227/01–T-229/01 pareikštas vienas ir tas pats ieškinys, nereikia nagrinėti *Comunidad autónoma del País Vasco* teisę pareikšti ieškinį (šiuo klausimu žr. 1993 m. kovo 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *CIRFS ir kt. prieš Komisiją*, C-313/90, Rink. p. I-1125, 31 punktų; 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *European Night Services ir kt. prieš Komisiją*, T-374/94, T-375/94, T-384/94 ir T-388/94, Rink. p. II-3141, 61 punktų).

78. Iš to darytina išvada, kad ieškiniai dėl panaikinimo byloje T-227/01–T-229/01 priimtini.

2. Dėl *Confebask* teisę stoti bylas T-227/01–T-229/01 pripažinimo

a) Dėl *Confebask* prašymo stoti bylą priimtino

79. Per žodinio proceso dalį Komisija teigė, kad atsižvelgiant į tai, jog šalių pagrindinėje byloje ieškinys susijęs tik su nagrinėjamos pagalbos susigrąžinimu, o ši pagalba nesusijusi nė su vienu *Confebask* nariu, *Confebask* neturi teisę pateikti prašymo stoti bylą.

80. Per posėdį uždavus klausimus *Confebask* pateiktą tam tikrus dokumentus. Taip ji pateiktą kiekvienos *Territorio Histórico* Finansų generalinio direktoriaus (*Director General de Hacienda*) dokumentą, patvirtinantį, kad tam tikroms įmonėms buvo skirti nagrinėjami mokesčių kreditai. Šie dokumentai patvirtina, kad ginčijami sprendimai, ir ypač jų 3 dalis, kurioje nurodyta susigrąžinti pagalbą, yra skirti tik toms įmonėms. Be to, *Confebask* generalinio sekretoriaus ir pirmininko pasirašytas dokumentas patvirtina, kad pateikiant prašymus stoti bylą kiekviena šių įmonių buvo *Confebask* narė.

81. Primintina, kad dėl to, jog 2005 m. rugsėjo 9 d. Pirmosios instancijos teismo penktosios išplėstinės kolegijos pirmininko priimta nutartimi *Confebask* leista stoti bylą palaikyti ieškovių reikalavimus byloje T-227/01–T-229/01, nėra draudžiama iš naujo nagrinėti prašymo stoti bylą priimtino priimant galutinį sprendimą (šiuo klausimu žr. 1999 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hüls prieš Komisiją*, C-199/92 P, Rink. p. I-4287, 52 punktų).

82. Pagal Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antrą pastraipą, kuri, remiantis šio Statuto 53 straipsnio pirma pastraipa, yra taikoma Pirmosios instancijos teismui, ?stoti ? šiame teisme nagrin?jamas bylas gali bet kuris asmuo, ?rod?s savo suinteresuotum? bylos baigtimi.

83. Pagal nusistov?jusi? teism? praktik? atstovaujanti asociacija gali ?stoti ? byl?, jeigu jos tikslas yra nari? apsauga bylose, kuriose iškelti esminiai klausimai, galintys šiems tur?ti ?takos (1997 m. birželio 17 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *National Power ir PowerGen*, C?151/97 P(I) ir C?157/97 P(I), Rink. p. I?3491, 66 punktas ir 1998 m. rugs?jo 28 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Pharos prieš Komisij?*, C?151/98 P, Rink. p. I?5441, 6 punktas; 2007 m. balandžio 19 d. Pirmosios instancijos teismo ketvirtosios kolegijos pirmininko nutarties *MABB prieš Komisij?*, T?24/06, Rink. p. II?0000, 10 punktas).

84. Be to, primintina, kad šiuo pla?iu asociacij? teis?s ?stoti ? byl? aiškinimu siekiama leisti geriau ?vertinti byl? aplinkybes, išvengiant daugyb?s atskir? ?stojim? ? byl?, kurie pakenkt? veiksmingai bei tinkamai proceso eigai (šio sprendimo 83 punkte min?tos nutarties *National Power ir PowerGen* 66 punktas ir 2004 m. liepos 26 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Microsoft prieš Komisij?*, T?201/04 R, Rink. p. II?2977, 38 punktas).

85. Šiuo atveju *Confebask* yra profesin? konfederacin? tarpsektorin? organizacija, kurios tikslas yra atstovauti jos nariais esan?i? Ispanijos Bask? krašto verslinink? organizacij? bendriems interesams, koordinuoti j? veikl?, juos informuoti ir ginti j? interesus. Vis? pirma jos tikslas – atstovauti Bask? krašto ?moni? interesams bei juos ginti administracijoje ir socialin?se bei profesin?se organizacijose.

86. Negin?yta, kad kalbama apie Ispanijos Bask? krašto ?mon?ms atstovaujan?i? organizacij?.

87. Be to, reikia konstatuoti, kad, kaip tai matyti iš dokument?, pateikt? per žodin? proceso dal?, tam tikroms ?mon?ms, kurios buvo *Confebask* nar?s tuo metu, kai ši pateikt? prašym? ?stoti ? byl?, buvo suteikta pagalba pagal šioje byloje nagrin?jam? mokes?i? schem?.

88. Tod?l nagrin?jami ieškiniai gali padaryti poveik? ši? ?moni?, kurios yra *Confebask* nar?s ir kartu faktin?s nagrin?jam? mokes?i? priemoni? gav?jos, interesams.

89. Dar daugiau, *Confebask* dalyvavo administracin?je proced?roje, po kurios buvo priimti gin?ijami sprendimai.

90. Tod?l reikia manyti, kad *Confebask* yra suinteresuota bylos baigtimi ir jos prašymas ?stoti ? byl? palaikyti ieškovi? reikalavimus yra priimtinas.

b) D?l *Confebask* ?stojimo ? byl? paaiškinimo priimtino

Šali? argumentai

91. Komisija mano, kad *Confebask* ?stojimo ? bylas T?227/01–T?229/01 paaiškinimuose n?ra joki? teisini? argument?, nes jie tik nukreipia ? priedus. Iš to Komisija daro išvad?, kad šiuose paaiškinimuose nesilaikyta Proced?ros reglamento 44 straipsnyje nustatyt? reikalavim?.

92. Be to, jei Pirmosios instancijos teismas nuspr?s, jog *Confebask* ?stojimo ? bylas T?227/01–T?229/01 paaiškinimai iš esm?s priimtini, Komisija teigia, kad keli *Confebask*, kaip ?stojusios ? byl? šalies, nurodyti pagrindai nepriimtini, nes jie pakei?ia gin?o dalyk?, kuris apibr?žtas šiose bylose pareikštuose ieškiniuose.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

93. Procedūros reglamento 116 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta:

„<...>

įstojimo į bylą paaiškinime nurodoma:

- a) įstojusios į bylą šalies reikalavimai, kuriais visiškai ar iš dalies palaikomi vienos ar kitos šalies reikalavimai arba jiems prieštaraujama;
- b) pagrindai ir argumentai, kuriais remiasi įstojusi į bylą šalis;
- c) įrodymai, jeigu jie pateikiami.“

94. Pagal nusistovėjusį teismo praktiką, susijusį su ieškiniu, kuri pagal analogiją taikoma įstojimo į bylą paaiškinimui (2005 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Regione autonoma della Sardegna prieš Komisiją*, T-171/02, Rink. p. II-2123, 186 punktas), teisinio pagrindų santrauka turi būti pakankamai aiški ir tiksli, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Pirmosios instancijos teismas – priimti sprendimą dėl ieškinio, prireikus – be jokios kitos informacijos (žr. 2005 m. gruodžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Honeywell prieš Komisiją*, T-209/01, Rink. p. II-5527, 55 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

95. Be to, siekiant užtikrinti teisinio saugumą ir tinkamą teisingumo vykdymą, tam, kad ieškinys būtų priimtinas, reikia, jog svarbiausios faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis jis pagrįstas, būtų nurodytos, bent jau trumpai, bet nuosekliai ir suprantamai, pareiškimo tekste (žr. šio sprendimo 94 punkte minėto Sprendimo *Honeywell prieš Komisiją* 56 punktą ir nurodytą teismo praktiką). Šiuo atžvilgiu, nors ieškinio motyvai specifiniais klausimais gali būti paremti ir papildyti pateikiant nuorodą į prie jo pridėtą dokumentų ištrauką, bendroji nuoroda į kitus dokumentus, netgi ieškinio priedus, negali kompensuoti pagrindinio teisinės argumentacijos elementų nebuvimo, kurie pagal aukščiau primintą nuostatą turi būti nurodyti pačiame ieškinyje (1999 m. gegužės 21 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Asia Motor France ir kt. prieš Komisiją*, T-154/98, Rink. p. II-1703, 49 punktas). Be to, Pirmosios instancijos teismas neprivalo ieškinio prieduose ieškoti ir nustatyti pagrindų bei argumentų, kuriuos jis galėtų laikyti pagrindžiančiais ieškinį, nes priedai atlieka tik įrodymų ir padedamųjų funkcijų (žr. šio sprendimo 94 punkte minėto Sprendimo *Honeywell prieš Komisiją* 57 punktą ir 2007 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Asklepios Kliniken prieš Komisiją*, T-167/04, Rink. p. II-2379, 40 punktą ir nurodytą teismo praktiką; taip pat šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 97–99 punktus).

96. Šiuo atveju savo įstojimo į bylą paaiškinimuose, pateiktuose bylose T-227/01–T-229/01, *Confabask* nurodo, kad įstoja į kiekvieną iš šių bylų palaikyti ieškovių reikalavimus. Ji prašo panaikinti ginčijamus sprendimus ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas. *Confabask* mano, kad „taupant Pirmosios instancijos teismo laiką ir išteklius vertimui“ tikslinga daryti nuorodas į ieškinius, kuriuos ji pareiškė atitinkamai bylose T-265/01, T-266/01 ir T-270/01, pateiktus jos įstojimo į bylą paaiškinimų prieduose. Beje, šiuose paaiškinimuose *Confabask* pateikia pastabas dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimo.

97. Reikia konstatuoti, kad, išskyrus argumentą dėl teisėtų lūkesčių, pačiuose stojimo ? byl? paaiškinimuose, nepateikta – bent glaustai ar tik iš esmės – joki? svarbiausi? faktini? ir teisini? aplinkybi?.

98. Be to, nors bylos T?227/01–T?229/01, T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 buvo sujungtos 2006 m. liepos 13 d., t. y. po *Confebask* stojimo, vis dėlto jos išlieka atskiros (šiuo klausimu žr. 2001 m. birželio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Moccia Irme ir kt. prieš Komisij?*, C?280/99 P–C?282/99 P, Rink. p. I?4717, 66 punkt? ir šio sprendimo 94 punkte min?to Sprendimo *Honeywell prieš Komisij?* 71 punkt?).

99. Galiausiai *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* bei *Comunidad autónoma del País Vasco*, ieškov?s bylose T?227/01–T?229/01, ir *Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava*, *Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya* bei *Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa* (toliau vadinamos *Cámaras Oficiales de Comercio e Industria*), stojusios ? bylas T?227/01–T?229/01 šalys, nedalyvauja bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01, ? kurias nukreipia *Confebask*. Ta?iau šali? tapatyb? yra esmin? ieškinio pagrind?, kurie tariamai nurodyti nukreipiant ? rašytinius dokumentus kitoje byloje, priimtino s?lyga.

100. Šiomis aplinkybomis bendra nuoroda ? kitus dokumentus, netgi prid?tus prie stojimo ? byl? paaiškinim?, negali kompensuoti pagrindini? teisinio argumentavimo, kuris pagal Proced?ros reglamento 116 straipsnio 4 dalies antros pastraipos b punkt? turi b?ti išd?stomas pa?iame stojimo ? byl? paaiškinime, element? tr?kumo.

101. Iš to darytina išvada, kad *Confebask* stojimo ? byl? paaiškinimai nepriimtini, kiek jie nukreipia ? ieškinius bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 ir yra priimtini tiek, kiek juose nurodytas teisėtų lūkesčių principo pažeidimas. Taigi nereikia nagrin?ti Komisijos papildomai nurodyto argumento, kad keletas *Confebask* nurodyt? ieškinio pagrind? nepriimtini, nes jie kei?ia ieškiniuose apibr?žtas gin?o ribas.

B – Dėl Confebask teis?s pareikšti ieškin? dėl panaikinimo bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 pripažinimo

1. Šali? argumentai

102. Komisija ir *Comunidad autónoma de la Rioja*, nors oficialiai nepateik? prieštaravimo dėl priimtino pagal Proced?ros reglamento 114 straipsn?, teigia, kad *Confebask* pateikti ieškiniai nepriimtini. J? nuomone, ?mon? negali pareikšti ieškinio dėl sprendimo, pripaž?stan?io pagalbos schem? nesuderinama, kuriame pagalbos gav?jai apibr?žti ne individualiai, o bendrai ir abstrak?iai. Todėl *Confebask* negali tvirtinti, jog turi teis? pareikšti ieškin? dėl to, kad gin?ijami aktai yra tiesiogiai ir konkre?iai skirti jos atstovaujamoms ?mon?ms. Be to, *Confebask* neturi jokio suinteresuotumo. Galiausiai *Confebask* stojimas ? bylas T?227/01–T?229/01 atitinka proceso ekonomijos princip?, kuris pateisina asociacijoms pripažint? teis? pareikšti ieškin?.

103. Atvirkš?iai, *Confebask* mano, kad turi teis? pareikšti ieškin?. Iš tikr?j? ji teigia, jog atstovauja interesus ?moni?, kurios pa?ios gali pareikšti ieškin?, nes joms taikomos nagrin?jamos pagalbos schemos, taigi ir pareiga gr?žinti gaut? pagalb?.

104. Atsakydama ? Pirmosios instancijos teismo pateikt? klausim?, *Confebask* pirmiausia praneš?, jog neturi informacijos tam, kad gal?t? atsakyti, ar tam tikri jos nariai buvo nagrin?jamos priemon?s faktiniai gav?jai. Ta?iau ji pabr?ž?, jog Ispanijos valdžios institucijose ji vienintel? atstovauja Bask? krašto verslininkams, kuriems skirtos gin?ijamos normos. Bet kuriuo atveju

nekyla joki? abejoni? d?l *Confebask* teis?s pareikšti ieškin?, juo labiau, kad ji aktyviai dalyvavo visose proced?rose nuo pat Komisijos veiksm? pradžios.

105. ?vykus pos?džiui ir Pirmosios instancijos teismui tre?i? kart? paprašius, – d?l to buvo prat?sta žodin? proceso dalis, – *Confebask* pateik? kiekvienos iš trijų *Territorios Históricas* Finans? generalini? direktori? dokumentus, patvirtinan?ius, jog tam tikroms ?mon?ms, be to, kad jos buvo *Confebask* nar?s ieškini? byloje T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 pareiškimo metu, buvo skirti gin?ijami sprendimai ir vis? pirma nurodymas sugr?žinti nagrin?jamus mokes?io kreditus (žr. šio sprendimo 80 punkt?).

106. Komisija savo pastabose d?l *Confebask* po pos?džio pateikt? dokument? teigia, kad ši ne?rod?, jog aptariamoms pagalbos gav?joms buvo taikomas nurodymas susigr?žinti.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

107. Šiuo atveju d?l asociacijos pareikšto ieškinio d?l panaikinimo primintina, kad pagal nusistov?jusi? teismo praktik? nepakanka ginti bendruosius interesus, kad toks ieškinys b?t? pripažintas priimtinu (šiuo klausimu žr. 1962 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes ir kt. prieš Taryb?*, 16/62 ir 17/62, Rink. p. 901, 919 ir 920, ir 1986 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *DEFI prieš Komisij?*, 282/85, Rink. p. 2469, 16–18 punktus).

108. Tokia asociacija, kokia yra *Confebask*, ?galiota ginti bask? ?moni? interesus, iš esm?s gali pareikšti ieškin? d?l galutinio Komisijos sprendimo d?l valstyb?s pagalbos panaikinimo, tik jeigu atstovaujamos ?mon?s ar kai kurios iš j? turi teis? pareikšti individual? ieškin? arba jei ji gali ?rodyti, kad pati yra suinteresuota tai padaryti (žr. 2006 m. birželio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisij?*, C?182/03 ir C?217/03, Rink. p. I?5479, 56 punkt? ir nurodyt? teism? praktik?).

109. Atsižvelgiant b?tent ? šiuos principus reikia ?vertinti, ar *Confebask* šiuo atveju turi teis? pareikšti ieškin?.

110. D?l klausimo, ar *Confebask* nar?s arba jos nari? nar?s turi teis? pareikšti individual? ieškin?, reikia išnagrin?ti, ar gin?ijami sprendimai yra tiesiogiai ir konkrečiai su jomis susij? EB 230 straipsnio ketvirtos pastraipos prasme.

111. Fizinis ar juridinis asmuo gali tvirtinti, jog aktas yra konkrečiai su juo susij?s tik tokiu atveju, jeigu gin?ijamas aktas turi jam ?takos d?l tam tikr? jam b?ding? savybi? arba d?l tam tikros faktin?s situacijos, kuri j? išskiria iš vis? kit? asmen?, ir tod?l j? individualizuoja taip pat kaip ir sprendimo adresat? (žr. 1963 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendim? *Plaumann prieš Komisij?*, 25/62, Rink. p. 197, 223 ir 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisij?*, C?298/00 P, Rink. p. I?4087, 36 punkt? ir nurodyt? teismo praktik?).

112. Šiuo atžvilgiu negali b?ti laikoma, kad Komisijos sprendimas, kuriame pripažintas šios pagalbos nesuderinamumas su bendr?ja rinka, yra konkrečiai susij?s su potencialiais pagalbos gav?jais vien d?l šio j? statuso (žr. 2005 m. kovo 10 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia ir kt. prieš Komisij?*, T?228/00, T?229/00, T?242/00, T?243/00, T?245/00–T?248/00, T?250/00, T?252/00, T?256/00–T?259/00, T?265/00, T?267/00, T?268/00, T?271/00, T?274/00–T?276/00, T?281/00, T?287/00 ir T?296/00, Rink. p. II?787, 34 punkt? ir nurodyt? teismo praktik?).

113. Ta?iau kitokioje situacijoje yra ?mon?, su kuria aptariamas sprendimas susij?s ne tik kaip su atitinkamo sektoriaus ?mone, galin?ia gauti pagalb? pagal nagrin?jam? schem?, bet ir kaip su

pagal ši? schem? suteiktos individualios pagalbos, kuri? Komisija nurod? susigr?žinti, tikr?ja gav?ja (šiuo klausimu žr. 2000 m. spalio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italia ir Sardegna Lines prieš Komisij?*, C?15/98 ir C?105/99, Rink. p. I?8855, 34 punkt? ir šio sprendimo 111 punkte min?to Sprendimo *Italia prieš Komisij?* 38 ir 39 punktus).

114. Taigi šiuo atveju iš *Confebask* dokument?, atsi?st? ?vykus pos?džiui, matyti, kad gin?ijamuose sprendimuose aptariamos mokes?i? priemon?s tam tikroms ?mon?ms, kurios buvo jos nar?s pareiškiant ieškinius bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01, skirtos kaip pagal nagrin?jamas mokes?i? schemas suteiktos individualios pagalbos, kuri? Komisija nurod? susigr?žinti, faktin?s gav?joms. Iš tikr?j? *Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* finans? generalini? direktori? išduotuose dokumentuose nurodytos ?mon?s, kurioms skirtas 45 % mokes?io kreditas ir šie dokumentai patvirtinta, kad gin?ijami sprendimai su jomis susij?.

115. Tod?l reikia manyti, kad šios ?mon?s yra konkre?iai susijusios su gin?ijamais sprendimais. Šiuo atžvilgiu, kadangi ieškini? priimtino s?lygas Bendrijos teismas gali nagrin?ti bet kada savo iniciatyva, niekas jam nedraudžia atsižvelgti ? papildom? informacij?, kuri šiuo atveju pateikta vykstant žodinei proceso daliai (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid ir Federación Catalana de Estaciones de Servicio prieš Komisij?*, T?95/03, Rink. p. II?4739, 50 punkt?).

116. D?l tiesioginio poveikio s?lygos gin?ijami sprendimai ?pareigoja Ispanijos Karalyst? imtis vis? b?tin? priemoni?, kad iš pagalbos gav?j? b?t? susigr?žinta nagrin?jama pagalba. Tod?l manytina, kad šie sprendimai tiesiogiai susij? su ?mon?mis, kurioms ji buvo suteikta (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 113 punkte min?to Sprendimo *Sardegna Lines prieš Komisij?* 36 punkt?; 2007 m. rugs?jo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Salvat père & fils ir kt. prieš Komisij?*, T?136/05, Rink. p. II?4063, 75 punktas).

117. Iš to darytina išvada, jog šios ?mon?s, *Confebask* nar?s, pa?ios tur?jo teis? pareikšti ieškin?.

118. Kadangi *Confebask* atstovauja ?mon?ms, iš kuri? bent jau tam tikros turi teis? individualiai pareikšti ieškin?, ji turi teis? pareikšti ieškinius d?l gin?ijam? sprendim?.

II – D?l ieškini? pagr?stumo

119. Reikia išnagrin?ti *Confebask*, ieškov?s bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01, nurodytus ieškinio pagrindus d?l valstyb?s pagalbos nebuvimo, nagrin?jam? schem? suderinamumo su bendr?ja rinka, Komisijos piktnaudžiavimo ?galiojimais ir d?l to, kad nagrin?jama pagalba yra esama pagalba, tada – bylose T?227/01–T?229/01 bei bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 pateikt? ieškinio pagrind?, susijus? su proced?ros pažeidimu ir teisinio saugumo, gero administravimo, teis?t? l?kes?i? apsaugos bei vienodo poži?rio princip? pažeidimu, ir galiausiai – bylose T?227/01–T?229/01 ieškovi? nurodyt? ieškinio pagrind? d?l proporcingumo principo pažeidimo.

A – D?l ieškinio pagrindo, susijusio su valstyb?s pagalbos nebuvimu EB 87 straipsnio prasme (bylos T?265/01, T?266/01 ir T?270/01)

120. Savo ieškiniuose bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 *Confebask*, pirma, nurodo aplinkyb?, kad d?l nagrin?jam? mokes?i? kredit? nesumaž?ja mokestin?s pajamos. Antra, *Confebask* teigia, kad Komisija ne?rod?, jog nagrin?jamos priemon?s daro ?tak? prekybai Bendrijoje ir lemia konkurencijos iškraipym?. Tre?ia, ji gin?ija nagrin?jam? mokestini? priemoni? specifin? pobūd?. Ketvirta, ji nurodo aplinkyb?, kad mokes?i? sistemos pob?dis ir bendroji jos schema pateisina nagrin?jamus mokes?i? kreditus. Galiausiai, penkta, ji pateikia kaltinim? d?l EB

87 straipsnio netaikomumo šiuo atveju.

1. Dėl pirmos dalies, susijusios su mokestinių pajamų nesumažėjimu

a) Šalių argumentai

121. *Confebask* teigia, kad ginčijamuose sprendimuose Komisijos teiginys, jog nagrinėjami mokesčių kreditai lemia mokestinių pajamų sumažėjimą, reiškia, kad egzistuoja bendra mokesčių norma, kurios atžvilgiu bet kokia mokesčių lengvata lemtų išteklių sumažėjimą ir todėl reikštų valstybės pagalbą. Tačiau *Confebask* tvirtina, jog tokios normos nėra ir pabrėžia, kad visų valstybių narių teisės aktuose nustatytos atleidimo nuo mokesčių formos. Be to, ginčijamą *Normas Forales* tikslas yra skatinti investicijas. Taip jos teikia pajamas, nes pačios šios investicijos yra apmokestinamos.

122. Komisija ginčija šio argumento pagrįstumą.

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

123. Pagal EB 87 straipsnio 1 dalį „<...> valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras ūmones arba tam tikrą prekybą, gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro ūtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

124. Pagal nusistovėjusį Teisingumo Teismo praktiką pagalbos sąvoka apima ne tik pozityvias išmokas, pavyzdžiui subsidijas, bet ir priemones, kuriomis mažinamos ūmonės biudžetui paprastai tenkančios išlaidos, kurios, nors ir nėra subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, turi panašų pobūdį ir tokį patį poveikį (1999 m. gegužės 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-6/97, Rink. p. I-2981, 15 punktas).

125. Iš to darytina išvada, kad priemonę, kuria viešosios valdžios institucijos tam tikras ūmones atleidžia nuo mokesčių, nors toks atleidimas ir nėra susijęs su valstybės išteklių perdavimu, tačiau jo šios ūmonės atsiduria palankesnėje padėtyje nei kiti apmokestinamieji asmenys, yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme (1994 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Banco Exterior de España*, C-387/92, Rink. p. I-877, 14 punktas).

126. Šiuo atveju pakanka konstatuoti, kad dėl nagrinėjamo 45 % mokesčių kredito ūmonių gavėjai mokesčiai sumažėja suma, atitinkanti 45 % reikalavimus atitinkančių investicijų sumos, kaip Komisija tai teisingai pažymėjo ginčijamuose sprendimuose (Sprendimo 2002/820 54 punktas; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 62 punktas). Iš tikrųjų nesant šio mokesčių kredito ūmonė turi sumokėti visą galutinį mokėtino mokesčio sumą. Taigi ūmonė, šio mokesčių kredito gavėja, atsiduria palankesnėje finansinėje padėtyje nei kiti apmokestinamieji asmenys.

127. Atvirkščiai nei tvirtina *Confebask*, Komisija teisingai nusprendė, kad dėl nagrinėjamų mokesčių kreditų sumažėja pajamos iš mokesčių.

128. Šiuo atžvilgiu *Confebask* tvirtinimas, kad Komisija savo samprotavimus grindė bendruoju mokesčio tarifu, visiškai nepagrįstas. Atvirkščiai, iš ginčijamų sprendimų matyti, kad Komisija rėmėsi prastu mokesčio tarifu, kuris nustatytas pagal nagrinėjamų mokesčių sistemą (Sprendimo 2002/820 56 punktas, Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 64 punktas).

129. Be to, aplinkybė, jog valstybių narių mokesčių teisėje nustatyta daug atleidimo nuo mokesčių atvejų, nekeičia nagrinėjamų priemonių pobūdžio atsižvelgiant į taisykles valstybės pagalbos srityje.

130. Galiausiai dėl argumento, kad nagrinėjami mokesčių kreditai susiję su investicijų skatinimu siekiant laiku gauti pajamų, primintina, jog priemone siekiamas tikslas negali suteikti pagrindo jos nelaikyti valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme (1996 m. vasario 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-56/93, Rink. p. I-723, 79 punktą; šio sprendimo 22 punkte minėto Sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją*, 63 punktą). Be to, šis argumentas atrodo sunkiai suderinamas su mokesčių lengvatų teikimu (šio sprendimo 43 punkte minėto Sprendimo *Ramondín* 62 punktą ir šio sprendimo 22 punkte minėto Sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją*, 64 punktą).

131. Taigi pirma šio ieškinio pagrindo dalis, susijusi su pajamų iš mokesčių nesumažėjimu, atmestina kaip nepagrįsta.

2. Dėl antros dalies, susijusios su konkurencijos iškreipimo ir poveikio prekybai Bendrijoje nebuvimu bei motyvavimo stoka

a) Šalių argumentai

132. Visų pirma, *Confebask* teigia, kad ginėjami sprendimai nepakankamai motyvuoti EB 253 straipsnio prasme, kiek tai susiję su poveikiu prekybai bei konkurencijai, ir konkrečiai nurodo šio sprendimo 113 punkte minėtą Sprendimą *Italija ir Sardegna Lines prieš Komisiją* (66 punktą). Su ginėjamais sprendimais susijusios sunkios pasekmės reikalauja ypač išsamaus motyvavimo. *Confebask* nuomone, Komisija klaidingai mano, kad dėl mokesčių kreditų iškreipoma prekyba, nes ji gavėjai dalyvauja Bendrijos vidaus prekyboje, ir šiuo atžvilgiu nepateikia jokios informacijos. Komisija pateikia tik bendrus duomenis, susijusius su eksportu ir Baskų krašto ekonomikos išorės priklausomybe, bet nepateikia nepalankioje padėtyje atsidariusio ekonominio sektoriaus rinkos tyrimo.

133. Antra, bet kuriuo atveju *Confebask* ginėja Komisijos atlikto poveikio prekybai vertinimo pagrįstumą. *Confebask* teigia, kad, nors tam tikrais atvejais bendra mokesčių našta gali daryti įtaką ūkinei strategijai, tačiau taip nėra kalbant apie laikino pobūdžio lengvatų, kuri nėra ūkinei konkurencingumui lemiantis veiksnys. Todėl nepagrįsta manyti, kad ūkinių ar sektorių, kuriems suteiktos tam tikros mokesčių lengvatos, turi geresnės konkurencinės sąlygas. Be to, pagal tam tikrus tyrimus Baskų krašto valdžios institucijų patvirtintos mokesčių lengvatos turi nedidelį poveikį. Taip pat šie tyrimai rodo, jog Ispanijos Baskų krašte mokesčių našta didesnė nei visoje Ispanijos Karalystėje. Todėl ne vien kritikuojami mokesčių kreditai daro poveikį prekybai Bendrijoje. Dar daugiau, mokesčių našta nėra vienintelis aplinkybų, kuri turi įtakos ūkinei ekonominiams veiksams. Taip pat reikia atsižvelgti į prekybą ir darbą ar socialinį apsaugą reglamentuojančius teisės aktus. Šios priemonės turi žymiai didesnės svarbos, nei ta, kuri Komisija suteikia nagrinėjamiems mokesčių kreditams, ir Komisija neįrodo, kodėl nagrinėjamos nuostatos skiriasi nuo bet kurių kitų skirtumų tarp valstybių narių mokesčių teisės aktų.

134. Komisija ginėja šio argumento pagrįstumą.

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

135. Pagal EB 87 straipsnio 1 dalį tik ta valstybės pagalba, kuri „daro įtaką valstybių narių prekybai“ ir kuri „iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipyti“, yra nesuderinama su bendrąja rinka.

136. Dėl Komisijos pareigos motyvuoti sprendimus pagal nusistovėjusį teismo praktiką motyvavimas turi būti pritaikytas prie atitinkamo teisės akto pobūdžio ir aiškiai bei nedviprasmiškai atspindėti to teisės akto priėmusios institucijos argumentus, kad suinteresuotosios šalys galėtų susipažinti su priimtą priemonę pagrindžiančiais motyvais, o kompetentingas teismas galėtų

vykdyti jos teisėtumo kontrolę. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes – visų pirma į teisės akto turinį, nurodytą motyvą pobūdį ir adresatą ar kitą asmenį, su kuriais teisės aktas tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, suinteresuotumą gauti paaiškinimus (1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 63 punktas ir šio sprendimo 113 punkte minėto Sprendimo *Italija ir Sardegna Lines prieš Komisiją*, 65 punktas).

137. Šiuo atveju iš Sprendimo 2002/820 57 punkto bei Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 65 punkto matyti, jog Komisija rėmėsi Baskų krašto vyriausybės statistikos biuro paskelbtomis ataskaitomis ir konstatavo, jog „Baskų krašto ekonomika labai atvira išorei ir jai būdingas didelis polinkis eksportuoti savo produkciją“ ir kad „iš šių Baskų krašto ekonomikos savybių matyti, jog ūmonės pagalbos gavėjos veržiasi į kine veikla, kuri gali būti valstybių narių tarpusavio prekybos objektu“. Komisija iš to padarė išvadą, kad šiomis aplinkybėmis nagrinėjama pagalba sustiprina ūmonių gavėjų padėtį, palyginti su kitomis Bendrijos prekyboje konkuruojančiomis ūmonėmis, ir todėl daro įtaką šiai prekybai. Komisija taip pat pažymėjo, jog „padidėjus grynajam pelnui (pelnui sumokėjus mokesčius) pagerėjo ūmonių gavėjų rentabilumas“, ir „todėl jos tapo pajėgios konkuruoti su ūmonėmis, kurioms nebuvo suteiktas 45 % mokesčių kreditas arba dėl to, kad jos neinvestavo, arba todėl, kad jų investicijos nesiekė 2,5 milijardo ESP nustačius nagrinėjamą 45 % mokesčių kreditą“.

138. Iš tokių argumentų aiškiai ir nedviprasmiškai matyti Komisijos samprotavimai dėl mokesčių kreditų poveikio prekybai ir konkurencijai. Jie leidžia suinteresuotiesiems asmenims susipažinti su priimtą priemonę pagrįstumu, o Pirmosios instancijos teismui – vykdyti jo kontrolę.

139. Šiuo atžvilgiu ginčijami sprendimai skiriasi nuo to, kurį Teisingumo Teismas panaikino šio sprendimo 113 punkte minėtame Sprendime *Italija ir Sardegna Lines prieš Komisiją*, kuriuo rėmėsi *Confebask*. Iš tikrųjų, kaip tai konstatuota minėto sprendimo 67 punkte, tam, kad padarytų išvadą, jog kyla grėsmė konkurencijai, Komisija pasitenkino tik paprastu tvirtinimu, jog pagalba yra selektyvaus pobūdžio ir skirta Sardinijos (Italija) laivybos sektoriui. Taigi iš to, kas pasakyta, matyti, jog ginčijamų sprendimų atveju taip nėra.

140. Be to, negalima kaltinti Komisijos, kad ji nepateikė tyrimo, susijusio su ekonominiu sektoriumi, patyrusio neigiamas pasekmes, nes nagrinėjamos mokesčių taisyklės yra tarpsektorinio pobūdžio, ir kad, be to, Ispanijos valdžios institucijos nepatenkino prašymo pateikti informaciją, esančią sprendimuose pradėti formalių tyrimo procedūrų, po kurios priimti ginčijami sprendimai.

141. Todėl atsižvelgiant į aplinkybes šioje byloje manytina, kad ginčijamuose sprendimuose pateikta pakankamai motyvų, dėl kurių Komisija mano, jog nagrinėjamos priemonės iškraipo konkurenciją arba kelia grėsmę, kad ji bus iškreipta, ir daro įtaką prekybai Bendrijoje. Taigi šiuo atžvilgiu ginčijami sprendimai atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus.

142. Dėl Komisijos vertinimo pagrįstumo primintina, jog Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad jei valstybės arba iš jos valstybinių išteklių suteikta finansinė pagalba sustiprina ūmonės padėtį, palyginti su kitomis Bendrijos vidaus prekyboje konkuruojančiomis ūmonėmis, turi būti manoma, kad pastarosioms pagalba daro įtaką, nors ūmonė pagalbos gavėja pati neeksportuoja (žr. 1999 m. birželio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-75/97, Rink. p. I-3671, 47 punktą ir 2006 m. lapkričio 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Ter Lembeek prieš Komisiją*, T-217/02, Rink. p. II-4483, 181 punktą ir minėtą teismų praktiką). Be to, Komisija privalo ne nustatyti, kad ši priemonė turėjo realios įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ar kad ji realiai iškraipė konkurenciją, o tik išsiaiškinti, ar tokia pagalba gali daryti poveikį tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją (2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-372/97, Rink. p. I-3679, 44 punktą).

143. Be to, pagalbos schemos atveju Komisija, gali ištirti tik bendrus nagrinėjamos schemos požymius ir neprivalo nagrinėti kiekvieno konkretaus atvejo (2005 m. gruodžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Italija prieš Komisiją*, C-66/02, Rink. p. I-10901, 91 punktą; šia prasme žr. šio sprendimo 22 punkte minėto Sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją* 68 punktą). Tokiu atveju, koks yra nagrinėjamas šioje byloje, kai apie aptariamą mokesčių schemą nepranešta, nebūtina, kad Komisijos sprendimų motyvuose būtų pateiktas aktualus schemą poveikio konkurencijai ir poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai vertinimas (šio sprendimo 142 punkte minėto 1999 m. birželio 17 d. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją* 48 punktą).

144. Šiuo atveju dėl poveikio prekybai sąlygos, kaip Komisija tai paabrėžė ginčijamuose sprendimuose (Sprendimo 2002/820 57 punktą; Sprendimo 2003/27 Sprendimo 2002/894 65 punktą), iš Baskų krašto ekonomikos savybių matyti, jog žmonės pagalbos gavėjos verčiasi kine veikla, kuri gali būti valstybių narių tarpusavio prekybos objektu.

145. Tokiomis aplinkybėmis nagrinėjamos mokesčių lengvatos gali daryti poveikį prekybai Bendrijoje.

146. Be to, dėl konkurencijos išskiepymo sąlygos, mokesčių kreditai, palengvindami žmonių, kurioms jie suteikti, mokesčių našta, pagerina šių žmonių pagalbos gavėjų konkurencinį padėtį, palyginti su kitomis konkuruojančiomis žmonių, kurioms minėtos lengvatos nesuteiktos. Tai lemia konkurencijos išskiepimą arba bent jau tokio išskiepimo grėsmę.

147. Todėl Komisija teisingai konstatavo, kad šiuo atveju mokesčių kreditai daro tokį valstybių narių tarpusavio prekybai ir išskiepia konkurenciją ar kelia grėsmę, kad ji bus iškreipta.

148. Šios išvados nepakeičia aplinkybės, kad mokesčių kreditai yra laikini, kad jų poveikis nedidelis ir nelemiantis arba tai, kad jie nėra vienintelė aplinkybė, kuri reikia atsižvelgti. Iš tikrųjų teismo praktikoje nereikalaujama, kad konkurencijos išskiepimas ar tokio išskiepimo grėsmė ir tokia valstybių narių tarpusavio prekybai būtų reikšmingi ar esminiai (2000 m. rugsėjo 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *CETM prieš Komisiją*, T-55/99, Rink. p. II-3207, 94 punktą).

149. Taip pat, kadangi nėra suderinimo Bendrijos lygmeniu, argumentas, susijęs su valstybių narių mokesčių teisės aktų skirtumais, valstybės pagalbos kvalifikavimui nesvarbus.

150. Iš to darytina išvada, kad antra šio ieškinio pagrindo dalis, susijusi su konkurencijos išskiepimo ir tokios konkurencijai Bendrijoje nebuvimu bei ginčijamų sprendimų motyvavimo stoka šiuo atžvilgiu, turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

3. Dėl trečios dalies, susijusios su mokestinių priemonių bendru pobūdžiu

a) Šalių argumentai

151. *Confebask* ginčija Komisijos vertinimą, pagal kurį nagrinėjamos nuostatos suteikia selektyvų pranašumą. Ji teigia, kad kalbama apie bendro pobūdžio mokesčių teisės aktus, kurie gali būti taikomi visiems subjektams. Be to, nagrinėjamoms *Normas Forales* nebūtina jokia regioninė specifiška, nes jos taikomos visoms žemonėms, esančioms *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa*, ir jomis siekiama tik skatinti dideles investicijas. Šiuo atžvilgiu *Confebask* mano, kad Komisija buvo nenuosekli, nes ginčijamuose sprendimuose nenagrinėjo aplinkybės, susijusios su priemonės regionine specifiška, nors ji minėjo sprendimuose pradėti formalių tyrimo procedūrų.

152. *Confebask* teigia, kad šiuo atveju Komisijos vartojamas minimalios investicijų ribos kriterijus neatitinka anksčiau taikytų kriterijų ir nėra paminėtas 1998 m. pranešime dėl fiskalinės pagalbos

mon?ms (žr. šio sprendimo 7 punkt?), pagal kur? mokestin?s priemon?s neturi b?ti kvalifikuojamos kaip valstyb?s pagalba vien todėl, kad tam tikros mon?s ar tam tikri sektoriai mažiau susij? nei kiti (1998 m. pranešimas d?l fiskalin?s pagalbos mon?ms, 14 punktas).

153. Taip pat *Confebask* remiasi Komisijos priimta *XXVIII konkurencijos politikos ataskaita* (207 punktas), pagal kuri? kalbant apie mokestines priemones reikia skirti „atvej?, kai gav?jai yra tam tikros mon?s ar tam tikri gaminiai <...>, nuo atvejo, kai nagrin?jamos priemon?s daro tarpsektorin? poveik? ir jomis siekiama skatinti vis? ekonomik? <...>, antruoju atveju priemon? n?ra valstyb?s pagalba (EB) 87 straipsnio 1 dalies prasme, o bendra priemon?“.

154. Be to, *Confebask* teigia, kad mokesi? schemoms dažnai b?dingi kiekybiniai kriterijai ir kad d?l tokio kriterijaus vartojimo, norint nustatyti mokestin?s priemon?s selektyv?, reikt? beveik visas valstybi? nari? mokesi? teis?s nuostatas tikrinti valstyb?s pagalbos atžvilgiu. *Confebask* nuomone, tokia kontrol? viršyt? tai, kas numatyta Sutartyje.

155. Be to, *Confebask* teigia, kad nagrin?jamos priemon?s yra bendros priemon?s, nes *Diputaciones Forales* neturi jokios diskrecijos. Jos nuomone, mokesi? kreditai suteikiami savaime, o valdžios institucijos tik patikrina, ar apmokestinamieji asmenys atitinka jiems gauti nustatytas s?lygas. Taip pat ji tvirtina, kad Ispanijos teisin?je sistemoje administracijos savival? uždrausta. Be to, *Confebask* tvirtina, jog atsižvelgiant ? tai, kad valdžios institucijos apibr?žia investicij? sum? sprendimu, kuriuo nustatomi mokesi? kreditui taikytini terminai ir ribos, nagrin?jamos nuostatos ?tvirtina „valdymo mechanizm?“, leidžiant? patikrinti, ar ?vykdytos reikalingos s?lygos, nesuteikiant diskrecijos *Diputaciones*.

156. Galiausiai *Confebask* pažymi, kad bendro pob?džio teis?s aktas nustato valstyb?s pagalb? tik jeigu jis yra „teisinis pagrindas, leidžiantis (j?) suteikti <...> be v?lesni? formalum?, t. y. n?ra jokios diskrecijos“. Atvirkš?iai, jei, kaip tai suponuoja Komisijos poži?ris, reikt? daryti išvad?, kad gin?ijamos *Normas Forales* yra paprastos ?galiojimus suteikian?ios priemon?s, jos negal?t? b?ti pripažintos valstyb?s pagalba. Bet kuriuo atveju, gin?ijami sprendimai „netekt? turinio“.

157. *Comunidad autónoma de la Rioja* palaikoma Komisija gin?ija šiuos argumentus.

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

158. Primintina, kad valstyb?s pagalbos priemon?s specifika, t. y. selektyvus pob?dis, yra vienas iš valstyb?s pagalbos s?vokos požymi? EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Tam turi b?ti patikrinta, ar nagrin?jama priemon? suteikia naudos tam tikroms mon?ms ar tam tikriems veiklos sektoriams (šio sprendimo 148 punkte min?to Sprendimo *CETM prieš Komisij?* 39 punktas; taip pat šiuo klausimu žr. šio sprendimo 142 punkte min?to 1999 m. birželio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisij?* 26 punkt?).

159. Šiuo atveju gin?ijamuose sprendimuose nagrin?jam? nuostat? selektyv? pob?d? Komisija grindžia minimalia investicij? suma (2,5 milijardo ESP), d?l kurios mokes?io kreditas taikomas tik toms mon?ms, kurios paj?gia daryti tokias investicijas ir, papildomai, mokesi? administracij? diskrecija (Sprendimo 2002/820 60 ir 61 punktai; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 68 ir 69 punktai; žr. šio sprendimo 28 punkt?).

160. Pirmiausia nurodytina, kad *Confebask* negali remtis gin?ijam? sprendim? nenuoseklumu d?l to, kad darydama išvad? d?l priemoni? selektyvaus pob?džio Komisija nenagrin?jo aplinkyb?s, susijusios su nagrin?jam? priemoni? regionine specifika, kuri tariamai nurodyta sprendimuose prad?ti formali? tyrimo proced?r?. Iš tikr?j? šie sprendimai negrindžiami nagrin?jam? schem? regionine specifika ir todėl šis argumentas paremtas klaidingu ši? sprendim? supratimu (žr. šio sprendimo 22 punkt? ir šio sprendimo 22 punkte min?to Sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisij?*

19, 20 ir 56 punktus).

161. Be to, iš gin?ijam? sprendim? (Sprendimo 2002/820 60 punktas; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 68 punktas) matyti, kad tik toms ?mon?ms, kuri? investicijos nuo 1995 m. sausio 1 d. (Sprendimas 2002/820) ir nuo 1997 m. sausio 1 d. (Sprendimas 2003/27 ir Sprendimas 2002/894) viršija 2,5 milijardo ESP rib?, gali b?ti suteiktas nagrin?jamas 45 % mokes?i? kreditas. Visos kitos ?mon?s, net jeigu jos investuoja, bet neviršija nurodytos ribos, negali gauti nagrin?jamos lengvatos.

162. Reikia konstatuoti, kad mokes?io kredit? taikydamos tik investicijomis ? nauj? ilgalaik? turt?, viršijan?iomis 2,5 milijardo ESP, Bask? krašto valdžios institucijos nagrin?jam? mokes?i? lengvat? suteik? ?mon?ms, turin?ioms didelius finansinius išteklius. Taigi Komisija padar? teising? išvad?, kad *Normas Forales* numatyti nagrin?jami mokes?i? kreditai skirti taikyti selektyviu b?du „tam tikroms ?mon?ms“ EB 87 straipsnio 1 dalies prasme (šio sprendimo 43 punkte min?to Sprendimo *Demesa* 157 punktas ir šio sprendimo 43 punkte min?to Sprendimo *Ramondín* 39 punktas).

163. Be to, aplinkyb?, kad mokes?i? schemoms dažnai b?dingi kiekybiniai kriterijai, neleidžia daryti išvados, jog šioje byloje nagrin?jamoms nuostatoms, ?tvirtinan?ioms mokes?i? lengvat?, d?l kurios didelius finansinius išteklius turin?ios ?mon?s atsiduria palankesn?je pad?tyje, netaikoma EB 87 straipsnio 1 dalis (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 43 punkte min?to Sprendimo *Ramondín* 40 punkt?).

164. Argumentai, susij? su 1998 m. pranešimu d?l fiskalin?s pagalbos ?mon?ms, neleidžia daryti išvados, kad nagrin?jamos priemon?s yra bendro pob?džio. Iš tikr?j? šiame pranešime numatyta, kad bendros priemon?s n?ra valstyb?s pagalba net jeigu tam tikroms ?mon?ms ar tam tikriems sektoriams jos taikomos labiau nei kitiems. Taigi šiuo atveju nagrin?jamos priemon?s n?ra bendros, nes, kaip jau min?ta (žr. šio sprendimo 162 punkt?), jomis pasinaudoti gali tik tam tikros ?mon?s.

165. Be to, šioje byloje nagrin?jamose schemose, nors jos yra tarpsektorinio pob?džio, numatytos lengvatos tam tikroms ?mon?ms, kurioms taikomos Bask? krašto mokes?i? schemos. Taigi negalima manyti, kad šiomis schemomis siekiama skatinti vis? ekonomik?, kaip tai supranta Komisija *XXVIII konkurencijos politikos ataskaitoje* (žr. šio sprendimo 153 punkt?), kuri? nurodo *Confebask*, ir d?l to šias schemas reikia pripažinti selektyvaus pob?džio priemon?mis.

166. Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad nagrin?jami mokes?i? kreditai yra selektyvaus pob?džio lengvata, „palaikanti tam tikras ?mones“ EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

167. Vien tokios išvados pakanka konstatuoti, kad nagrin?jami mokes?i? kreditai atitinka specialumo s?lyg?, kuri yra vienas iš valstyb?s pagalbos s?vokos požymi?. Tod?l nebereikia nagrin?ti, ar aptariam? priemoni? selektyvus pob?dis taip pat yra šias priemones taikan?ios administracijos diskrecijos pasekm? (šiuo klausimu žr. 2004 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Komisij?*, C?501/00, Rink. p I?6717, 120 ir 121 punkt? ir šio sprendimo 43 punkte min?to Sprendimo *Demesa* 160 punkt?), tuo labiau, kad š? administracijos diskrecijos buvimo arba nebuvimo kriterij? šiuo atveju Komisija naudoja papildomai (Sprendimo 2002/820 61 punktas; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 69 punktas).

168. Bet kuriuo atveju d?l *Diputaciones Forales* diskrecijos buvimo šioje byloje primintina, kad šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas atmet? *Confebask* argumentus, kiek tai susij? su 45 % mokes?io kreditu, numatytu *Álava Norma Foral* Nr. 22/1994 šeštojoje papildomoje nuostatoje, kuris nagrin?jamas šio sprendimo 43 punkte min?tame Sprendime *Demesa* (150–154 punktai) ir šio sprendimo 43 punkte min?tame Sprendime *Ramondín* (32–35 punktai). Pirmosios instancijos teismas nusprend?, kad šios nuostatos administracijai suteik? diskrecij?, be kita ko, leidžian?i?

koreguoti sumą ar nagrinėjimą? mokesčių lengvatų suteikimo sąlygas atsižvelgiant į jai vertinti pateiktą investicijų projektą savybes.

169. Dėl *Álava Norma Foral Nr. 22/1994* šeštosios papildomos nuostatos pakeitimų, kurie nagrinėjami šio sprendimo 43 punkte minėtuose sprendimuose *Demesa* ir *Ramondín*, 1998 ir 1999 metams (žr. šio sprendimo 13 punktą), juose vartojama nauja sąvoka – „investicijų procesas“, kuris gali apimti investicijas, „padarytas investicijų projekto rengimo etape, kurios būtinos ir tiesiogiai susijusios su minėtu procesu“. Taigi, reikia konstatuoti, kad šios sąvokos nėra apibrėžtos, todėl šiuo atžvilgiu administracija turi diskreciją.

170. Dėl *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* taikomų mokesčių kreditų iš nagrinėjamų nuostatų matyti (žr. šio sprendimo 15 punktą), kad *Diputaciones Forales* turi diskreciją, be kita ko, nustatyti sumą, kuriai taikomas 45 % mokesčių kreditas, investicijų proceso trukmę ir investicijų, kurioms taikomas mokesčių kreditas, sąvokos apimtį. Kita vertus, kaip Komisija tai konstatavo ir jai nebuvo prieštarauta (Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 69 punktas), sąvokos „investicijų procesas“ ir „pasirengimo investicijoms etapas“ nėra apibrėžtos, todėl Komisija padarė teisingą išvadą, kad regioninės valdžios institucijos šioje srityje turi diskreciją.

171. Galiausiai, kaip Komisija tai pabrėžė rašytiniuose dokumentuose, tam, kad priemonė nebūtų pripažinta bendra, nebūtina tikrinti, ar mokesčių administracija veikė savavališkai. Pakanka nustatyti, kaip buvo padaryta šioje byloje, kad ši administracija turi vertinimo diskreciją (šio sprendimo 43 punkte minėto Sprendimo *Demesa* 154 punktas).

172. Galiausiai dėl argumento, pagal kurį, jei darysime prielaidą, kad administracija turi diskreciją, nagrinėjamos priemonės laikytinos paprastais įgaliojimais, apie kuriuos nereikia pranešti, jį taip pat reikia atmesti. Iš tikrųjų ginėjamos nuostatos mokesčių kreditų suteikimo sąlygas nustato tiksliai ir todėl Komisija teisingai jas laikė pagalbos schemomis, apie kurias turi būti pranešta.

173. Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad nagrinėjamos priemonės yra selektyvaus pobūdžio priemonės.

4. Dėl ketvirtos dalies, susijusios su mokestinių priemonių pateisinimu mokesčių sistemos pobūdžiu ir bendra struktūra

a) Šalių argumentai

174. *Confebask* tvirtina, kad *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* savarankiškai nustato savo mokesčių schemas atsižvelgdamos į demokratiškai išrinktą atstovaujamąją instituciją nustatytą ekonominę politiką. Taigi nagrinėjamos mokesčių nuostatos yra mokesčių politikos ir ekonominio organizavimo priemonės, kurias lemia valstybės politinis ir ekonominis pasirinkimas ir kurios negali būti kontroliuojamos Bendrijos lygmeniu.

175. Be to, *Confebask* teigia, kad ginėjamos mokesčių nuostatos yra objektyvios, horizontalios, daro teigiamą poveikį užimtumui ir investicijoms bei puikiai dera su nagrinėjamų mokesčių schemų pobūdžiu ir struktūra.

176. Galiausiai mokesčių lengvatų nustatymas atsižvelgiant į tam tikras minimalias investicijų ribas atitinka nagrinėjamo nuostatų tikslą. Šis tikslas yra gauti pajamų iš žmonių veiklos kartu skatinant jų plėtrą, kad būtų išsaugotas jų pajėgumas mokėti mokesčius. Šiuo atžvilgiu logiška, kad ginčijamomis mokestinėmis priemonėmis mažos investicijos nėra prilyginamos didelėmis investicijoms.

177. *Comunidad autónoma de la Rioja* palaikoma Komisija ginčija šiuos argumentus kaip nepagrįstus.

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

178. Pirmiausia pažymėtina, jog aplinkybės, kad *Territorios Históricas* yra savarankiškos mokesčių srityje ir tai pripažįsta ir saugo Ispanijos Konstitucija, neatleidžia jų nuo pareigos laikytis Sutarties nuostatų valstybės pagalbos srityje. Šiuo atžvilgiu EB 87 straipsnio 1 dalyje nurodyta pagalba, suteikta „valstybės ar iš valstybės ištekliais bet kokia forma“, apima bet kokį iš viešųjų išteklių suteiktą finansinę pagalbą. Iš to matyti, kad valstybės narės vidaus subjektų (decentralizuotų, federacinių, regioninių ar kt.), neatsižvelgiant į jų teisinį statusą ir pavadinimą, priimtose priemonėse, kaip ir federalinių ar centrinių institucijų priimtose priemonėse, patenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jeigu yra tenkinamos šioje nuostatoje tvirtintos sąlygos (1987 m. spalio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, 248/84, Rink. p. 4013, 17 punktą ir šio sprendimo 43 punkte minėto Sprendimo *Ramondín* 57 punktą).

179. Be to, primintina, kad nagrinėjamo priemonių pateisinimas, pagrįstas „mokesčių sistemos pobūdžiu ar struktūra“, remiasi specifinės fiskalinės priemonės atitiktimi vidinei bendros mokesčių sistemos logikai (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 142 punkte minėto 1999 m. birželio 17 d. sprendimo *Belgija prieš Komisiją* 39 punktą). Taigi specifinei fiskalinei priemonei, kuri yra pateisinama vidine mokesčių sistemos logika, – pavyzdžiui, progresyvinis mokestis, kurį pateisina jo perskirstymo tikslas, – EB 87 straipsnio 1 dalis netaikoma (šio sprendimo 43 punkte minėto Sprendimo *Demasa* 164 punktą).

180. Šiuo atveju *Confebask* teigia, kad nagrinėjamos priemonės grindžiamos objektyviais kriterijais ir yra horizontalios. Tačiau, kaip tai jau konstatuota (žr. šio sprendimo 158–166 punktus), nagrinėjamos priemonės dėl to nėra mažiau selektyvios ir šie argumentai neleidžia manyti, kad jos yra atitinkamos mokesčių sistemos vidinei logikai pateisinamos priemonės.

181. Taip pat *Confebask* tvirtina, kad minimalios investicijų ribos nustatymas atitinka nagrinėjamo nuostatų tikslą, t. y. skatinti investicijas visose trijose *Territorios Históricas* ir išlaikyti žmonių pajėgumą mokėti mokesčius.

182. Taigi tai, kad pagalbą suteikti galima tik apibrėžtai žmonių kategorijai, neatspindi bendro noro skatinti investicijas.

183. Be to, *Confebask* remiasi tik bendrais ekonominės politikos tikslais, kurie nesusiję su atitinkama mokesčių sistema.

184. Tačiau nagrinėjamomis priemonėmis siekiamas tikslas neleidžia išvengti jos pripažinimo valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Iš tikrųjų, vadovaujantis šiuo teiginiu viešosios valdžios institucijoms pakaktų remtis siekiamu tikslu teisėtumu priimant pagalbos priemonę tam, kad ši galėtų būti laikoma bendra priemone, kuriai netaikoma EB 87 straipsnio 1 dalis. Tačiau šioje nuostatoje neišskiriama valstybės intervencija pagal priežastis ar tikslus, o ji apibrėžiama atsižvelgiant į intervencijos poveikį (1996 m. rugsėjo 26 d. Teisingumo teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-241/94, Rink. p. I-4551, 20 punktą ir šio sprendimo 148

punkte min?to Sprendimo CETM prieš Komisij? 53 punktas).

185. Tod?l nagrin?jamos specialios mokestin?s priemon?s negali b?ti laikomos pateisinamomis mokes?i? sistemos, ? kuri? atsižvelg? Komisija, pob?d?iu ar strukt?ra.

186. I? to darytina i?vada, kad gin?ijamuose sprendimuose Komisija teisingai nusprend?, jog 45 % investicij? sumos mokes?i? kreditai yra valstyb?s pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

5. D?l kaltinimo, susijusio su EB 87 straipsnio netaikomumu nagrin?jamoms priemon?ms

187. 2005 m. vasario 3 d. atsakymuose ? Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus byloje T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 (žr. šio sprendimo 47 punkt?) *Confebask* pažymi, jog byloje, kuriose priimti šio sprendimo 45 punkte min?ti 2004 m. lapkri?io 11 d. Teisingumo Teismo sprendimai *Demesa ir Territorio Histórico de Álava prieš Komisij?* ir *Ramondín ir kt. prieš Komisij?*, ieškov?s teig?, kad mokestinei priemonei, kuri priimta anks?iau už 1997 m. gruodžio 1 d. Tarybos ir Taryboje pos?džiavusi? valstybi? nari? vyriausybi? atstov? rezoliucij? d?l verslo apmokestinimo elgesio kodekso (OL C 2, 1998, p. 2) ir už 1998 m. pranešim? d?l fiskalin?s pagalbos ?mon?ms, netaikoma valstyb?s pagalbos teikimo kontrol?. *Confebask* pažymi, kad pritaria šiam kaltinimui, kur? Teisingumo Teismas atmet? kaip nauj? ir tod?l nepriimtina.

188. Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad toks kaltinimas, pateiktas atsakymuose ? Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus, turi b?ti atmestas kaip nepriimtinas pagal Proced?ros reglamento 48 straipsnio 2 dalies pirm? pastraip?. I? tikr?j? jis yra vykstant procesui pateiktas naujas pagrindas, ta?iau nepagr?stas teisin?mis arba faktin?mis aplinkyb?mis, kurios tapo žinomos vykstant procesui.

189. Tiesa, ieškinio pagrindas, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai papildo anks?iau ieškinyje nurodyt? pagrind?, turi b?ti pripažintas priimtinu (1983 m. geguž?s 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Verros prieš Parlament?*, 306/81, Rink. p. 1755, 9 punktas ir 2001 m. lapkri?io 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nyderlandai prieš Taryb?*, C?301/97, Rink. p. I?8853, 169 punktas).

190. Vis d?lto netgi darant prielaid?, kad kaltinimas, susij?s su EB 87 straipsnio netaikomumu nagrin?jamoms priemon?ms, gali b?ti laikomas papildantis ieškinio pagrind? d?l valstyb?s pagalbos nebuvimo EB 87 straipsnio prasme, kuris nagrin?jamas šio sprendimo 120–186 punktuose, reikia konstatuoti, kad bet kuriuo atveju jis turi b?ti atmestas kaip nepriimtinas.

191. Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Pirmosios instancijos teismo proced?ros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkt? ieškinyje turi b?ti nurodytas, be kita ko, gin?o dalykas ir pagrind?, kuriais remiamasi, santrauka. Pagal nusistov?jusi? teism? praktik?, tai turi b?ti padaryta pakankamai aiškiai ir tiksliai, kad atsakovas gal?t? pasirošti gynybai, o Pirmosios instancijos teismas gal?t? priimti sprendim? d?l ieškinio, esant reikalui, be papildomos informacijos. Siekiant užtikrinti teisin? saugum? ir tinkam? teisingumo vykdym?, tam, kad ieškinys b?t? priimtinas, reikia, jog svarbiausios faktin?s ir teisin?s aplinkyb?s, kuriomis jis pagr?stas, b?t? nurodytos, bent jau trumpai, bet nuosekliai ir suprantamai, pareiškimo tekste (žr. 1997 m. vasario 27 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *FFSA ir kt. prieš Komisij?*, T?106/95, Rink. p. II?229, 124 punkt?, šio sprendimo 95 punkte min?tos nutarties *Asia Motor France ir kt. prieš Komisij?* 49 punkt? ir 2007 m. liepos 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *FG Marine prieš Komisij?*, T?360/04, Rink. p. II?0000, 33 punkt? ir cituot? teismo praktik?).

192. Ta?iau šiuo atveju pateiktas kaltinimas visiškai nepaaiškintas. I? tikr?j? *Confebask* tik palaiko argumentus, kuriuos šiuo atžvilgiu Teisingumo Teisme pateik? ieškov?s byloje, kuriose buvo priimti šio sprendimo 45 punkte min?ti sprendimai *Demesa* ir *Ramondín*.

193. Todėl kaltinimų dėl EB 87 straipsnio netaikomumo nagrinėjimams priemonės reikia atmesti kaip nepriimtinas.

194. Todėl visas ieškinio pagrindas, susijęs su valstybės pagalbos nebuvimu, turi būti atmestas.

B – Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su tariamu Normas Forales suderinamumu su bendrąja rinka (bylos T-265/01, T-266/01 ir T-270/01)

1. Šalių argumentai

195. Visų pirma, *Confebask* teigia, kad ginėjimuose sprendimuose Komisija ginėjamas nuostatas laiko nesuderinamomis su bendrąja rinka, nes jomis aiškiai neatsižvelgta į Bendrijos nuostatas dėl sektorinių, regioninių ar kitos pagalbos. *Confebask* iš to daro išvadą, jog tam, kad atitiktų taisyklės valstybės pagalbos srityje, mokesčių našta koreguojančiose nacionalinėse nuostatose turi būti nurodytos įmonės, kurioms jos netaikomos, nes, priešingu atveju, jos nesuderinamos su bendrąja rinka. Vis dėlto *Confebask* teigia, kad mokesčių teisėje neturi būti tokio pobūdžio nuorodų. Bet kuriuo atveju *Confebask* mano, kad Komisija turėjo paaiškinti, dėl ko konkrečiai pagalba nesuderinama su bendrąja rinka, netgi ir nesant tokios nuorodos.

196. Antra, *Confebask* kaltina Komisiją tuo, kad ši konstatavo, jog *Normas Forales* yra nesuderinamos su 1998 m. gairėmis (žr. šio sprendimo 8 punktą), atlikusi tik griežtai formalų ir abstraktų tyrimą, neištyrusi konkrečiai, ypač turint omenyje, kad gairės neturi privalomos teisinės galios ir todėl jomis negali būti grindžiamas pagalbos nesuderinamumas neatlikus išsamaus tyrimo.

197. Papildomai Komisija, palaikoma *Comunidad autónoma de la Rioja*, prašo atmesti šį pagrindą kaip nepagrįstą.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

198. Primintina, kad EB 87 straipsnio 3 dalies taikymo srityje Komisija naudojasi plačia diskrecija vertinti (1990 m. kovo 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-142/87, Rink. p. I-959, 56 punktas ir 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *SFEI ir kt.*, C-39/94, Rink. p. I-3547, 36 punktas; 2004 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Technische Glaswerke Ilmenau prieš Komisiją*, T-198/01, Rink. p. II-2717, 148 punktas). Taigi Bendrijos teismo vykdoma kontrolė turi apsiriboti procedūriniu taisyklių ir motyvavimo pareigos laikymosi, esminio faktų tikslumo, akivaizdžios vertinimo klaidos bei piktnaudžiavimo galiojimais nebuvimo patikrinimu. Bendrijos teismas neturi keisti Komisijos atlikto ekonominio vertinimo savuoju (žr. minėto Sprendimo *Technische Glaswerke Ilmenau prieš Komisiją* 148 punktą ir cituotą teismo praktiką).

199. Pagalbos schemų srityje Komisija gali tik bendrai ištirti nagrinjamos schemos požymius ir neprivalo nagrinėti kiekvieno atskiro taikymo atvejo (šio sprendimo 143 punkte minėto 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 91 punktas; šiuo klausimu žr. šio sprendimo 22 punkte minėto Sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją* 68 punktą).

200. Pažymėtina, kad remdamasi EB 87 straipsnio 3 dalies pažeidimu *Confebask* iš esmės kaltina Komisiją ginėjamą sprendimą nepakankamu motyvavimu.

201. Iš ginėjamų sprendimų (Sprendimo 2002/820 77–93 punktai; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 84–99 punktai) matyti, kad Komisija išnagrinėjo aptariamą pagalbos schemą suderinamumą EB 87 straipsnio 3 dalies a ir c punktuose numatytą leidžiančių nukrypti nuostatų atžvilgiu, atsižvelgdama į taikytinas Bendrijos taisyklės regioninių pagalbos srityje (Sprendimo 2002/820 77, 78 ir 86 punktai; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 84, 85 ir 92 punktai,

kuriuose padaryta nuoroda ? Komisijos pranešim? d?l EB (87) straipsnio 3 dalies a ir c punkt? taikymo regioninei pagalbai metodo (OL C 212, p. 2) ir ? 1998 m. gaires (žr. šio sprendimo 8 punkt?), pagalbos investicijoms srityje (Sprendimo 2002/820 82, 89 ir 92 punktai bei Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 88, 95 ir 98 punktai, kuriuose padaryta nuoroda ? 1971 m. spalio 20 d. Tarybos ir Taryboje pos?džiavusi? valstybi? nari? vyriausyb? atstov? pirm?j? rezoliucij? d?l regionin?s pagalbos bendr? schem? (OL C 111, p. 1), ? Komisijos pranešim? d?l regionin?s pagalbos schem? (OL C 31, 1979, p. 9) ir ? Komisijos pranešimus d?l daugiasektorin?s regionin?s pagalbos dideliems investiciniams projektams programos (OL C 107, 1998, p. 7), d?l pagalbos mažoms ir vidutin?ms ?mon?ms (MV?) srityje (Sprendimo 2002/820 81 ir 88 punktai; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 87 ir 94 punktai, kuriuose padaryta nuoroda ? Komisijos pranešim? d?l pagalbos mažoms ir vidutin?ms ?mon?ms Bendrijos programos (OL C 213, 1992, p. 2) ir d?l pagalbos sunkumus patirian?ioms ?mon?ms srityje [(Sprendimo 2002/820 93 punktas bei Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 99 punktas, kuriuose padaryta nuoroda ? Komisijos pranešim? d?l Bendrijos gairi? d?l valstyb?s pagalbos sunkumus patirian?ioms ?mon?ms sanuoti ir restrukt?rizuoti (OL C 368, 1994, p. 12), iš dalies pakeistas 1999 m. gairi? (OL C 288, p. 2).

202. Vis? pirma Komisija pabr?ž?, kad atrod?, jog mokes?i? kreditai bent jau iš dalies gali atitikti 1998 m. gair?se nustatytas s?lygas, nes, pirma, j? apskai?iavimo pagrindas yra išlaidos investicijoms ir, antra, jie neviršija 45 % investicij? sumos (žr. Sprendimo 2002/820 77 punkt?; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 84 punkt?). Tada ji pažym?jo, jog vis d?lto jiems negali b?ti taikoma kuri nors iš EB 87 straipsnio 3 dalyje numatyt? regionini? leidžian?i? nukrypti nuostat?. Iš tikr?j? Komisija nurod?, kad *Territorio Histórica de Álava*, *Territorio Histórica de Vizcaya* ir *Territorio Histórica de Guipúzcoa* neatitinka EB 87 straipsnio 3 dalies a punkte nustatyt? reikalavim?, nes bendras vidutinis produktas vienam gyventojui yra per didelis (žr. Sprendimo 2002/820 78 punkt?; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 85 punkt?). Komisija prid?r?, kad mokes?i? kredit? nebuvo galima patvirtinti ir remiantis EB 87 straipsnio 3 dalies c punktu, nes j? apimtis viršijo v?lesniuose regionin?s pagalbos žem?lapiuose numatytas didžiausias ribas (Sprendimo 2002/820 79 punktas; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 86 punktas). Be to, Komisija patikslino, jog jie gal?jo b?ti skirti investicijomis veiklai keisti bei išlaidoms „investicij? procesui“ ar „investicijoms pasirengimo etape“. Tod?l Komisija, atsižvelgdama ? tai, kad n?ra ši? termin? tikslaus apibr?žimo, nusprend?, jog neatmestina, kad nagrin?jamos pagalbos dalykas gal?jo apimti pirmines investicijas, bet taip pat ir kitas išlaidas, kurias negali b?ti pripaž?stamos išlaidomis investicijoms pagal šioje srityje taikytinas Bendrijos taisykles (Sprendimo 2002/820 82 punktas; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 88 punktas). Ji nurod?, kad nagrin?jam? priemoni? taikymas neapribotas reikalavimus atitinkan?iomis sritimis, nenustatytos j? maksimalios ribos ir tod?l jos negali b?ti laikomos suderinamomis pagal EB 87 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyt? regionin? leidžian?i? nukrypti nuostat? (Sprendimo 2002/820 84 punktas; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 90 punktas).

203. D?l priemoni?, skirt? investicin?ms išlaidoms, kurios neatitinka Bendrijos apibr?žimo, Komisija nusprend?, jog jos priskirtinos iš esm?s uždraustai pagalbos veiklai kategorijai ir šiuo atveju joms negali b?ti taikoma EB 87 straipsnio 3 dalies a punkte numatyta leidžianti nukrypti nuostata (Sprendimo 2002/820 85 ir 86 punktai; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 91 ir 92 punktai).

204. Komisija pripažino, kad nagrin?jamoms priemon?ms negali b?ti taikoma EB 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta leidžianti nukrypti nuostata, susijusi su tam tikros veiklos r?ši? pl?tros skatinimu, nes jos neatitinka taikytin? Bendrijos nuostat? nei kiek tai susij? su MV? (Sprendimo 2002/820 88 punktas; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 94 punktas), nei kiek tai susij? su didel?mis ?mon?mis, nes nagrin?jamos schemas nesusijusios su tam tikros veiklos r?šimis (Sprendimo 2002/820 89 ir 90 punktai; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 95 ir 96

punktai).

205. Be to, kadangi n?ra sektorini? apribojim?, Komisija pažym?jo, kad 45 % mokes?i? kreditai gali pažeisti sektorines taisykles (Sprendimo 2002/820 91 punktas; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 97 punktas).

206. Galiausiai Komisija nusprend?, kad nagrin?jamoms pagalbos schemoms negali b?ti taikomos ir EB 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytos kitos leidžian?ios nukrypti nuostatos (Sprendimo 2002/820 94 punktas; Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 100 punktas). Komisija padar? išvad?, kad nagrin?jamos pagalbos schemos nesuderinamos su bendr?ja rinka.

207. Taip pat Komisija nurod?, kad gin?ijami sprendimai, susij? su pagalbos schemomis, neužkerta kelio galimybei, kad individuali pagalba visiškai ar iš dalies b?t? pripažinta suderinama su bendr?ja rinka remiantis jai b?dingais požymiais (Sprendimo 2002/820 98 punktas; Sprendimo 2003/27 105 punktas ir Sprendimo 2002/894 107 punktas).

208. Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad atsižvelgiant, pirma, ? nagrin?jam? priemoni? pagalbos schem? pob?d? ir, antra, ? tai, kad, nepaisant Komisijos prašym?, Ispanijos valdžios institucijos nepateik? informacijos apie nagrin?jam? schem? gav?jus, Komisijos analiz? nelaikytina abstrak?ia.

209. Beje, *Confebask* nepateikia joki? aplinkybi?, kurios kaip nors ?rodyt? tariamai klaiding? Komisijos analiz? d?l nagrin?jam? priemoni? suderinamumo su bendr?ja rinka. Konkre?iai kalbant, reikia nurodyti, kad *Confebask* nepateikia jokio argumento, ?rodan?io, kad šiuo atveju 1998 m. gairi? taikymas tur?jo kokios nors ?takos gin?ijam? sprendim? teis?tumui.

210. Iš to matyti, kad pagrindas, kuriuo gin?ijamas nagrin?jam? mokes?i? kredit? nesuderinamumas su bendr?ja rinka, yra nepagr?stas.

C – D?l ieškinio pagrindo, susijusio su piktnaudžiavimu ?galiojimais (bylos T?265/01, T?266/01 ir T?270/01)

1. Šali? argumentai

211. *Confebask* rašytiniuose dokumentuose ne kart? teig?, kad Komisija piktnaudžiavo ?galiojimais, nes pasinaudojo savo ?galiojimais pagal EB 87 straipsn? siekdama suderinti valstybi? nari? mokes?i? sistemas. *Confebask* tvirtina, kad atsižvelgiant ? tai, jog Komisijos m?ginimai suderinti nepavyko, gin?ijami sprendimai patenka ? Komisijos prad?t? bendr? ?moni? tiesioginio apmokestinimo suderinimo proces? pasinaudojant valstyb?s pagalba, o ne naudojant tinkam? b?d?, kuris šiam tikslui numatytas EB 96 straipsnyje.

212. Komisija, palaikoma *Comunidad autónoma de la Rioja*, prašo atmesti š? ieškinio pagrind?.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

213. Primintina, kad sprendimas laikomas priimtu piktnaudžiaujant ?galiojimais tik tuomet, jei remiantis objektyviomis, svarbiomis ir neprieštarinomis aplinkyb?mis paaišk?ja, kad jis buvo priimtas tik ar bent jau iš esm?s siekiant kit?, nei nustatyti, tiksl? (žr. 2001 m. lapkri?io 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nyderlandai prieš Taryb?*, C?110/97, Rink. p. I?8763, 137 punkt? ir cituot? teismo praktik? bei šio sprendimo 45 punkte min?to Sprendimo *Ramondín ir kt. prieš Komisij?* 44 punkt?).

214. Ta?iau šiuo atveju *Confebask* nenurodo jokios aplinkyb?s, leidžian?ios daryti išvad?, kad priimant gin?ijamus sprendimus Komisijos tikrasis tikslas buvo suderinti teis?s aktus mokes?i?

srityje.

215. Be to, *Confebask* ne?rod? ir to, kad gin?ijami sprendimai koku nors b?du Bendrijos lygmeniu suderino teis?s aktus mokes?i? srityje (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 43 punkte min?to Sprendimo *Ramondín* 85 punkt?).

216. Šiomis aplinkyb?mis ieškinio pagrind? d?l piktnaudžiavimo ?galiojimais reikia atmesti kaip nepagr?st?.

D – D?l pagrindo, susijusio su tuo, kad gin?ijama pagalba yra esama pagalba (Bylos T?265/01, T?266/01, T?270/01)

1. Šali? argumentai

217. *Confebask* teigia, kad netgi darant prielaid?, jog nagrin?jamos *Normas Forales* yra valstyb?s pagalba, jos turi b?ti kvalifikuojamos esama pagalba ir tod?l ?pareigojimas susigr?žinti turi b?ti panaikintas.

218. Vis? pirma byloje T?265/01 *Confebask* teigia, kad 1981 m., 1983 m. ir 1984 m., t. y. prieš Ispanijos Karalystei ?stojant ? Bendrij?, *Territorio Histórico de Álava* nustat? „iš esm?s identiškus“ mokes?i? kreditus *Álava Norma Foral* Nr. 22/1994 šešt?ja papildoma nuosta, siekdama skatinti investicijas. *Confebask* min?jo 15 % investicij? sumos mokes?i? kredit?, ?vest? 1981 m., kuriam taikomas reikalavimas dvejus metus išlaikyti užimtum?, didinti personal? ir investicijas, kuris 1984 m. viršijo 20 %; 1983 m. ?vestas 50 % investicij? sumos mokes?i? kreditas po 1983 m. potvyni?, padariusi? žalos nekilojamam turtui; 50 % investicij?, padaryt? 1984 m. ir 1985 m., taip pat taikomos tam tikros s?lygos, be kita ko, ne mažiau kaip 25 % autofinansavimas. Taigi, *Confebask* nuomone, kalbama apie esam? pagalb? Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto i papunk?io prasme.

219. Antra, byloje T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 *Confebask* tvirtina, kad nagrin?jam? *Normas Forales* galiojimas buvo prat?stas nuostatomis, priimtomis Ispanijos Karalystei ?stojus ? Bendrij?, ir j? atžvilgiu Komisija nepateik? prieštaravim?.

220. Šiuo atžvilgiu byloje T?270/01 *Confebask* teigia, kad 1986 m. balandžio 22 d. ir 1987 m. balandžio 27 d. *Territorio Histórico de Guipúzcoa* pri?m? *Norma Forale* Nr. 4/1986 ir *Norma Forale* Nr. 14/1987, kuriose nustatytas 50 % investicij? sumos mokes?i? sumažinimas, jos nuomone, analogiškas tam, kuris nagrin?jamas gin?ijamuose sprendimuose.

221. Be to, *Confebask* byloje T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 tvirtina, kad trijose *Territorios Históricas* 1988 m. ?vesti mokes?i? kreditai ir šioje byloje nagrin?jamos mokes?i? schemos yra labai panaš?s. Taigi, *Confebask* teigimu, 1988 m. mokes?i? kreditai patvirtinti 1993 m. geguž?s 10 d. Komisijos sprendimu 93/337/EEB d?l mokestin?s pagalbos schemos investicijoms Bask? krašte (OL L 134, p. 25). Ji taip pat remiasi 1995 m. vasario 3 d. Komisijos laišku, kuriame šioji nurod?, jog 1998 m. mokes?i? kredit? nesuderinamumas su bendr?ja rinka ?sisteigimo laisv?s atžvilgiu pašalintas.

222. Be to, *Confebask* teigia, jog tam, kad priemon? b?t? laikoma nauja pagalba, teismo praktikoje reikalaujama j? iš esm?s pakeisti. Kadangi Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta „pakeitimai“ ir taip susiaurinta esamos pagalbos s?voka, šis punktas neturi b?ti aiškinamas pažeidžiant teismo praktik?, nes kitaip gali b?ti pažeistos atitinkam? administracij? ir ?moni? teis?s.

223. Tre?ia, *Confebask* tvirtina, kad gin?ijami sprendimai yra Komisijos poži?rio ? mokes?i?

lengvatas pasikeitimo pasekmę, nes anksčiau Komisija niekada neteigė, ir ypač Sprendime 973/337 d. l. 1998 m. mokesčių kreditą, jog priemonė gali būti „specifinė“ vien dėl to, kad jos taikymo sritis apribota laiko atžvilgiu ar kiekybiniu požiūriu. Atsižvelgiant į šią pozicijos pasikeitimą nagrinėjamos *Normas Forales* turėjo būti laikomos esama pagalba Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto v papunkčio prasme.

224. Taip pat *Confebask* daro išvadą, jog Komisijos požiūris pasikeitė dėl to, kad 1997 m. kovo 17 d. už konkurencijos klausimus atsakingas Komisijos narys *Comunidad autónoma de la Rioja* delegacijai d. l. 1993 m. *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* įvestų atleidimo nuo pelno mokesčių schemų pareiškė, kad jas nagrinėti nepriskirta „Europos Sąjungos“ kompetencijai. *Confebask* nuomone, toks pareiškimas iš tikrųjų reiškia, kad iš pradžių šias 1993 m. atleidimo nuo mokesčių schemas Komisija nagrinėjo kaip bendro pobūdžio mokestines priemones, o ne kaip valstybės pagalbą. Galiausiai Komisija pakeitė požiūrą atsižvelgdama į 1998 m. pranešimą dėl fiskalinės pagalbos įmonėms. Šiuo klausimu iš 2004 m. vasario 9 d. Komisijos pranešimo C(2004) 434 d. l. įgyvendinimo matyti, kad šio pranešimo tikslas buvo ne tik paaiškinti taisyklių valstybės pagalbos srityje taikymą, bet ir jas sustiprinti.

225. Atsižvelgdama į tokio požiūrio raidą *Confebask* mano, kad aptariamoms *Normas Forales* turi būti nagrinėjamos kaip esama pagalba pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto v papunktį.

226. Galiausiai *Confebask* pabrėžia, kad nagrinėjamų mokestinių priemonių tikslas – „palaikyti investicijas, kurios tikriausiai nebūtų padarytos, nesant tokios paskatos“. Iš to ji daro išvadą, kad nagrinėjamų sumų susigrąžinimas reiškia investicijų atsižymėjimą. Be to, dėl tokių įpareigojimų įmonės patirtų sunkumus.

227. *Comunidad autónoma de la Rioja* palaikoma Komisija prašo atmesti šią pagrindinę kaip nepagrįstą.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

228. Sutartyje nustatytos skirtingos procedūros atsižvelgiant į tai, ar pagalba yra esama, ar nauja. Pagal EB 88 straipsnio 3 dalį apie naują pagalbą turi būti pranešta Komisijai ir ji negali būti įgyvendinama tol, kol nepriimamas galutinis sprendimas, o pagal EB 88 straipsnio 1 dalį esama pagalba teisėtai gali būti įgyvendinama tol, kol Komisija nenustato, kad ji nesuderinama (šio sprendimo 125 punkte minėto Sprendimo *Banco Exterior de España* 22 punktą ir 2000 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Alzetta ir kt. prieš Komisiją*, T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–T-607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 ir T-23/98, Rink. p. II-2319, 148 punktą). Taigi tam tikrais atvejais dėl esamos pagalbos nesuderinamumo priimtas sprendimas gali turėti pasekmių tik ateities (šio sprendimo 147 punkte minėtas Sprendimas *Alzetta ir kt. prieš Komisiją*).

229. 1999 m. balandžio 16 d. įsigaliojusio, taigi taikytino priimant ginčijamus sprendimus, Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto i papunktyje numatyta, kad esama pagalba yra „visa pagalba, kuri <...> iki Sutarties įsigaliojimo buvo teikiama atitinkamose valstybėse narėse, t. y. individuali pagalba ir pagalbos sistemos, įgyvendintos iki Sutarties įsigaliojimo ir toliau taikomos“.

230. Visų pirma dėl byloje T-265/01 nagrinėjamų nuostatų aišku, kad jas *Territorio Histórico de Álava* priėmė nuo 1994 m. iki 1999 m., t. y. tuo laikotarpiu, kai Ispanijos Karalystė jau buvo valstybė narė.

231. Tačiau, priešingai nei tvirtina *Confebask*, šios nuo 1994 m. iki 1999 m. priimtose nuostatos negali būti laikomos „iš esmės identiškomis“ 1981 m., 1983 m. ir 1984 m. nuostatoms, tvirtinančioms jos nurodytus mokesčių kreditus (žr. šio sprendimo 218 punktą).

232. Iš tikrųjų iš bylos medžiagos ir visų pirma iš Sprendimo 2002/820 72 punkto bei paties *Confebask* pareiškimo matyti, kad, pirma, mokesčių kreditų taikymo sąlygos, taigi ir gavimų ratas, buvo pakeisti ir, antra, mokesčių kreditų apskaičiavimo pagrindas bei procentinė išraiška taip pat buvo pakeisti. Be to, vėlesnės *Normas Forales* nuostata, tvirtinančios mokesčių kreditus, taikymas apribotas laiko atžvilgiu. Taigi pagalbos trukmė taip pat pakeista.

233. Tokie pakeitimai yra esminiai taikytinos teismo praktikos prasme (šiuo klausimu žr. 2002 m. sausio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Keller ir Keller Meccanica prieš Komisiją*, T-35/99, Rink. p. II-261, 62 punktą; 2002 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Government of Gibraltar prieš Komisiją*, T-195/01 ir T-207/01, Rink. p. II-2309, 111 punktą bei šio sprendimo 43 punkte minėtą Sprendimo *Demasa* 175 punktą).

234. Todėl nagrinėjamos *Territorio Histórico de Álava* nuostatos nelaikytinos esama pagalba Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto i papunkčio prasme.

235. Antra, *Confebask* teigia, kad nagrinėjamos *Normas Forales* yra jau patvirtintose *Normas Forales* galiojimo pratęsimas.

236. Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto ii papunktyje numatyta, kad esama pagalba yra „patvirtinta pagalba, t. y. Komisijos arba Tarybos patvirtintos pagalbos sistemos ir individuali pagalba“.

237. Pirma, byloje T-270/01 šiuo atžvilgiu *Confebask* tvirtina, kad 1986 m. balandžio 22 d. ir 1987 m. balandžio 27 d. *Territorio Histórico de Guipúzcoa* priėmė *Norma Foral* Nr. 4/1986 ir *Norma Foral* Nr. 14/1987, kuriose numatytos tokios pačios priemonės, kokios yra nagrinėjamos ginčijamuose sprendimuose.

238. Vis dėlto šiuo atžvilgiu pakanka konstatuoti, kad *Confebask* niekaip neįrodė, kad šias 1986 m. ir 1987 m. nuostatas patvirtino Komisija. Be to, bet kuriuo atveju šios nuostatos vedė mokesčių lengvatas, taikytas tik 1986 ir 1987 metais. Todėl net jeigu *Guipúzcoa Norma Foral* Nr. 7/1997 nuostatos ir būtų panašios, jos vis tiek yra nauja pagalba (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 43 punkte minėtą Sprendimo *Demasa* 175 punktą).

239. Antra, bylose T-265/01, T-266/01 ir T-270/01 *Confebask* teigia, kad trijose *Territorios Históricas* nustatyti nagrinėjami mokesčių kreditai ir 1988 m. mokesčių kreditai, kuriuos Komisija tariamai patvirtino Sprendimu 93/337, yra „labai panašūs“ (žr. šio sprendimo 221 punktą).

240. Tačiau, pirma, Pirmosios instancijos teismas nurodo, jog 1988 m. mokesčių kreditai iš esmės skiriasi nuo šioje byloje nagrinjamų atsižvelgiant į mokesčių kreditų procentinę išraišką, nustatytą reikalingų investicijų sumos ribų ir trukmę.

241. Antra, *Confebask* klaidingai suprato sprendimą 93/337 ir 1995 m. vasario 3 d. Komisijos laišką. Iš tikrųjų šiame sprendime Komisija nagrinjamą pagalbą pripažino nesuderinama su bendrąja rinka ne tik dėl to, kad ji prieštaravo EB 43 straipsniui, bet ir dėl to, kad nebuvo laikytasi tam tikrų pagalbos taisyklių, kaip antai regioninės pagalbos, sektorinės pagalbos, pagalbos MVĮ teikimo ir pagalbos kaupimo sistemos taisyklių (Sprendimo 93/337 V punktas). Dėl 1995 m. vasario 3 d. laiško pažymėtina, kad Komisija jame tik konstatuoja faktą, jog ginčijama mokesčių schema nebepažeidžia EB 43 straipsnio, tačiau nepateikia nuomonės, ar ginčijama schema

suderinama su ?vairiomis Sprendime 93/337 min?tomis pagalbos taisyklomis (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 45 punkte min?to Sprendimo *Demesa ir Territorio Histórico de Álava prieš Komisiją* 48 ir 49 punktus ir šio sprendimo 43 punkte min?to Sprendimo *Demesa* 237 punkt?).

242. Tod?l netgi darant prielaid?, kad nagrin?jami mokes?i? kreditai identiškai nustatytiesiems 1998 m., negalima laikyti, kad Komisija juos patvirtino.

243. Tre?ia, *Confebask* teigia, kad, atsižvelgiant ? Komisijos poži?rio ? selektyvius kriterijus pasikeitim?, nagrin?jami mokes?i? kreditai tur?jo b?ti laikomi esama pagalba Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto v papunkt?io prasme.

244. Pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto v papunkt? esama pagalba – tai pagalba, kuri yra esama pagalba, nes galima nustatyti, ar jos patvirtinimo metu tai nebuvo pagalba, o tokia ji tapo v?liau d?l bendrosios rinkos vystymosi, ir nebuvo atitinkamos valstyb?s nar?s pakeista“.

245. Ši „bendrosios rinkos vystymosi“ s?voka gali b?ti suprantama kaip ekonominio ir teisinio konteksto pasikeitimas atitinkamame sektoriuje d?l nagrin?jamos priemon?s (šio sprendimo 108 punkte min?to Sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* 71 punktą). Toks pasikeitimas konkre?iai gali b?ti rinkos, kuri iš pradži? buvo uždara konkurencijai, liberalizavimo pasekm? (2001 m. balandžio 4 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Regione autónoma Friuli?Venezia Giulia prieš Komisiją*, T?288/97, Rink. p. II?1169, 89 punktą).

246. Šioje byloje *Confebask* argumentas grindžiamas Komisijos vertinimo pasikeitimu.

247. Ta?iau, pirma, reikia pripažinti, kad *Confebask* nurodytos aplinkyb?s neleidžia daryti išvados, jog selektyvaus pob?džio kriterijai, kuriuos Komisija taik? vertindama mokestines priemones pagal EB 87 straipsnio 1 dal?, pasikeit? po to, kai buvo priimtos nagrin?jamos mokestin?s priemon?s.

248. Iš tikr?j? aplinkyb?, kad *Confebask* nurodytame Sprendime 93/337 1998 m. mokes?i? kredit? selektyv? pob?d? Komisija grind? taikydama tam tikrus kriterijus, nereiškia, kad ji ši? priemoni? selektyvaus pob?džio negal?jo nustatyti remdamasi kitais kriterijais (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 22 punkte min?to Sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją* 99 punkt?). Tai nereiškia ir to, kad Komisija negal?jo remtis kitais kriterijais, kad šiuo atveju padaryt? išvad?, jog nagrin?jami mokes?i? kreditai yra selektyvaus pob?džio, nes šie taikyti kriterijai leido daryti išvad?, jog egzistuoja priemon?, „kuri (palaiko) tam tikras ?mones arba tam tikr? prek? gamyb?“ EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

249. Taip pat 1998 m. pranešime d?l fiskalin?s pagalbos ?mon?ms Komisija, daugiausia remdamasi Teisingumo Teismo ir Pirmosios instancijos teismo praktika, pateikia paaiškinimus d?l EB 87 ir 88 straipsni? taikymo mokestin?ms priemon?ms ir nepraneša apie kriterij?, susijusi? su mokestini? priemoni? vertinimu, atsižvelgiant ? EB 87 ir 88 straipsnius, pasikeitim? (šio sprendimo 22 punkte min?to Sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją* 79 punktą ir šio sprendimo 76 punkte min?to Sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. prieš Komisiją* 83 punktą). Ataskaitoje C (2004) 434 d?l šio pranešimo ?gyvendinimo patvirtintas tikslas paaiškinti ir sustiprinti taisykli? valstyb?s pagalbos srityje taikym? mokestin?ms priemon?ms, siekiant sumažinti konkurencijos iškraipym?, ir aiškiai nurodyta, kad šioje srityje Komisijos praktika nesikei?ia. Galiausiai Ispanijos senatoriaus klausimas Ispanijos vyriausybei, kuriame primenami 1997 m. kovo 17 d. susirinkime už konkurencijos klausimus atsakingo Komisijos nario tariamai išsakyti teiginiai, negali patvirtinti, kad Komisijos vertinimas d?l selektyvaus pob?džio kriterij? pasikeit?.

250. Antra, netgi jei *Confebask* ?rodyt?, kad Komisijos poži?ris ? selektyvaus pob?džio kriterijus

pasikeit?, toks argumentas ne?rodo „bendrosios rinkos vystymosi“ Reglamento Nr. 659/19991 straipsnio b punkto v papunk?io prasme. Iš tikr?j? ši „bendrosios rinkos vystymosi“ s?voka netaikoma tuomet, kai Komisija pakei?ia savo vertinim? vien siekdama griež?iau taikyti Sutarties taisykles valstyb?s pagalbos srityje (šio sprendimo 108 punkte min?to Sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisij?* 71 punktas).

251. Tod?l s?lyga, susijusi su „bendrosios rinkos vystymusi“ Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto v papunk?io prasme, n?ra ?vykdyta, ir tod?l argument?, kad gin?ijamos mokestin?s priemon?s yra esama pagalba, reikia atmesti.

252. Galiausiai sunkumai, kurie b?t? patiriami d?l ?pareigojimo susigr?žinti, n?ra tinkamas argumentas, nes esamos pagalbos arba naujos pagalbos kvalifikavimas nepriklauso nuo to, ar yra toki? sunkum?.

253. Taigi atsižvelgiant ? tai, kas pasakyta, darytina išvada, kad nagrin?jami mokes?i? kreditai yra nauja pagalba, apie kuri? Komisijai tur?jo b?ti pranešta pagal EB 88 straipsnio 3 dal? ir kuri negal?jo b?ti ?gyvendinama tol, kol Komisija nepri?m? galutinio sprendimo d?l atitinkam? priemoni?.

E – D?l ieškinio pagrindo, susijusio su proced?ros pažeidimu ir teisinio saugumo, gero administravimo, teis?t? l?kes?i? apsaugos bei vienodo poži?rio princip? pažeidimu (bylos T?227/01–T?229/01 bei T?265/01, T?266/01 ir T?270/01)

254. Vis? pirma savo ieškiniuose bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 *Confebask* pateikia procesinio pob?džio kaltinim?, kuriuo gin?ija Komisijos atsisakym? atsižvelgti ? jos pastabas per formali? tyrimo proced?r?. Antra, ieškov?s ir j? pus?je ? byl? ?stojusios šalys bylose T?227/01–T?229/01, T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 gin?ija nagrin?jamos pagalbos susigr?žinim? d?l tos priežasties, kad toks susigr?žinimas pažeist? teisinio saugumo, gero administravimo, teis?t? l?kes?i? apsaugos ir vienodo poži?rio principus.

1. D?l kaltinimo, susijusio su proced?ros pažeidimu

a) Šali? argumentai

255. *Confebask* kaltina Komisij? tuo, kad ji atmet? 2000 m. gruodžio 29 d. dokumente išd?stytytų papildomų argumentus, nes jie pateikti pav?luotai. Ta?iau pastaboms pateikti nustatytas terminas n?ra naikinamasis terminas. Neatsižvelgdama ? š? argument?, Komisija nesilaik? jos ?prastai praktikai b?dingo lankstumo ir pažeid? teis?t? l?kes?i? apsaugos princip?. Be to, gero administravimo principas j? ?pareigojo atidžiai ir nešališkai ištirti visas konkre?iu atveju svarbias aplinkybes.

256. Taip pat *Confebask* tvirtina, kad ? jos papildomas pastabas gal?jo b?ti atsižvelgta, nes Komisija gin?ijamus sprendimus pri?m? tik po septyni? mėnesi? – 2001 m. liepos 11 dien?. Be to, jos pastabos buvo grindžiamos nauja aplinkybe, t. y. tuo, kad priimtas 2000 m. spalio 31 d. Komisijos sprendimas 2001/168/EAPB d?l Ispanijos pelno mokes?io ?statym? (OL L 60, 2001, p. 57).

257. Galiausiai *Confebask* nurodo, jog ji ir toliau palaiko nagrin?jamus argumentus, kad Pirmosios instancijos teismas juos ?vertint?.

258. Komisija gin?ija šio kaltinimo pagr?stum?.

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

259. Reglamento Nr. 659/1999 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Sprendime pradėti formalaus tyrimo procesas <...> reikalaujama, kad suinteresuotoji valstybė narė ir kitos suinteresuotosios šalys pateiktų pastabas per nustatytą laikotarpį, kuris paprastai yra ne ilgesnis kaip vienas mėnuo. Deramai pateisintais atvejais Komisija gali pratęsti nustatytą laikotarpį.“

260. Šiuo atveju *Confebask* Komisijai pateiktų pastabas 2000 m. sausio 4 d. ir balandžio 13 d., t. y. per Komisijos nustatytą mėnesio laikotarpį nuo sprendimo pradėti formali tyrimo procedūra paskelbimo *Oficialiajame leidinyje* (žr. šio sprendimo 22 punktą). Tačiau 2000 m. gruodžio 29 d. pateiktas ir 2001 m. sausio 3 d. užregistruotas *Confebask* papildomas pastabas Komisija neatsižvelgė dėl to, kad jas gavo pasibaigus terminui, o *Confebask* nepateikė jokio prašymo pratęsti nustatytą terminą pagal Reglamento Nr. 659/1999 6 straipsnio 1 dalį (Sprendimo 2002/820 50 punktas bei Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 46 punktas).

261. Iš esmės *Confebask* remiasi prasta Komisijos praktika, kuri, *Confebask* teigimu, buvo pagrindas atsirasti teisėtiems lūkesčiams, kad jos pastabas bus atsižvelgta, net jei jos pateiktos praleidus terminą.

262. Pirmosios instancijos teismas primena, kad teisė remtis teisėtu lūkesčiu apsaugos principu užtikrinama kiekvienam asmeniui, jei Bendrijos administracija paskatina atsirasti pagrįstus lūkesčius. Niekas negali remtis šio principo pažeidimu, jei nebuvo administracijos jam suteiktų konkrečių garantijų (žr. šio sprendimo 108 punkte minėto Sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* 147 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

263. Tačiau šiuo atveju *Confebask* visai neįrodė, kad Komisija jai suteikė konkrečių garantijų, jog bus atsižvelgta į papildomas pastabas, net jeigu jos pateiktos pavėluotai, nepateikus prašymo pratęsti terminą. Remdamasi Komisijos praktika *Confebask* niekaip nepagrindžia savo tvirtinimų šiuo klausimu.

264. Taigi šiuo atžvilgiu argumentas, susijęs su teisėtu lūkesčiu apsaugos principo pažeidimu, reikia atmesti.

265. Be to, *Confebask* teigia, kad atsisakymas atsižvelgti į jos papildomas pastabas prieštarauja gero administravimo principui.

266. Teismo praktikoje numatyta, kad per administracinės procedūros Bendrijos teisinėje sistemoje, be kitų suteiktų garantijų, numatytas ir gero administravimo principas, kuriam priskiriama kompetentingos institucijos pareiga atidžiai ir nešališkai išnagrinėti visas konkrečių atvejų svarbias aplinkybes (šiuo klausimu žr. 1991 m. lapkričio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Technische Universität München*, C-269/90, Rink. p. I-5469, 14 punktą ir šio sprendimo 136 punkte minėto Sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* 62 punktą).

267. Iš Reglamento Nr. 659/1999 6 straipsnio 1 dalies (žr. šio sprendimo 259 punktą) matyti, kad per formali tyrimo procedūrą suinteresuotosios šalys gali pateikti pastabas Komisijai, kuri vėliau, be kita ko, atsižvelgdama į minėtąs pastabas priima sprendimą, nusprenddama, ar buvo suteikta valstybės pagalba, ar ne, ir ar ji suderinama su bendrąja rinka. Taigi valstybės pagalbos kontrolės procedūroje ši nuostata atspindi šio sprendimo 266 punkte minėtoje teismo praktikoje suformuluotus principus.

268. Reglamento Nr. 659/1999 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog šios pastabos turi būti pateiktos per apibrėžtą terminą, kurio, kaip nustatyta šioje byloje, nebuvo laikytasi, kiek tai susiję su 2000 m.

gruodžio 29 d. Komisijai pateiktomis pastabomis. Taip pat reikia konstatuoti, jog minėtoje nuostatoje nenumatyta, kad suinteresuotoji šalis Komisijai gali pateikti naujas pastabas savo iniciatyva ir pasibaigus šiam tikslui nustatytam terminui.

269. Šiuo atžvilgiu primintina, kad vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai suinteresuotieji asmenys negali reikalauti patys dalyvauti diskusijose su Komisija taip, kaip tai gali daryti pagalbą suteikusi valstybė narė, ir negali naudotis tokiomis plačiomis teisėmis kaip pati teisėgynybą (2002 m. rugsėjo 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją*, C-74/00 P ir C-75/00 P, Rink. p. I-7869, 83 punktas ir šio sprendimo 198 punkte minėto Sprendimo *Technische Glaswerke Ilmenau prieš Komisiją* 192 ir 193 punktai). Toks bendrasis teisės principas, koks yra geras administravimas, kuriuo remiasi *Confebask*, neleidžia Bendrijos teismui išplėsti Sutartimi ir antrinės teisės aktais suinteresuotiesiems asmenims suteikiamą procesinį teisį per valstybės pagalbos kontrolės procedūrą (šio sprendimo 198 punkte minėto Sprendimo *Technische Glaswerke Ilmenau prieš Komisiją* 194 punktas).

270. Šiomis aplinkybėmis *Confebask* teiginys, kad Sprendimas 2001/168 yra nauja ir svarbi aplinkybė, kuri pateisina papildomą pastabą pateikimą, yra nesvarbus ta prasme, kad juo neginėjama šio sprendimo 269 punkte priminta teismų praktika.

271. Bet kuriuo atveju Sprendimo 2001/168 svarbos šiai bylai *Confebask* neįrodė. Iš šio sprendimo matyti, kad nagrinėjamos mokesčių lengvatos buvo pripažintos nesuderinamomis su bendrąja rinka, bet, atsižvelgdama į bylos aplinkybes, Komisija nenurodė susigrąžinti nagrinėjamos pagalbos remdamasi teisėto įkesio apsaugos principu. Vis dėlto, kaip tai pabrėžia Komisija, šie teisėti įkesiai kilo, pirma, dėl ankstesnio sprendimo, kuriuo kita panaši schema nepripažinta valstybės pagalba, ir, antra, dėl pačios Komisijos atsakymo, skirtingai nei šioje byloje.

272. Todėl *Confebask* neįrodė, kad šiuo atveju neatsižvelgusi į papildomas pastabas Komisija pažeidė gero administravimo principą.

273. Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, kaltinimas dėl procedūros pažeidimo turi būti atmestas.

2. Dėl kaltinimo, susijusio su teisinio saugumo, gero administravimo, teisėto įkesio apsaugos ir vienodo požiūrio principų pažeidimu

a) Šalių argumentai

274. Ieškovs bylose T-227/01–T-229/01, T-265/01, T-266/01 ir T-270/01 bei jį pusėje į bylas įstojusios šalys ginėja skundžiamuose sprendimuose nustatytą pareigojimą susigrąžinti pagalbą remdamosi teisėto įkesio principu.

275. Jos nurodo, jog nacionalinės valdžios institucijų ir kiekio subjektų teisėti įkesiai kyla iš to, kad Komisija niekaip nereagavo į priemones, apie kurias ji žinojo, ir iš taip jos sukurtos keletą metų trukusios dviprasmiškos padėties.

276. Be to, *Confebask* iš esmės teigia, kad kiekio subjektų teisėti įkesiai dėl mokesčių lengvatos nustatymo bendrąjį taisyklį teisėtumo turi būti pripažinti lengviau nei individualios pagalbos atveju.

277. *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* bei *Comunidad autónoma del País Vasco* tvirtina, jog teismo praktika, pagal kurią teisėto įkesio apsaugos principas reikalauja, kad individualios pagalbos atveju būtų iš anksto pranešta, kaip tai numatyta EB 88 straipsnyje, negali būti taikoma valstybės pagalbos schemoms.

278. Šiomis aplinkybėmis ieškovs ir jį pusėje į bylas įstojusios šalys mano, kad Komisijos

elgesys ?kio subjektus ?tikino, jog gin?ijamos mokestin?s priemon?s atitinka Bendrijos teis?.

279. Vis? pirma jos nurodo 1988 m. Sprendim? 93/337 d?l mokes?i? kredit?.

280. *Confebask* nuomone, Komisija suk?l? ?kio subjekt? pasitik?jim? Sprendime 93/337 nepareiškusi pastab? d?l 1988 m. mokes?i? kredit? taisykli? valstyb?s pagalbos srityje atžvilgiu. Komisija jame tik nusprend?, kad šie kreditai pažeidžia su ?sisteigimo laisve susijusias taisykles. Ištaisiusi š? nesuderinamum? 1995 m. vasario 3 d. laišku Komisija pripažino, kad Ispanijos Karalyst? ?vykd? ?sipareigojimus. Ta?iau nagrin?jamos *Normas Forales* labai panašios ? 1988 m. mokes?i? kreditus. *Confebask* sutinka, kad šis pagrindas buvo atmestas šio sprendimo 45 punkte min?tame Sprendime *DemesairTerritorio Histórico de Álava prieš Komisij?*, ta?iau ji teigia, jog šiuo atveju tai nekliudo panaikinti ?pareigojim? susigr?žinti jau suteikt? pagalb?. Iš tikr?j? ji tvirtina, kad byloje, kurioje priimtas šio sprendimo 43 punkte min?tas Sprendimas *Demesa*, ieškov?s r?m?si teis?t? l?kes?i? apsaugos principu ne tik prieštaraudamos pagalbos išieškojimui, bet ir gin?ydamos joms suteikt? mokes?i? kredit? kvalifikavim? valstyb?s pagalba. Taigi valstyb?s pagalbos kvalifikavimo srityje taikytini kriterijai skiriasi nuo t?, kurie taikytini susigr?žinimo srityje. Tod?l išvada, kad valstyb?s pagalba nesuderinama su bendr?ja rinka, neb?tinais reiškia, jog ji tur?s b?ti gr?žinta.

281. Savo ruožtu *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* bei *Comunidad autónoma del País Vasco* teigia, kad Komisija negrind? Sprendimo 93/337 minimalia investicij? suma, reikiama 1988 m. mokes?i? kreditui gauti. Komisija r?m?si regioninio atrankos kriterijaus buvimu ir netaikymu tam tikrai veiklai. *Cámaras Oficiales de Comercio e Industria* teigimu, Komisija taik? tik pastar?j? kriterij?. Kaip beb?t?, abiem atvejais iš Sprendimo 93/337 *a contrario* matyti, kad reikalavimus atitinkan?i? investicij? sumos apribojimas n?ra selektyvus kriterijus. Be to, šiame sprendime nereikalaujama susigr?žinti pagalb?. Tod?l Komisija pažeid? ieškovi? ir j? pus?je ? bylas ?stojusi? šali? teis?tus l?kes?ius, gin?ijamus aktus gr?sdoma nagrin?jam? mokes?i? lengvat? suteikimo s?lygos, susijusios su minimalia investicij? riba, buvimu. Komisija neturi atsakyti, kad ji neprivalo pritaikyti vis? selektyvaus pob?džio kriterij?, nes toks veikimo b?das prieštaraut? gero administravimo principui.

282. Antra, ieškov?s ir j? pus?je ? bylas T?227/01–T?229/01 ?stojusios šalys nurodo 1993 m. atleidimo nuo mokes?i? schemas ir Komisijos poži?r? ? jas. Anot j?, 1993 m. atleidimo nuo mokes?i? schemose buvo numatyta, be kita ko, 25 % mokes?i? kreditai, kuriems taikomi tam tikri reikalavimai, pavyzdžiui, minimali 80 milijon? ESP investicij? riba, panaš?s ? šioje byloje nagrin?jam? mokes?i? kredit?. Ta?iau jos pabr?žia, kad Komisija, nuo 1994 m. kovo 14 d. skundo, užregistruoto 1994 m. balandžio 28 d., žinojusi apie 1993 m. mokes?i? kreditus, juos pripažino nesuderinamais su bendr?ja rinka tik 2001 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimu 2003/28/EB d?l 1993 m. Ispanijos ?gyvendintos valstyb?s pagalbos schemos tam tikroms naujai ?steigtoms ?mon?ms Alavos provincijoje (Ispanija) (OL L 17, 2003, p. 20), 2001 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimu 2003/86/EB d?l 1993 m. Ispanijos ?gyvendintos valstyb?s pagalbos schemos tam tikroms naujai ?steigtoms ?mon?ms Biskajos provincijoje (Ispanija) (OL L 40, 2003, p. 11) ir 2001 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimu 2003/192/EB d?l 1993 m. Ispanijos ?gyvendintos valstyb?s pagalbos schemos tam tikroms naujai ?steigtoms ?mon?ms Gipuskoa provincijoje (Ispanija) (OL L 77, 2003, p. 1), d?l kuri? pareikšti ieškiniai bylose T?86/02 ir T?88/02.

283. Taip pat *Cámaras Oficiales de Comercio e Industria* remiasi Komisijos veiksmiais po to, kai buvo pateiktas 1994 m. kovo 14 d. skundas d?l 1993 m. atleidimo nuo mokes?i? schem?. Jos teigia, kad Komisijos elgesys l?m? j? teis?tus l?kes?ius, jog gin?ijami mokes?i? kreditai yra teis?ti.

284. Tre?ia, *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* bei *Comunidad autónoma del País Vasco* tvirtina, jog Komisijos sprendimai byloje, kuriose priimti šio sprendimo 43 punkte min?ti sprendimai *Demesa* ir *Ramondín*, negal?jo padaryti

poveikio ?kio subjekt? teis?tiems l?kes?iams d?l nagrin?jam? *Normas Forales*. Iš tikr?j? šie sprendimai susij? tik su individualiu mokes?i? kredit? suteikimu dviem ?mon?ms, kurios, be to, buvo ir kitos pagalbos gav?jos.

285. Ketvirta, ? bylas T?227/01–T?229/01 ?stojusios *Cámaras Oficiales de Comercio e Industria* remiasi išankstin?s tyrimo proced?ros trukme šioje byloje. Jos pabr?žia, kad sprendimai prad?ti formali? tyrimo proced?r? buvo paskelbti tik 1999 m. gruodžio 4 d. ir 2000 m. kovo 11 d., nors Komisija pripažino, jog už konkurencijos klausimus atsakingas Komisijos narys ir *Comunidad autónoma de la Rioja* delegacija nagrin?jam? mokes?i? kredit? klausim? aptar? 1997 m. kovo 17 d. susirinkime. Šiuo atžvilgiu jos nurodo, kad Komisija dels? prad?ti formali? tyrimo proced?r? ir ne?vykd? r?pestingumo ir gero administravimo pareigos bei pažeid? teisinio saugumo princip?.

286. Penkta, anot ieškovi? bylose T?227/01–T?229/01, sprendimuose prad?ti formalias tyrimo proced?ras nepamin?ta nei pareiga sustabdyti gin?ijam? nuostat? mokes?i? srityje taikym?, nei tai, kad gali egzistuoti ?pareigojimas susigr?žinti pagalb? tuo atveju, jei galutiniuose sprendimuose b?t? patvirtintas valstyb?s pagalbos buvimas.

287. Šešta, *Confebask* nurodo nepateisinam? proced?ros trukm?, o ieškov?s bylose T?227/01–T?229/01 teigia, kad formali? tyrimo proced?r? trukm?, t. y. šiuo atveju 23 mėnesiai, yra išimtin? aplinkyb? 1987 m. lapkri?io 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *RSV prieš Komisij?* (223/85, Rink. p. 4617) prasme, neleidžianti susigr?žinti pagalbos.

288. Septinta, *Cámaras Oficiales de Comercio e Industria* tvirtina, kad labai panašiose bylose Komisija savo iniciatyva atsižvelg? ? veiksnus, d?l kuri? gal?jo kilti teis?ti l?kes?iai, ir nereikalavo susigr?žinti neteis?tos pagalbos. Be kita ko, jos nurodo Komisijos sprendimus d?l koordinavimo centr? (2002 m. rugpj?čio 22 d. Komisijos sprendimas 2003/81/EB d?l valstyb?s pagalbos schemos, kuri? Ispanijos Karalyst? taiko „Biskajos koordinavimo centrams“ (OL L 31, 2003, p. 26), 2002 m. rugs?jo 5 d. Komisijos sprendim? 2003/512/EB d?l Vokietijos taikomos pagalbos schemos kontrol?s ir koordinavimo centrams (OL L 177, 2003, p. 17), 2002 m. spalio 16 d. Komisijos sprendim? 2003/438/EB d?l valstyb?s pagalbos schemos C 50/2001 (ex NN 47/2000) d?l Liuksemburgo ?gyvendinamos valstyb?s pagalbos schemos finansavimo bendrov?ms (OL L 153, 2003, p. 40) ir 2003 m. geguž?s 13 d. Komisijos sprendim? 2004/76/EB d?l Pranc?zijos ?gyvendinamos valstyb?s pagalbos schemos štabams ir logistikos centrams (OL L 23, 2004, p. 1). Taip pat jos nurodo Sprendim? 2001/168. Jos tvirtina, kad iš šios praktikos matyti, jog akivaizdžiai pažeistas vienodo poži?rio principas.

289. Galiausiai ieškov?s bylose T?227/01–T?229/01 teigia, kad ?pareigojimas susigr?žinti pagalb? tur?jo b?ti taikomas tik investicijoms, kurios padarytos paskelbus sprendim? prad?ti formali? tyrimo proced?r? *Oficialiajame leidinyje*.

290. *Comunidad autónoma de la Rioja* palaikoma Komisija prašo š? kaltinim? atmesti.

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

D?l kaltinimo, kad pažeisti teisinio saugumo ir gero administravimo principai d?l pirminio patikrinimo trukm?s

291. *Cámaras Oficiales de Comercio e Industria*, ? bylas T?227/01–T?229/01 ?stojusios šalys, teigia, kad pirminio patikrinimo trukm? prieštarauja teisinio saugumo ir gero administravimo principams (žr. šio sprendimo 285 punkt?).

292. D?l šio kaltinimo priimtino primintina, kad pagal Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio ketvirt? pastraip?, taikom? Pirmosios instancijos teismui vadovaujantis min?to statuto 53

straipsniu, prašyme ?stoti ? byl? nurodomi paaiškinimai gali b?ti pateikiami tik vienos iš šali? reikalavimams paremti. Be to, pagal Proced?ros reglamento 116 straipsnio 3 dal? ?stojantis ? byl? asmuo pripaž?sta gin?? byloje tok?, koks jis yra jo ?stojimo ? byl? metu. Nors šios nuostatos neprieštarauja tam, kad ?stoj?s ? byl? asmuo pateikt? kitokius nei jo palaikoma šalis argumentus, tai ?manoma tik su s?lyga, kad jie nekei?ia bylos dalyko ir kad ?stojimu siekiama palaikyti šalies pateiktus reikalavimus (2005 m. balandžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Verein für Konsumenteninformation prieš Komisij?*, T?2/03, Rink. p. II?1121, 52 punktas).

293. Taigi Pirmosios instancijos teismas, nor?damas nuspr?sti d?l ?stojan?ios ? byl? šalies nurodyt? ieškinio pagrind? priimtino, turi patikrinti, ar jie susij? su bylos dalyku, kaip jis buvo apibr?žtas pagrindini? šali?.

294. Šiuo atveju reikia pripažinti, kad ieškov?s kaltina d?l proced?ros trukm?s atsižvelgdamos ? kaltinim?, susijus? su teis?t? l?kesi? apsaugos principo pažeidimu (žr. šio sprendimo 287 punkt?). Taigi, nors ?stojusi? ? byl? šali? pateiktas kaltinimas ir kitoks nei ieškovi?, ta?iau jis turi b?ti laikomas susijusiu su bylos dalyku, kaip j? apibr?ž? ieškov?s, ir jo nekei?ian?iu. Taigi jis yra priimtinas.

295. D?l esm?s *Cámaras Oficiales de Comercio e Industria* nurodo v?lavim? prad?ti formali? tyrimo proced?r?.

296. Pirmosios instancijos teismas primena, kad tuo metu, kai Komisija sužinojo apie nagrin?jamas mokestines nuostatas, ir iki 1999 m. balandžio 16 d., t. y., iki Reglamento Nr. 659/1999 ?sigaliojimo datos, jai nebuvo nustatyti jokie konkret?s terminai. Vis d?lto esminis teisinio saugumo reikalavimas neleidžia jai neapibr?žtam terminui atid?lioti savo ?galiojim? ?gyvendinimo (šio sprendimo 269 punkte min?to Teisingumo Teismo sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisij?* 140 punktas ir 2006 m. vasario 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Atzeni ir kt.*, C?346/03 ir C?529/03, Rink. p. I?1875, 61 punktas).

297. Iš tikr?j? Komisija, tur?dama išimtin? kompetencij? vertinti valstyb?s pagalbos suderinamum? su bendr?ja rinka, laikydamosi tinkamo Sutarties pagrindini? taisykli? valstyb?s pagalbos srityje taikymo principo, privalo atlikti kruopšt? ir nešališk? skundo, kuriame teigiama, kad pagalba yra nesuderinama su bendr?ja rinka, tyrim?. Iš to matyti, kad Komisija negali neapibr?žtam terminui atid?ti išankstinio valstyb?s priemoni?, sudaran?i? skundo pagrind?, tyrimo. Pagr?sta skundo tyrimo trukm? turi b?ti vertinama atsižvelgiant ? konkre?ias kiekvienos bylos aplinkybes ir vis? pirma ? jos kontekst?, skirtingus proced?ros etapus, kuri? Komisija privalo laikytis, ir ? bylos sud?tingum? (2006 m. geguž?s 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Air One prieš Komisij?*, T?395/04, Rink. p. II?1343, 61 punktas).

298. Šiuo atveju iš gin?ijam? sprendim? matyti, kad remdamasi informacija, surinkta vykstant proced?roms, kurios buvo prad?tos d?l valstyb?s pagalbos ?mon?ms *Demesa* ir *Ramondín*, d?l kurios buvo pateikti skundai atitinkamai 1996 m. birželio 11 d. ir 1997 m. spalio 2 d., Komisija sužinojo apie nagrin?jamuose teis?s aktuose nustatytus mokes?i? kreditus.

299. Be to, iš gin?ijam? sprendim? matyti, kad 1999 m. rugpj??io 17 d. laiškais Komisija informavo Ispanijos Karalyst? apie savo sprendim? prad?ti formali? tyrimo proced?r? d?l trijų nagrin?jam? schem?.

300. Taigi šis laikotarpis, atitinkantis 38 mėnesius (nuo 1996 m. birželio mėn. iki 1999 m. rugpj??io mėn.), truko nuo tada, kai Komisija sužinojo apie nagrin?jamas pagalbos schemas iki formalios tyrimo proced?ros pradžios.

301. Ta?iau vis? pirma pažym?tina, kad d?l nagrin?jam? mokestinių priemoni? – kuri?, jas iš

dalies pakeitus, galiojimas pratęstas iki 1999 m. gruodžio 31 d., kiek tai susiję su Álava mokesčių kreditu – reikėjo, kad Komisija išsamiai išnagrinėtų Ispanijos teisės aktus bei sudėtingus faktinius ir teisės klausimus.

302. Antra, dėl konteksto, kuriame taikyti mokesčių kreditai, iki formalios tyrimo procedūros pradžios, 1999 m. rugpjūčio 17 d., Komisija, be kita ko, atliko skundą, pateiktą dėl Demesa ir Ramondín taikytų mokesčių lengvatų, tyrimą, po kurio ji priėmė sprendimus pradėti formalią tyrimo procedūrą, kiek tai susiję su Demesa – 1997 m. gruodžio 16 d., kiek tai susiję su Ramondín – 1999 m. balandžio 30 dieną. Po to ji priėmė Sprendimą 1999/718 (Demesa) ir Sprendimą 2000/795 (Ramondín).

303. Nors kalbėta apie individualią pagalbą, vis dėlto matyti, kad šiose bylose nagrinėjami mokesčių kreditai buvo skirti remiantis Álava Norma Foral Nr. 22/1994 šeštąja papildoma nuostata, nagrinėjama Territorio Histórico de Álava atveju (bylos T-227/01 ir T-265/01), ir nebuvo ginčyta, kad šios nuostatos analogiškos toms, kurias nagrinėjamos Territorio Histórico de Vizcaya ir Territorio Histórico de Guipúzcoa atvejais (bylos T-228/01, T-229/01, T-266/01 ir T-270/01).

304. Trečia, reikia konstatuoti, kad procedūra užsitęsė, bent jau iš dalies, dėl Ispanijos valdžios institucijų veiksmų.

305. Iš tikrųjų iš bylos medžiagos dokumentų matyti, kad formaliai tyrimo procedūrai pradėti reikalingą informaciją Komisija turėjo tik 1999 m. birželio 2 dieną. Taigi, kiek tai susiję su Territorio Histórico de Álava taikomu mokesčių kreditu, Komisija informaciją gavo tik iš dviejų skundų, pateiktų dėl valstybės pagalbos įmonėms Demesa ir Ramondín. Be šalių minėto 1997 m. kovo 17 d. Comunidad autónoma de la Rioja ir Komisijos tarnybų susirinkimo, ginčijamuose sprendimuose taip pat nurodyta Komisijos gauta neoficiali informacija apie Territorio Histórico de Vizcaya ir Territorio Histórico de Guipúzcoa taikomus mokesčių kreditus (žr. šio sprendimo 17 punktą).

306. Taigi 1999 m. kovo 15 d. Komisija Ispanijos valdžios institucijoms išsiuntė prašymą pateikti informaciją dėl šių schemų, apie kurias nepranešta. Pastarosios du kartus prašę pratęsti atsakymui pateikti nustatytą terminą.

307. Todėl atsižvelgiant į kontekstą ir aplinkybes, apie kuriuos priminta, 1999 m. rugpjūčio 17 d. pradėdama formalią tyrimo procedūrą savo veiksmais Komisija nepažeidė bendrojo teisinio saugumo principo.

308. Galiausiai dėl argumentų, susijusių su tuo, kad Komisija pažeidė gero administravimo principą, reikia konstatuoti, jog iš esmės jie glaudžiai susiję su argumentu, kad dėl pirminio patikrinimo trukmės pažeistas teisinio saugumo principas, ir todėl atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, šiuos argumentus reikia atmesti.

309. Darytina išvada, kad kaltinimas dėl teisinio saugumo ir gero administravimo principų pažeidimo turi būti atmestas.

Dėl kaltinimo, susijusio su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu

310. Pirmiausia primintina, kad teisėtais lūkesčiais pagalbos teisėtumo atžvilgiu galima remtis tik jeigu ši pagalba buvo suteikta laikantis EB 88 straipsnyje numatytos procedūros (1990 m. rugsėjo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo Komisija prieš Vokietiją, C-5/89, Rink. p. I-3437, 14 punktas ir šio sprendimo 94 punkte minėto Sprendimo Regione autónoma della Sardegna prieš Komisiją 64 punktas).

311. Iš tikrųjų paprastai rūpestingas kiekio subjektas ir regiono valdžios institucija turi įsitikinti, jog

šios procedūros buvo laikytasi (šio sprendimo 310 punkte minėto Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, 14 punktas ir 1997 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-169/95, Rink. p. I-135, 51 punktas; šio sprendimo 43 punkte minėto Sprendimo *Demesa* 236 punktas).

312. Be to, kadangi EB 88 straipsnyje nedaromas skirtumas tarp pagalbos schemų ir individualios pagalbos, šie principai taikytini ir pagalbos schemoms, atvirkščiai, nei tai teigia *Confebask* (šio sprendimo 276 punktas).

313. Šiuo atveju aišku, kad ginčijamuose sprendimuose nurodyti mokesčių kreditai buvo įvesti iš anksto apie tai nepranešus, pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalį.

314. Vis dėlto teismų praktikoje neatmetama galimybė, kad neteisėtose pagalbos, nes apie ją nebuvo pranešta, kaip ir šioje byloje nagrinėjamos schemos atveju, gavėjai gali remtis išimtinėmis aplinkybėmis, kurios teisėtai galėjo pagrįsti jų įtekėjus, jog ši pagalba yra teisėta, prieštaraudami jos grąžinimui (1993 m. birželio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-183/91, Rink. p. I-3131, 18 punktas; šiuo klausimu žr. šio sprendimo 45 punkte minėto Sprendimo *Demesa* ir *Territorio Histórico de Álava prieš Komisiją* 51 punktą; šiuo klausimu žr. 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BFM ir EFIM prieš Komisiją*, T-126/96 ir T-127/96, Rink. p. II-3437, 69 ir 70 punktus; šio sprendimo 148 punkte minėto Sprendimo *CETM prieš Komisiją* 122 punktą ir šio sprendimo 245 punkte minėto Sprendimo *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia prieš Komisiją* 107 punktą).

315. Darant prielaidą, kad ieškovs bylose T-227/01–T-229/01, kurios yra ne tik subjektai, o nagrinėjamos pagalbos schemas nustatę teritorinės valdžios subjektai, turi teisę remtis teisėtais įtekeisiais (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 94 punkte minėto Sprendimo *Regione autonoma della Sardegna prieš Komisiją* 66 punktą), atsižvelgiant į šiuos principus reikia išnagrinėti, ar pateikti argumentai susiję su išimtinėmis aplinkybėmis, galinčiomis pagrįsti teisėtus įtekėjus, kad nagrinėjamos pagalbos schemas yra teisėtos.

316. Ieškovs ir jų pusėje į bylas įstojusios šalys tvirtina, kad Komisijos elgesys yra išimtinė aplinkybė, galinti pagrįsti jų teisėtus įtekėjus dėl nagrinėjamos schemos teisėtumo, atsižvelgiant į, pirma, Komisijos sprendimą 93/337 dėl 1988 m. mokesčių kreditų, antra, į jos elgesį 1993 m. schemos atžvilgiu, trečia, nepagrįstą procedūros trukmę ir, ketvirta, tam tikrą nuorodą nebuvimui sprendime pradėti formalių tyrimo procedūrų.

– Dėl argumento, susijusio su Sprendimu 93/337

317. *Confebask* teigia, kad 1988 m. mokesčių kreditai labai panašūs į tuos, kurie nagrinėjami šioje byloje, ir kad Komisija jų nepripažino su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba ir todėl atsirado teisėtai įtekėjus, kad ginčijami mokesčių kreditai yra teisėti. Ji remiasi Sprendimu 93/337 ir 1995 m. vasario 3 d. Komisijos laišku, kuriuo Komisija patvirtino, kad Ispanijos valdžios institucijos vykdė Sprendimo 93/337 1 straipsnio 2 dalį, pareigojančią pakeisti mokesčių sistemą, kad būtų pašalinti iškraipymai atsižvelgiant į EB 43 straipsnį.

318. Tačiau kiek tai susiję su Sprendimu 93/337, Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad *Confebask* klaidingai suprato minėtą sprendimą, kaip tai jau buvo pirmiau nustatyta (žr. šio sprendimo 241 punktą). Iš tikrųjų šiame sprendime Komisija nagrinėjamos pagalbos pripažino nesuderinama su bendrąja rinka ne tik dėl to, kad ji prieštaravo EB 43 straipsniui, bet ir dėl to, kad nebuvo laikytasi tam tikrų pagalbos taisyklių, kaip antai regioninės pagalbos, sektorinės pagalbos, pagalbos MVĮ teikimo ir pagalbos kaupimo taisyklių (Sprendimo 93/337 V punktas).

319. Dėl 1995 m. vasario 3 d. laiško šio sprendimo 241 punkte jau nustatyta, kad Komisija jame tik

konstatavo faktą, jog ginājama mokesčių schema nebepažeidžia EB 43 straipsnio, tačiau nepateikė nuomonės, ar ginājama schema suderinama su šiais teisės aktais: Sprendime 93/337 minėtomis pagalbos taisyklėmis (šio sprendimo 45 punkte minėto Sprendimo *Demesa ir Territorio Histórico de Álava prieš Komisiją* 48 punktas, patvirtinantis šio sprendimo 43 punkte minėto Sprendimo *Demesa* 237 punktą).

320. Be to, *Confedebask* teigia, jog nuomonė, kurios laikytasi šio sprendimo 45 punkte minėtam Sprendime *Demesa ir Territorio Histórico de Álava prieš Komisiją*, šiuo atveju netrukdytų panaikinti pareigojimo susigrąžinti pagalbą, jei ieškovas šioje byloje remtųsi teisėtai įgytos apsaugos principu ne tik prieštaraujamos dėl pagalbos susigrąžinimo, bet ir ginjamos joms suteikto mokesčių kredito pripažinimo valstybės pagalba. Taigi reikia konstatuoti, jog toks argumentas nepaneigia išvados, kad Komisija nenusprendė, jog 1988 m. mokesčių kreditai suderinami su taisyklėmis valstybės pagalbos srityje.

321. Todėl netgi darant prielaidą, kad ginjami mokesčių kreditai gali būti laikomi analogiškais 1988 m. mokesčių kreditams, Sprendimas 93/337 negali būti laikomas išimtinė aplinkybė, pagrindžiančia tam tikrus įgytus dėl šioje byloje nagrinjamų mokesčių kreditų teisėtumą.

322. Savo ruožtu *Territorio Histórico de Álava*, *Territorio Histórico de Vizcaya* ir *Territorio Histórico de Guipúzcoa* bei *Comunidad autónoma del País Vasco* pabrėžia, jog Sprendime 93/337 Komisija nepateikė jokių prieštaravimų, susijusių su tuo, kad mokesčių kredito taikymas buvo siejamas su minimaliomis investicijomis. Todėl ginjamuose sprendimuose nusprendusi, kad minimalios 2,5 milijardo ESP investicijos sąlyga mokesčių kreditui suteikia selektyvų pobūdį ir taip pakeitusi selektyvaus pobūdžio vertinimo kriterijus, Komisija pažeidė teisėtus įgytus, kurie atsirado dėl Sprendimo 93/337.

323. Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad Sprendime 93/337 nurodytos mokestinės priemonės skiriasi nuo tų, kurios minėtos ginjamuose sprendimuose. Iš tikrųjų Sprendimas 93/337 susijęs su fiskaline pagalba, nustatyta pagal *Álava Norma Foral Nr. 28/1988*, *Vizcaya Norma Foral Nr. 8/1988* ir *Guipúzcoa Norma Foral Nr. 6/1988*.

324. Nors 1988 m. nuostatomis, be kita ko, Ispanijos Baskų krašte nustatomas mokesčių kreditas, tai, kad Sprendime 93/337 1988 m. mokesčių kreditų selektyvų pobūdį Komisija grindė išvada, jog jie taikomi tik tam tikroms įmonėms ir netaikomi tam tikrai veiklai (Sprendimo 93/337 III punktas), nereiškia, kad minėtos priemonės selektyvaus pobūdžio Komisija negalėjo nustatyti remdamasi kitu kriterijumi (šio sprendimo 22 punkte minėto Sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją* 99 punktas).

325. *Cámaras Oficiales de Comercio e Industria* pateiktas argumentas, susijęs su gero administravimo principo pažeidimu, šios išvados nepaneigia, nes nagrinjamoms priemonėms selektyviam pobūdžiui apibūdinti gali pakakti ir vieno elemento (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 167 punkte minėto 2004 m. birželio 15 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 120 ir 121 punktus). Taigi šiuo atžvilgiu Komisija neturi atlikti išsamaus tyrimo.

326. Iš to darytina išvada, kad Sprendimas 93/337, kuriame, be to, nuspręsta, kad 1988 m. mokesčių kreditai nesuderinami su bendrąja rinka, negali būti laikomas išimtinė aplinkybė, pagrindžiančia tam tikrus teisėtus įgytus dėl šioje byloje nagrinjamų mokesčių kreditų teisėtumą.

– Dėl argumento, susijusio su 1993 m. schemomis ir Komisijos požiūriu į jas

327. Ieškovas ir jo pusėje buvo T-227/01–T-229/01 stojusios šalys remiasi 1993 m. schemomis ir tuo, kad Komisijos požiūris į jas lėmė teisėtus įgytus, jog nagrinjami mokesčių

kreditai yra teisėti. Jų teigimu, 1993 m. *Normas Forales* kartu numatyti atleidimas nuo mokesčių ir 25 % mokesčių kreditas.

328. Pirma, dėl atleidimo nuo pelno mokesčio, nustatyto pagal *Norma Foral* Nr. 18/1993, *Norma Foral* Nr. 5/1993 ir *Norma Foral* Nr. 11/1993 14 straipsnį, dėl kurio pateikti ieškiniai bylose T-32/01 ir T-86/02–T-88/02, jis negali būti laikomas analogišku šioje byloje nagrinėjamiems mokesčių kreditams. Iš tikrųjų fiskalinė technika ir privalumų apimtis skiriasi. Šioje byloje nagrinėjami galutinei mokėtino mokesčio sumai taikytini mokesčių kreditai sudaro 45 % reikalavimus atitinkančių investicijų, o pagal 1993 m. mokesčių schemas buvo numatytas naujai steigtųmonių atleidimas nuo pelno mokesčio dešimt metų. Taip pat skiriasi taikymo sąlygos, nes pagal nagrinėjamas *Normas Forales* mokesčių kreditus numatyta taikyti monetas, kurių investicijos viršija 2,5 milijardo ESP, o 1993 m. schemomis galėjo pasinaudoti naujai steigtos monetos, kurios veiklą pradėjo turėdamos mažiausiai 20 milijonų ESP apmokėto kapitalo, per nustatytą terminą investavo 80 milijonų ESP ir sukūrė ne mažiau kaip 10 darbo vietų. Skiriasi ir abiejų mokesčių lengvatų taikymo sritis. Iš tikrųjų mokesčių kreditai susiję su apibrėžtais mokestiniais metais, nors jų taikymas ir pratęstas keletą kartų. Tačiau 1993 m. atleidimo nuo mokesčių schemas taikomos tik nuo jas nustatančių *Normas Forales* sigaliojimo datos iki 1994 m. gruodžio 31 d. veiklą pradedančioms monetoms.

329. Todėl, kad ir koks būtų buvęs Komisijos elgesys 1993 m. atleidimo nuo mokesčių atžvilgiu, tai neturi jokių pasekmių ginčijamų mokesčių kreditų teisėtumui.

330. Be to, bet kuriuo atveju, kaip Pirmosios instancijos teismas tai pažymėjo sprendime dėl 1993 m. atleidimo nuo mokesčių schemų, nei ieškovių ir jų pusėje būtų stojusių šalių nurodytos faktinės aplinkybės, nei turinio elementai, susiję su Komisijos požiūriu į 1993 m. atleidimą nuo mokesčių, pakartoti šioje byloje, neįrodo, kad šis Komisijos požiūris yra išimtinė aplinkybė, galėjusi pagrįsti jų teisėtus lūkesčius dėl šiose bylose nagrinjamo atleidimo nuo mokesčių teisėtumo (2009 m. rugsėjo 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. prieš Komisiją*, T-30/01–T-32/01 ir T-86/02–T-88/02, Rink. p. II-0000, 278–317 punktai).

331. Todėl Komisijos požiūris į 1993 m. atleidimo nuo mokesčių schemas nėra išimtinė aplinkybė, pagrindžianti tam tikrus teisėtus lūkesčius dėl šioje byloje nagrinjamo mokesčių kreditų teisėtumo.

332. Antra, dėl ieškovių bylose T-227/01–T-229/01 nurodyto 25 % mokesčių kredito, netgi darant prielaidą, kad jis gali būti laikomas panašiu į šioje byloje nagrinjamus 45 % mokesčių kreditus, ieškovųs niekaip nepagrindžia argumento, kad Komisijos atlikta procedūra ir jos požiūris į 1993 m. atleidimo nuo mokesčių priemones yra susiję ir su 25 % mokesčių kreditu.

333. Iš to darytina išvada, kad argumentui dėl 1993 m. schemų ir Komisijos požiūrio į jas negali būti pritarta.

– Dėl argumento, susijusio su procedūros trukme

334. *Confebask*, ieškovų bylose T-265/01, T-266/01 ir T-270/01, nurodo, kad pažeistas teisėtus lūkesčius apsaugos principas dėl „nepateisinamai ilgos procedūros trukmės“. Ieškovųs bylose T-227/01–T-229/01 nurodo to paties principo pažeidimą dėl formalios tyrimo procedūros trukmės.

335. Primintina, kad pagal Reglamento Nr. 659/1999 13 straipsnio 2 dalį esant galimai neteisėtai pagalbai Komisija neprivalo laikytis pagalbai, apie kurią pranešta, taikytiną terminą.

336. Kontrolės valstybės pagalbos srityje procedūros trukmės pagrįstumas, nesvarbu, ar kalbama apie išankstinio tyrimo etapą, ar apie formalią tyrimo procedūrą, yra vertinamas atsižvelgiant į

kiekvienos bylos aplinkybes, be kita ko, ? jos kontekst?, skirtingus Komisijos atliktus proced?ros etapus, šali? elges? per proced?r?, bylos sud?tingum? bei svarb? suinteresuotoms šalims (šio sprendimo 167 punkte min?to 2004 m. liepos 15 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisij?* 53 punkt?; d?l i?ankstinio tyrimo proced?ros – šio sprendimo 115 punkte min?to Sprendimo *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid ir Federación Catalana de Estaciones de Servicio prieš Komisij?* 122 punkt?; d?l formalios tyrimo proced?ros žr. 2003 m. lapkri?io 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Regione Siciliana prieš Komisij?*, T?190/00, Rink. p II?5015, 136 ir 139 punktus).

337. Šiuo atveju 38 m?nesius truk?s i?ankstinis tyrimas (žr. šio sprendimo 300 punkt?) baig?si 1999 m. rugpj??io 17 d. prad?ta formalaus tyrimo proced?ra (žr. šio sprendimo 22 punkt?). Po to, 2001 m. liepos 11 d., Komisija pri?m? gin?ijamus sprendimus. Taigi formali tyrimo proced?ra truko 23 m?nesius, o visa proced?ra – iš viso 5 metus ir vien? m?nes?.

338. Iš kaltinimo, susijusio su teisinio saugumo principo pažeidimu (žr. šio sprendimo 301–307 punktus), analiz?s matyti, kad atsižvelgiant ? bylos aplinkybes i?ankstinio tyrimo proced?ros trukm? yra pagr?sta.

339. D?l formalios tyrimo proced?ros iš bylos medžiagos dokument? matyti, kad gavusi 1999 m. rugpj??io 17 d. Komisijos laišk?, kuriuo Ispanijos Karalyst? informuota apie formali? tyrimo proced?r? pradži?, pastaroji pateik? pastabas, kurias Komisijoje buvo užregistruotos 1999 m. lapkri?io 12 dien?. Savo pastabose Ispanijos valdžios institucijos man?, kad n?ra reikalo atsakyti ? pradedant formali? tyrimo proced?r? Komisijos pateiktus prašymus, susijusius su sprendimais suteikti nagrin?jamus mokes?i? kreditus (Sprendimo 2002/820 43 punktas, Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 39 punktas; žr. šio sprendimo 24 punkt?).

340. Be to, kitos institucijos pateik? savo pastabas d?l Alavos – 2000 m. kovo m?n. ir balandžio m?n., d?l Biskajos ir Gipuskoa – 2000 m. sausio m?nes?. Šias pastabas Komisija perdav? Ispanijos valdžios institucijoms 2000 m. kovo m?n., kiek tai susij? su Biskajos ir Gipuskoa mokes?i? kreditais, ir 2000 m. geguž?s m?n., kiek tai susij? su Alavos mokes?i? kreditais. Ispanijos valdžios institucijos d?l ši? pastab? nepateik? joki? atsakym?, nors pateik? prašym? prat?sti šiam tikslui skirt? termin? (Sprendimo 2002/820 52 punktas, Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 60 punktas; žr. šio sprendimo 26 punkt?).

341. Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad Ispanijos valdžios institucijos savo elgesiu bent jau iš dalies prisid?jo prie to, kad tyrimo proced?ra užtrukt? ilgiau.

342. Atsižvelgiant ? šias aplinkybes ir ? kontekst?, nagrin?jam? priemoni? sud?tingum? bei bylos svarb?, negalima manyti, kad visos tyrimo proced?ros trukm? nepagr?sta.

343. Ieškov?s byloje T?227/01–T?229/01 remiasi šio sprendimo 287 punkte min?tu Sprendimu *RSV prieš Komisij?*, pagal kur? Komisijos delsimas nuspr?sti, kad pagalba neteis?ta ir kad valstyb? nar? j? turi panaikinti bei susigr?žinti, tam tikromis aplinkyb?mis gali pagr?sti min?tos pagalbos gav?j? teis?tus l?kes?ius taip, kad kliudyt? Komisijai nurodyti valstybei narei min?t? pagalb? susigr?žinti. Šio sprendimo 287 punkte min?tame Sprendime *RSV prieš Komisij?* Teisingumo Teismas nusprend?, kad per 26 m?nesi? laikotarp?, kurio Komisijai prireik? sprendimui šioje byloje priimti, ieškov? gal?jo ?gyti teis?t? l?kes?i?, kurie institucijoms kliudyt? nurodyti atitinkamoms nacionalin?s valdžios institucijoms susigr?žinti nagrin?jam? pagalb?.

344. Vis d?lto aplinkyb?s byloje, kurioje priimtas šis sprendimas, buvo išimtin?s ir visiškai nepanašios ? nagrin?jamas šioje byloje. Iš tikr?j? apie nagrin?jam? pagalb? Komisijai buvo pranešta pagal formali? proced?r?, nors ir po to, kai ji buvo suteikta gav?jui. Ji buvo susijusi su papildomomis išlaidomis d?l sandorio, kuriam jau buvo suteikta Komisijos patvirtinta pagalba.

Norint ?vertinti jos suderinamum? su bendr?ja rinka, nereik?jo atlikti išsamaus tyrimo. Iš to Teisingumo Teismas daro išvad?, kad šiomis aplinkyb?mis ieškov? gal?jo pagr?stai manyti, kad Komisija d?l pagalbos neprieštaravo (šio sprendimo 287 punkte min?to Sprendimo *RSV prieš Komisij?* 14–16 punktai).

345. D?l toki? aplinkybi? šis atvejis iš esm?s skiriasi nuo nagrin?jam? ieškini?. Iš tikr?j? nagrin?jami mokes?i? kreditai nesusij? su konkre?iu sektoriumi ir, juo labiau, patvirtint? pagalb? gaunan?iu konkre?iu sektoriumi. Apie juos nebuvo pranešta ir jie nepatenka ? ankstesn? Komisijos patvirtint? pagalbos schem?, kurios galiojimas prat?stas. Atvirkš?iai, d?l j? Komisija pri?m? sprendimus, kurie buvo nagrin?ti byloje, kuriose priimti šio sprendimo 43 punkte min?ti sprendimai *Demesa* ir *Ramondín* (priimti anks?iau, nei buvo prad?tos formalios tyrimo proced?ros (žr. šio sprendimo 43 punkt?), nepaliekantys joki? abejoni? d?l to, kad buvo gin?ytas j? suderinamumas su bendr?ja rinka.

346. Tod?l konkre?ios aplinkyb?s byloje, kurioje priimtas šio sprendimo 287 punkte min?tas Sprendimas *RSV prieš Komisij?*, apie kurias buvo priminta, visiškai skiriasi nuo nagrin?jam?j? šioje byloje. Taigi šiuo atveju ieškov?s ir j? pus?je ? byl? ?stojusios šalys negali pagr?stai remtis šiuo sprendimu.

347. Tod?l darytina išvada, kad, atsižvelgiant ? aplinkybes šioje byloje, visos proced?ros trukm? n?ra nepagr?sta ir n?ra išimtin? aplinkyb?, galinti pagr?sti teis?tus l?kes?ius d?l pagalbos teis?tumo.

– D?l argumento, susijusio su tuo, kad gin?ijamuose sprendimuose prad?ti formalias tyrimo proced?ras nenurodytas ?pareigojimas sustabdyti gin?ijam? nuostat? mokes?i? srityje taikym? ir rizika, kad j? reik?s susigr?žinti

348. Ieškov?s byloje T?227/01–T?229/01 tvirtina, kad tur?jo teis?t? l?kes?i? d?l gin?ijam? pagalbos schem? teis?tumo d?l to, kad sprendimuose prad?ti formali? tyrimo proced?r? nebuvo nurodytas ?pareigojimas sustabdyti gin?ijam? nuostat? taikym?.

349. Ta?iau iš sprendim? prad?ti formali? tyrimo proced?r?, beje, d?l kuri? buvo pareikštas ieškinys, kur? Pirmosios instancijos teismas atmet? (šio sprendimo 22 punkte min?tas Sprendimas *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisij?*), matyti, kad Komisija nusprend?, jog nagrin?jami mokes?i? kreditai yra nauja pagalba, kuri? galima laikyti neteis?ta. Toks kvalifikavimas reiškia, kad buvo pažeista pagal EB 88 straipsnio 3 dalies paskutin? sakini? kylanti pareiga sustabdyti naujos pagalbos teikim?. Tod?l tai, kad sprendimuose prad?ti formali? proced?r? pareiga sustabdyti nagrin?jam? priemoni? ?gyvendinim? nebuvo aiškiai nurodyta, n?ra išimtin? aplinkyb?, galinti pagr?sti kokius nors teis?tus l?kes?ius d?l nagrin?jam? priemoni? teis?tumo.

350. Be to, ieškov?s remiasi tuo, kad sprendimuose prad?ti formali? tyrimo proced?r? nenurodyta rizika, kad gali reik?ti sugr?žinti d?l mokes?i? kredit? gaut? naud?.

351. Taigi Pirmosios instancijos teismas pažymi, kad *Oficialiajame leidinyje* paskelbtame kvietime pateikti pastabas (žr. šio sprendimo 25 punkt?) apibendrinant sprendim? prad?ti formali? tyrimo proced?r? primenama, kad pagal Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsn? neteis?ta pagalba susigr?žinama iš jos gav?jo. Be to, bet kuriuo atveju iš nusistov?jusios teismo praktikos matyti, kad neteis?tos pagalbos panaikinimas nurodant j? išieškoti yra logiška jos pripažinimo neteis?ta pasekm? (šio sprendimo 198 punkte min?to 1990 m. kovo 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisij?* 66 punktas ir 2005 m. gruodžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Unicredito Italiano*, C?148/04, Rink. p. I?11137, 113 punktas).

352. Todėl tai, kad aiškiai nenurodyta susigrąžinimo rizika, nėra išimtinė aplinkybė, pagrindžianti teisėtus lokesčius dėl nagrinėjamos priemonės teisėtumo.
353. Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad ieškovs ir jo pusėje ? stojusios šalys ne?rod?, jog egzistuoja išimtinė aplinkybė, galinti būti kliūtimi susigrąžinti nagrinjamą pagalbą.
- Dėl kaltinimo, susijusio su vienodo požiūrio principo pažeidimu
354. *Cámaras Oficiales de Comercio e Industria* tvirtina, kad labai panašiose bylose Komisija savo iniciatyva atsižvelgė ? veiksnius, dėl kurių gali kilti teisėt? lokesčiai, ir nereikalavo sugrąžinti pagalbos. Jos remiasi vienodo požiūrio principo pažeidimu.
355. Reikia konstatuoti, kad šio kaltinimo, susijusio su vienodo požiūrio principo pažeidimu, ieškovs nenurodė ir jis nesusijęs su ieškovi? apibrėžtu ginčo dalyku. Todėl jis turi būti pripažintas nepriimtiniu atsižvelgiant ? šio sprendimo 292 punkte primint? teismo praktik?.
356. Bet kuriuo atveju, netgi jeigu jis būtų priimtinas, šis kaltinimas yra nepagrįstas.
357. Vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principo užtikrinimas reikalauja, kad panašios situacijos nebūt? vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, jeigu toks vertinimas nėra objektyviai pateisinamas (žr. 2006 m. spalio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Koninklijke Coöperatie Cosun*, C-248/04, Rink. p. I-10211, 72 punkt? ir nurodyt? teismo praktik?).
358. Tačiau ? byl? stojusios šalys ne?rod?, kad su nagrinjamomis pagalbos schemomis susijusi situacija panaši ? nagrinjamą? jo min?tuose sprendimuose, kuriuose Komisija nusprend? nenurodyti sugrąžinti pagalbos.
359. Iš tikr?j? šiuose sprendimuose Komisija nurodė, kad sprendimas nesusigrąžinti pagalbos pateisinamas aplinkybėmis, kurios sukėlė teisėtus lokesčius dėl nagrinjam? schem? teis?tumo ir ? tai ji atsižvelg?. Komisija, be kita ko, atsižvelgė ? aplinkybę, kad pagalbos nebuvimas aiškiai konstatuotas kituose sprendimuose, susijusiuose su priemonėmis, analogiškais šiuose sprendimuose nagrinjamoms schemoms, taip pateisinant sprendim? nesusigrąžinti (Sprendimai 2003/81, 2004/76, 2003/438 ir 2003/512, žr. šio sprendimo 288 punkt?). Taip pat tam tikrais atvejais ji atsižvelgė ? tai, kad nuo atitinkamos valstybės narės visiškai nepriklaus? nagrinjam? procedūros trukm? (Sprendimas 2001/168, žr. šio sprendimo 288 punkt?) arba ? tai, kad vienintelis nagrinjam? pagalbos gav?jas negavo gin?ijamos naudos, ir todėl nereik?jo pagalbos susigrąžinti (Sprendimas 2003/81, žr. šio sprendimo 288 punkt?).
360. Taip nėra gin?ijamuose sprendimuose, kuriuose Komisija pabrėžė, jog, atvirkščiai, nebuvo ?vykdytos s?lygos, reikalingos tam, kad būtų galima remtis teisėt? lokesčiais? apsauga (Sprendimo 2002/820 74 ir 75 punktai, Sprendimo 2003/27 ir Sprendimo 2002/894 81 ir 82 punktai). Taigi ? byl? stojusi? šalį? nurodyti Komisijos sprendimai susij? su skirtingomis priemonėmis ir situacijomis, nei tos, kurios nagrinjam? šioje byloje.
361. Todėl kaltinimui, kad, gin?ijamuose sprendimuose nurodžius susigrąžinti nagrinjam? pagalb?, buvo pažeistas vienodo požiūrio principas, negalima pritarti.
362. Todėl š? kaltinim? reikia atmesti kaip nepriimtini? ir bet kuriuo atveju kaip nepagrįst?.
363. Galiausiai ieškovs bylose T-227/01–T-229/01 tvirtina, kad ?pareigojimas grąžinti neteisėt? pagalb? tur?jo būti taikomas tik investicijoms, padarytoms sprendimus prad?ti formalias tyrimo proced?ras paskelbus *Oficialiajame leidinyje*.

364. Kadangi šis teisėtą įtakę apsaugos principo atžvilgiu pateiktas argumentas susijęs su susigrąžinimo proporcingumu, jis bus analizuojamas nagrinėjant ieškinio pagrindą dėl ginčijamų sprendimų proporcingumo (žr. šio sprendimo 366 punktą ir toliau esančius punktus).

365. Reikia padaryti išvadą, kad visas ieškinio pagrindas dėl procedūros pažeidimo, teisinio saugumo, gero administravimo, teisėtą įtakę apsaugos ir vienodo požiūrio principų pažeidimo turi būti atmestas.

F – Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su proporcingumo principo pažeidimu (bylos T-227/01–T-229/01)

1. Šalių argumentai

366. Ieškovų byloje T-227/01–T-229/01 teigia, kad pareigojimas susigrąžinti neproporcingas. Jos tvirtina, kad sugrąžinimas neturėtų būti taikomas žmonėms, kurios gamina tik vietos rinkai ir toms, kurios veikia konkurencijai neatvertame sektoriuje. Ginčijamuose sprendimuose pareigojimas susigrąžinti turėtų būti taikomas tik tam, kas viršija Ispanijos Baskų krašte patvirtintos regioninės pagalbos maksimalias ribas.

367. Be to, jos tvirtina, kad pareigojimas grąžinti neteisėtą pagalbą turėtų būti taikomas tik investicijoms, padarytoms paskelbus sprendimus pradėti formalių tyrimo procedūrų *Oficialiajame leidinyje*.

368. Be to, ne tokios griežtos priemonės kaip pagalbos susigrąžinimas būtų leidusios atkurti ankstesnę padėtį. Todėl Komisija negali pareigoti susigrąžinti pagalbą, jei valstybė narė šių galimybių laiko griežtesne nei kita priemonė. Anot ieškovių, Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalis, kurioje numatytas su bendrąja rinka nesuderinamos pagalbos susigrąžinimas, susijusi su subsidijomis ir negali būti savaime taikoma pagalbai, kuri sudaro selektyvios mokesčių priemonės.

369. Galiausiai tam, kad valstybė narė galėtų pasirinkti tinkamiausią būdą, Komisija turėtų apytiksliai nurodyti minimalią investicijų ribą, kad būtų išvengta *Normas Forales* pripažinimo valstybės pagalba.

370. Todėl ginčijamų sprendimų 3 straipsnis turi būti panaikintas.

371. Komisija prašo atmesti šį pagrindą.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

372. Pagal nusistovėjusį teismo praktiką neteisėtai suteiktos pagalbos panaikinimas jį susigrąžinant yra logiška jos pripažinimo neteisėta pasekmė. Todėl neteisėtai suteiktos valstybės pagalbos susigrąžinimas siekiant atkurti pirminę padėtį iš esmės nelaikytinas neproporcinga priemone atsižvelgiant į Sutarties nuostatą tikslus valstybės pagalbos srityje (šio sprendimo 311 punkte minėto 1997 m. sausio 14 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 47 punktą ir šio sprendimo 111 punkte minėto 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-298/00 P, 75 punktą).

373. Grąžinimo atveju gavėjas praranda rinkoje gautą naudą, palyginti su savo konkurentais, ir atkuriama iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis (1995 m. balandžio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-350/93, Rink. p. I-699, 22 punktą). Paprastai iš šios grąžinimo funkcijos, išskyrus išimtinės aplinkybes, taip pat matyti, kad Komisija nepažeidžia Teisingumo Teismo praktikoje jai pripažintose diskrecijos nurodyma valstybei narei susigrąžinti kaip neteisėtą

pagalb? skirtas sumas, nes ji tik atkuria pirmin? pad?t? (šio sprendimo 142 punkte min?to 1999 m. birželio 17 d. Sprendimo *Belgija prieš Komisij?* 66 punktas ir 2002 m. kovo 7 d. Sprendimo *Italija prieš Komisij?*, C?310/99, Rink. p. I?2289, 99 punktas).

374. Žinoma, pagal proporcingumo princip? reikalaujama, kad Bendrijos institucij? veiksmi neviršyt? to, kas tinkama ir b?tina nustatytiems tikslams pasiekti, tod?l, kai galima rinktis tarp keleto tinkam? priemoni?, reikia taikyti mažiausiai suvaržan?i? (1984 m. geguž?s 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Denkavit Nederland*, 15/83, Rink. p. 2171, 25 punktas ir 1989 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Schröder HS Kraftfutter*, 265/87, Rink. p. 2237, 21 punktas).

375. Vis d?lto neteis?tos pagalbos susigr?žinimas, kai juo siekiama atkurti pirmin? pad?t?, iš esm?s neturi b?ti laikomas neproporcinga priemone Sutarties nuostat? valstyb?s pagalbos srityje tiksl? atžvilgiu. Tokia priemon?, net jei ji ?gyvendinama pra?jus daug laiko po nagrin?jamos pagalbos suteikimo, n?ra Bendrijos teis?je nenumatyta sankcija (šio sprendimo 148 punkte min?to Sprendimo *CETM prieš Komisij?* 164 punktas).

376. Atsižvelgiant ? šiuos principus jokie šioje byloje ieškovi? pateikti argumentai ne?rodo, kad ?pareigojimas susigr?žinti pagalb? neproporcingas Sutarties tiksl? atžvilgiu.

377. Pirmiausia, kadangi Ispanijos valdžios institucijos nusprend?, jog n?ra reikalo atsakyti ? Komisijos prašymus, pateiktus pradedant formalias tyrimo proced?ras d?l nagrin?jam? mokes?i? kredit? suteikimo (žr. šio sprendimo 24 punkt?), negalima kaltinti Komisijos tuo, kad ji nenusprend? ?pareigojimo susigr?žinti pagalb? netaikyti tam tikroms ?mon?ms ar tam tikriems sektoriams.

378. Taip pat ieškovi? tvirtinimas, kad gin?ijamuose sprendimuose ?pareigojimas gr?žinti mokes?i? kreditus tur?jo b?ti taikomas tik tiems kreditams, kurie susij? su investicijomis, padarytomis paskelbus sprendimus prad?ti formalias tyrimo proced?ras, t. y. po 1999 m. gruodžio 4 d. Biskajoje ir Gipuskoa, o Alavoje – po 2000 m. kovo 11 d., visiškai nepagr?stas, nes nagrin?jama pagalba yra neteis?ta *ab initio*, ir jokios išimtin?s aplinkyb?s, leidžian?ios išvengti pagalbos susigr?žinimo, šioje byloje nebuvo nustatyta (žr. šio sprendimo 353 punkt?).

379. D?l tarpsektorin?s pagalbos schem? ir atsižvelgiant ? tai, jog per administracin? proced?r? nebuvo pateikta tikslesn?s informacijos, gin?ijami sprendimai negali b?ti laikomi neproporcingais d?l to, kad juose ?pareigojimas susigr?žinti nagrin?jam? pagalb? nebuvo išsamiau apibr?žtas. Šiuo atžvilgiu pažym?tina, kad nagrin?jamuose sprendimuose, kuri? rezoliucin?s dalys prireikus turi b?ti aiškinamos atsižvelgiant ? motyvus, d?l kuri? jie buvo priimti (1997 m. geguž?s 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *TWD prieš Komisij?*, C?355/95 P, Rink. p. I?2549, 21 punktas), aiškiai nurodyta „kad individuali pagalba gali b?ti pripažinta visiškai ar iš dalies suderinama su bendr?ja rinka remiantis jai b?dingais požymiais v?lesniu Komisijos sprendimu ar taikant išimties reglamentus“.

380. Be to, atvirkš?iai nei tvirtina ieškov?s, Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnyje nedaromas skirtumas pagal tai, ar nagrin?jama priemon? yra subsidija, ar mokes?i? lengvata, o teismo praktikoje taikomos tos pa?ios taisykl?s, ?skaitant mokes?i? lengvat? susigr?žinimo klausimus (šio sprendimo 351 punkte min?to Sprendimo *Unicredito Italiano* 113 punktas). Taigi neteis?tos pagalbos susigr?žinimas gr?žinant nagrin?jamas sumas šiuo atveju yra tinkamiausia priemon? gin?ijam? mokes?i? kredit? sukeltam konkurencijos iškreipymo poveikiui neutralizuoti ir prieš tai buvusiai konkurencinei pad??iai atkurti.

381. Galiausiai gin?ijamuose sprendimuose Komisija netur?jo nustatyti minimalios investicij? ribos, kuri šiuo atveju b?t? leidusi išvengti pripažinimo valstyb?s pagalba. Toks klausimas veikiausiai susij?s

su Ispanijos valdžios institucij? ir Komisijos dialogu pranešant apie nagrin?jamas schemas, o tai tur?jo b?ti padaryta prieš jas ?gyvendinant.

382. Taigi ieškinio pagrindas d?l proporcingumo principo pažeidimo turi b?ti atmestas kaip nepagr?stas.

383. Tod?l visus ieškinius reikia atmesti.

D?l bylin?jimosi išlaid?

384. Pagal Proced?ros reglamento 87 straipsnio 2 dal? pralaim?jusiai šaliai nurodoma padengti bylin?jimosi išlaidas, jeigu laim?jusi šalis to reikalavo.

I – Bylos T?227/01–T?229/01

385. Kadangi ieškov?s, t. y. *Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya ir Territorio Histórico de Guipúzcoa* bei *Comunidad autónoma del País Vasco*, pralaim?jo bylas T?227/01–T?229/01, jos turi padengti savo bylin?jimosi išlaidas bei Komisijos ir *Comunidad autónoma de La Rioja* patirtas bylin?jimosi išlaidas pagal j? pateiktus reikalavimus.

386. *Confebask, Cámaras Oficiales de Comercio e Industria*, ?stojusios ? byl? šalys, padengia savo bylin?jimosi išlaidas.

II – Bylos T?265/01, T?266/01 ir T?270/01

387. Kadangi *Confebask* pralaim?jo bylas T?265/01, T?266/01 ir T?270/01, ji padengia savo bylin?jimosi išlaidas bei Komisijos ir *Comunidad autónoma de La Rioja* patirtas bylin?jimosi išlaidas pagal j? pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (penktoji išpl?stin? kolegija)

nusprendžia:

- 1. Sujungti bylas T?227/01–T?229/01, T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 galutiniam sprendimui priimti.**
- 2. Atmesti ieškinius.**
- 3. Bylose T?227/01–T?229/01:**

I – *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa* ir *Comunidad autónoma del País Vasco* ? *Gobierno Vasco* padengia savo bylin?jimosi išlaidas bei Komisijos ir *Comunidad autónoma de La Rioja* patirtas bylin?jimosi išlaidas,

II – *Confederación Empresarial Vasca (Confebask), Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya* ir *Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa* padengia savo bylin?jimosi išlaidas.

- 4. Bylose T?265/01, T?266/01 ir T?270/01 *Confebask* padengia savo bei Komisijos ir *Comunidad autónoma de La Rioja* patirtas bylin?jimosi išlaidas.**

Vilaras

Martins Ribeiro

Dehousse

Šváby

Jürimäe

Paskelbta 2009 m. rugsėjo 9 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Teisinis pagrindas

I – Bendrijos teisės aktai

II – Nacionalinės teisės aktai

A – Territorio Histórico de Álava mokesčių teisės aktuose nustatytas mokesčio kreditas

B – Territorio Histórico de Vizcaya ir Territorio Histórico de Guipúzcoa teisės aktuose nustatyti mokesčių kreditai

Faktinės bylos aplinkybės

Ginčijami sprendimai

Procesas

Šalių reikalavimai

I – Bylose T-227/01–T-229/01

II – Bylose T-265/01, T-266/01 ir T-270/01

Dėl teisės

I – Dėl ieškinio priimtino

A – Dėl ieškinio priimtino bylose T-227/01–T-229/01

1. Ieškinio dėl panaikinimo bylose T-227/01–T-229/01 priimtumas

a) Šalių argumentai

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

2. Dėl Confebask teisės įstoti į bylas T-227/01–T-229/01 pripažinimo

a) Dėl Confebask prašymo įstoti į bylą priimtino

b) Dėl Confebask stojimo į bylą paaiškinimo priimtino

Šalių argumentai

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

B – Dėl Confebask teisės pareikšti ieškinį dėl panaikinimo bylose T-265/01, T-266/01 ir T-270/01 pripažinimo

1. Šalių argumentai

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

II – Dėl ieškinių pagrįstumo

A – Dėl ieškinių pagrindo, susijusio su valstybės pagalbos nebuvimu EB 87 straipsnio prasme (bylos T-265/01, T-266/01 ir T-270/01)

1. Dėl pirmos dalies, susijusios su mokestinių pajamų nesumažėjimu

a) Šalių argumentai

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

2. Dėl antros dalies, susijusios su konkurencijos įkrapymo ir poveikio prekybai Bendrijoje nebuvimu bei motyvavimo stoka

a) Šalių argumentai

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

3. Dėl trečios dalies, susijusios su mokestinių priemonių bendru pobūdžiu

a) Šalių argumentai

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

4. Dėl ketvirtos dalies, susijusios su mokestinių priemonių pateisinimu mokesčių sistemos pobūdžiu ir bendra struktūra

a) Šalių argumentai

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

5. Dėl kaltinimo, susijusio su EB 87 straipsnio netaikomumu nagrinėjamoms priemonėms

B – Dėl ieškinių pagrindo, susijusio su tariamu Normas Forales suderinamumu su bendrąja rinka (bylos T-265/01, T-266/01 ir T-270/01)

1. Šalių argumentai

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

C – D?l ieškinio pagrindo, susijusio su piktnaudžiavimu ?galiojimais (bylos T?265/01, T?266/01 ir T?270/01)

1. Šali? argumentai

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

D – D?l pagrindo, susijusio su tuo, kad gin?ijama pagalba yra esama pagalba (Bylos T?265/01, T?266/01, T?270/01)

1. Šali? argumentai

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

E – D?l ieškinio pagrindo, susijusio su proced?ros pažeidimu ir teisinio saugumo, gero administravimo, teis?t? l?kes?i? apsaugos bei vienodo poži?rio princip? pažeidimu (bylos T?227/01–T?229/01 bei T?265/01, T?266/01 ir T?270/01)

1. D?l kaltinimo, susijusio su proced?ros pažeidimu

a) Šali? argumentai

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

2. D?l kaltinimo, susijusio su teisinio saugumo, gero administravimo, teis?t? l?kes?i? apsaugos ir vienodo poži?rio princip? pažeidimu

a) Šali? argumentai

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

D?l kaltinimo, kad pažeisti teisinio saugumo ir gero administravimo principai d?l pirminio patikrinimo trukm?s

D?l kaltinimo, susijusio su teis?t? l?kes?i? apsaugos principo pažeidimu

– D?l argumento, susijusio su Sprendimu 93/337

– D?l argumento, susijusio su 1993 m. schemomis ir Komisijos poži?riu ? jas

– D?l argumento, susijusio su proced?ros trukme

– D?l argumento, susijusio su tuo, kad gin?ijamuose sprendimuose prad?ti formalias tyrimo proced?ras nenurodytas ?pareigojimas sustabdyti gin?ijam? nuostat? mokes?i? srityje taikym? ir rizika, kad j? reik?s susigr?žinti

D?l kaltinimo, susijusio su vienodo poži?rio principo pažeidimu

F – D?l ieškinio pagrindo, susijusio su proporcingumo principo pažeidimu (bylos T?227/01–T?229/01)

1. Šali? argumentai

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

D?I bylin?jimosi išlaid?

I – Bylos T?227/01–T?229/01

II – Bylos T?265/01, T?266/01 ir T?270/01

* Proceso kalba: ispan?.